

L E G E
pentru modificarea unor acte normative
(consolidarea mecanismului de protecție în
domeniul avertizărilor de integritate)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune integral art. 3 alin. (4), art. 4 alin. (1) lit. a), c) și d), alin. (4) lit. a), b) și c), art. 5 pct.10 și 11, art. 6 alin. (1) lit. a), art. 8 alin.(3),(4), (6) și (9), art. 9 alin. (1) lit. f) și (2), art. 11 alin. (2) lit. b), art. 12 alin. (2), (3) și alin. (4) lit. a), art. 14, art. 15 alin. (2), art. 16 alin. (1) și (3), art. 18 alin. (2), lit. (a), art. 19, art. 21 alin. (1), alin. (7) și alin. (8), art. 22 alin. (2) și alin. (3), art. 23 din Directiva Uniunii Europene (UE)2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L305/17 din 26 noiembrie 2019, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937.

Art. I. – Articolul 314¹ din **Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008** (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„**Articolul 314¹.** Încălcarea legislației privind avertizorii de integritate

(1) Împiedicarea sau încercarea de a împiedica, prin orice mijloace, efectuarea unei dezvăluiri de încălcare a legii

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Neînstituirea canalelor interne de raportare a încălcării legii, neluarea de către angajator a măsurilor de asigurare a dezvăluirii de încălcării a legii în cadrul entității sau nerespectarea confidențialității angajaților care dezvăluie încălcări ale legii, facilitatorilor, persoanelor terțe, entităților private deținute de persoanele care efectuează dezvăluiri de încălcări ale legii, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional

se sancționează cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Neasigurarea măsurilor de protecție prevăzute de Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate a angajaților recunoscuți în calitate de avertizori de integritate, facilitatorilor, persoanelor terțe, precum și entităților private deținute de persoanele care efectuează raportări, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional

se sancționează cu amendă de la 80 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Răzbunarea împotriva avertizorului de integritate, facilitatorului, persoanelor terțe, precum și împotriva entităților private deținute de persoanele care efectuează raportări, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”.

Art. II – Articolul 16 litera h²) din **Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul)** (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 110-114, art. 278) cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„h²) examinează cererile de protecție a subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. b)-e) din Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate și contribuie la apărarea acestora;”.

Art. III. – Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 267-270, art. 451), se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Prevederile prezentei legi nu aduc atingere normelor privind exercitarea de către angajați a dreptului de a se consulta cu reprezentanții acestora sau cu sindicatele și privind protecția împotriva oricărei măsuri prejudiciabile care poate rezulta din astfel de consultări, precum și normelor privind autonomia partenerilor sociali și dreptul acestora de a încheia contracte sau acorduri colective, în conformitate cu legislația.”.

2. Articolul 3:

la noțiunea „angajat” textul „, în ultimele 12 luni” se exclude;

la litera b) după cuvântul „stagiar”, se completează cu cuvintele „remunerat sau neremunerat”;

la litera c) după cuvîntul „contractuale,” se completează cu cuvintele „subcontractuale, de furnizare sau”;

după noțiunea de „facilitator” se completează cu noțiunea de „*persoane terțe* - persoane fizice care au o legătură profesională sau personală cu avertizorul de integritate, cum ar fi colegi de serviciu sau rude și care, din cauza acestei legături, sunt expuse riscului de a suferi răzbunări în context profesional ca urmare a dezvăluirii de încălcări a legii efectuată de către avertizorul de integritate;”

la noțiunea „persoana vizată în dezvăluire”, după cuvintele „încălcarea legii” se completează cu cuvintele „sau cu care aceasta este asociată;”;

la noțiunea „răzbunare” cuvintele „angajatorului sau” se exclud.

3. Articolul 4 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Subiecții care cad sub incidența prezentei legi sunt:

a) angajații din sectorul public și privat;

b) avertizorii de integritate;

c) facilitatorii;

d) persoanelor terțe;

e) entitățile private deținute de persoanele care efectuează dezvăluiri de încălcări ale legii, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional;

f) angajatorii;

g) autoritatea competentă;

h) autoritatea de protecție a avertizorilor de integritate (în continuare – *autoritatea de protecție*).”.

4. Articolul 5:

la alin. (2) după cuvintele „la cererea angajatului” se completează cu textul „, în termen rezonabil”;

se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:

„(6¹) Entitățile publice, indiferent de numărul de angajați, inclusiv societățile comerciale cu capital public sau cu capital majoritar public, precum și entitățile private care au cel puțin 50 de angajați vor institui obligatoriu canale interne de raportare și vor stabili prin acte interne proceduri de dezvăluire a încălcărilor legii și proceduri de efectuare a acțiunilor subsecvente.”;

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) În cazul entităților private cu mai puțin de 50 de angajați, indiferent de domeniul de activitate, angajatul utilizează canalul extern de dezvăluire a încălcării legii.”;

se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins:

„(7¹) Entitățile private care au între 50 și 249 de angajați se pot grupa, pot utiliza sau partaja resurse în ceea ce privește primirea avertizărilor de integritate (raportărilor) privind dezvăluirile de încălcare a legii și întreprinderea acțiunilor subsecvente.”.

5. La articolul 7 alineatul (3), litera a) după cuvintele „suport informațional” se completează cu cuvintele „durabil și accesibil”.

6. Articolul 9:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Entitățile publice și private se asigură că informațiile din Registru, identitatea angajaților care dezvăluie încălcări ale legii, inclusiv informațiile care ar permite identificarea directă ori indirectă a acestora, nu sunt divulgate persoanelor terțe, în special persoanelor vizate în dezvăluiri, cu excepția situației în care există consimțământul expres al angajatului sau a cazului în care un proces penal sau contravențional a fost pornită în baza dezvăluirii de încălcare a legii de interes public, precum și în cazurile în care divulgarea este necesară și proporțională pentru desfășurarea unei proceduri judiciare ori pentru asigurarea dreptului la apărare al persoanei vizate, în condițiile legii.”;

se completează cu alineatul (1¹) și (3) cu următorul cuprins:

„(1¹) În cazul prevăzut la alin. (1), angajatul este informat în scris cu privire la divulgarea identității sale și a motivelor divulgării datelor confidențiale, cu excepția situației în care această informare ar afecta investigațiile sau procedurile judiciare conexe.”;

(3) Obligația de a păstra confidențialitatea nu există în cazul în care angajatul a dezvăluit identitatea sa în contextul efectuării unei dezvăluiri publice de încălcare a legii.”.

7. Articolul 12:

la alineatul (4) prima propoziție se completează cu textul „, cu excepția cazului în care persoana care efectuează raportarea a solicitat în mod expres alt termen de informare sau în care autoritatea competentă consideră, în mod rezonabil, că confirmarea primirii dezvăluirii de încălcare a legii ar afecta protecția identității persoanei care efectuează dezvăluirea.”;

se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) În cazul recepționării unei dezvăluiri de încălcări a legii prin alt canal de raportare decât cel intern sau de către alt angajat decât persoana ori subdiviziunea desemnată, angajatorul se asigură că persoana care a recepționat dezvăluirea respectivă să nu divulge informațiile de identificare a persoanei care a efectuat dezvăluirea de încălcare a legii sau a persoanei vizate în dezvăluire. Aceștia au obligația să o transmită, fără întârziere și fără a interveni în conținutul acesteia către persoana ori subdiviziunea desemnată.”;

la alineatul (6) textul „în termen de 3 luni de la data confirmării de primire a dezvăluirii respective sau, în cazuri justificate corespunzător, în termen de 6 luni.” se substituie cu textul „în termen ce nu depășește 3 luni de la data confirmării de primire a dezvăluirii respective.”.

8. Articolul 14

alineatul (2):

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) oferă oricărei persoane interesate informații despre procedurile de dezvăluire privind încălcări ale legii;”;

la litera e) după cuvintele „cererea angajatului” se substituie cu cuvintele „într-un termen rezonabil”;

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul recepționării unei dezvăluiri de încălcări a legii prin alt canal de raportare decât cel extern sau de către alt angajat decât persoana ori subdiviziunea desemnată, Centrul Național Anticorupție se asigură că persoana care a recepționat dezvăluirea respectivă să nu divulge informațiile de identificare a persoanei care a efectuat dezvăluirea de încălcare a legii sau a persoanei vizate în dezvăluire. Aceștia au obligația să o transmită, fără întârziere și fără a interveni în conținutul acesteia către persoana ori subdiviziunea desemnată.”.

9. se completează cu articolul 17¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 17¹**.Revizuirea procedurilor

Autoritatea competentă, precum și entitățile publice și private revizuiesc cel puțin o dată la 3 ani, procedura de primire a raportărilor și de întreprindere a acțiunilor subsecvente acestora, ținând cont de bunele practici în domeniu și de alte informații utile obținute în contextul aplicării prezentei proceduri, adaptând-o conform necesităților.”.

10. La articolul 19:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatul (2) și (3) cu următorul cuprins:

„(2) Condițiile prevăzute la alineatul (1) și măsurile de protecție a avertizorilor de integritate se aplică, după caz, și în privința subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. c)-e).

(3) Prezentul articol nu se aplică în cazurile în care o persoană dezvăluie în mod direct informații reprezentanților mass-media, în conformitate cu dispozițiile legale privind libertatea de exprimare.”.

11. La articolul 20 litera b) se completează cu cuvintele „și că respectivele informații intrau în domeniul de aplicare al prezentei legi”.

12. La articolul 21:

alineatul unic devine alineatul (1) iar prima propoziție va avea următorul cuprins:

„Este interzisă orice formă de răzbunare sau amenințare cu răzbunare, sau tentativă de răzbunare împotriva subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e), în special:”;

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„ (2) În cazul în care persoanele prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) suferă răzbunare ca urmare a avertizării de integritate (raportării) sau a dezvăluirii publice de încălcare a legii efectuate în condițiile prezentei legi, acestea au dreptul la repararea integrală a prejudiciului cauzat, în conformitate cu legislația.”.

13. Se completează cu articolul 21¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 21¹. Măsurile de sprijin

Autoritatea competentă sau, după caz, autoritatea de protecție, asigură subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e), următoarele măsuri de sprijin:

a) consiliere și informații cuprinzătoare, independente și gratuite privind procedurile de raportare, drepturile și măsurile de protecție împotriva răzbunărilor, inclusiv măsurile reparatorii disponibile, precum și drepturile persoanei vizate în raportare;

b) asistență efectivă în fața altor autorități relevante, în scopul protejării împotriva răzbunărilor, inclusiv, în cazurile prevăzute de legislația națională, prin acordarea statutului de avertizor de integritate;

c) asistență juridică garantată de stat în cadrul procedurilor penale și civile, în condițiile Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.”.

14. Articolul 26 se completează cu alineatul (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) În cadrul procedurilor judiciare, inclusiv în ceea ce privește defăimarea, drepturile de autor, încălcarea secretului profesional, ale normelor privind protecția datelor cu caracter personal, ale secretului comercial sau în cadrul acțiunilor în despăgubire, nu poate fi atrasă răspunderea subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e), pentru divulgarea informațiilor, în măsura în care avertizarea de integritate (raportarea) a fost efectuată în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2²) Persoanele menționate la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) au dreptul să invoce avertizarea integrității (raportarea) sau dezvăluirea publică de încălcare a legii ca temei pentru încetarea procedurilor judiciare, cu condiția să fi avut motive rezonabile să creadă că informațiile divulgate privesc o încălcare efectivă a legislației și că dezvăluirea de încălcare a legii era necesară pentru interesul public, în conformitate cu prevederile legii.”.

15. Articolul 28 va avea următorul cuprins:

„Articolul 28. Măsurile de protecție aplicabile altor subiecți decât avertizorii de integritate

(1) Măsurile de protecție prevăzute de prezenta lege pentru avertizorii de integritate se aplică, în condițiile legii, și subiecților menționați la art. 4 alin. (1) lit. c)–e).

(2) Normele privind protecția identității, stabilite de prezenta lege pentru avertizorii de integritate, se aplică în mod similar și subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a), c)–e), precum și persoanelor vizate în dezvăluiri.

(3) Identitatea subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a), c)–e), precum și persoanelor vizate în dezvăluiri, este protejată pe tot parcursul desfășurării acțiunilor subsecvente dezvăluirii.”.

16. Articolul 29 va avea următorul cuprins:

**„Articolul 29. Răspunderea pentru încălcarea
prevederilor legale**

(1) Împiedicarea sau încercarea de a împiedica, prin orice mijloace, efectuarea unei dezvăluiri de încălcări a legii atrage răspunderea disciplinară sau contravențională.

(2) Întreprinderea unor măsuri de răzbunare împotriva subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. b)-e) atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală.

(3) Neluarea măsurilor de asigurare a dezvăluirilor privind încălcări ale legii în cadrul entităților publice sau private, nerespectarea confidențialității a subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) atrag răspunderea disciplinară sau contravențională.

(4) Nerespectarea obligației de instituire a canalelor interne de raportare a încălcărilor legii și neasigurarea măsurilor de protecție prevăzute de prezenta lege atrage răspunderea contravențională.

(5) Raportarea în cunoștință de cauză a unor informații false referitoare la încălcări ale legii atrage răspunderea contravențională sau penală.”.

Art. IV. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, entitățile publice și private vor aduce în concordanță actele sale interne cu prevederile prezentei legi.

Președintele Parlamentului

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(consolidarea mecanismului de protecție în
domeniul avertizărilor de integritate)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (<i>consolidarea mecanismului de protecție în domeniul avertizărilor de integritate</i>) este elaborat de Ministerul Justiției.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
La baza elaborării proiectului sunt următoarele documente de politici: • acțiunea nr. 210 din <i>Planul Național de Reglementare pentru anul 2025</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 841/2024</i>: „Transpunerea totală a Directivei (UE) 2019/1937 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii”; • Foaia de parcurs „Statul de Drept”, cap. 23 aprobată prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 275/2025</i>. Scopul proiectului constă în executarea acțiunii menționate, prin transpunerea integrală a <i>Directivei (UE) 2019/1937</i>, referitoare la protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii Europene. Această inițiativă răspunde angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de aliniere la standardele europene în domeniul statului de drept și al protecției avertizorilor de integritate.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În contextul obținerii statutului de țară candidată de aderare la Uniunea Europeană, Republica Moldova și-a asumat o serie de angajamente ferme în ceea ce privește alinierea legislației naționale la acquis-ul comunitar, precum și consolidarea statului de drept și a valorilor fundamentale europene, printre care se numără transparența, responsabilitatea instituțională și protecția persoanelor care semnalează încălcări. Un element esențial în acest proces este transpunerea integrală a <i>Directivei (UE) 2019/1937 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii</i>, cunoscută și sub denumirea de Directiva privind avertizorii de integritate. Această directivă stabilește un cadru comun pentru protecția eficientă a persoanelor care raportează încălcări ale legislației UE în diverse domenii de interes public, cum ar fi achizițiile publice, serviciile financiare, siguranța produselor și a transportului, protecția mediului, sănătatea publică, protecția consumatorilor, și altele. În prezent, cadrul normativ național este reglementat de <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, care constituie un progres semnificativ față de cadrul anterior. Cu toate acestea, analiza comparativă a prevederilor legii în

vigoare cu dispozițiile Directivei (UE) 2019/1937 relevă faptul că transpunerea acesteia este doar parțială, lăsând unele aspecte care necesită a fi îmbunătățite.

Un aspect esențial ce necesită îmbunătățire îl reprezintă **extinderea categoriei subiecților care trebuie protejați** în urma dezvăluirii unor încălcări ale legii de către avertizorii de integritate. În legislația actuală, protecția este concentrată în principal asupra avertizorului propriu-zis, fără a acoperi în mod suficient alte persoane conexe, precum colegi, colaboratori sau persoane care asistă avertizorul în procesul de raportare. Această lacună limitează eficacitatea protecției și poate descuraja dezvăluirile de încălcări ilegale, reducând astfel impactul măsurilor anticorupție și de transparență. Totodată, este necesară consolidarea **măsurilor de sprijin oferite avertizorilor**, prin instituirea unor garanții clare, inclusiv consiliere informațională, asistență juridică în procesele penale/civile și măsuri de protecție împotriva oricăror forme de răzbunări directe sau indirecte. Aceste facilități sunt indispensabile pentru a crea un mediu sigur care să stimuleze raportarea responsabilă a încălcărilor admise.

De asemenea, este imperativă **revizuirea și eficientizarea procedurilor pe care autoritatea competentă, precum și entitățile publice sau private trebuie să le aplice în procesul de recepționare a raportărilor și întreprinderea acțiunilor subsecvente**, or acestea sunt elemente fundamentale pentru consolidarea unui cadru eficient de protecție și prevenire a abuzurilor.

Prin urmare, este necesară revizuirea și completarea *Legii nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate*, în vederea transunerii integrale a *Directivei (UE) 2019/1937*. Această intervenție legislativă nu doar că reprezintă un angajament asumat de Republica Moldova în parcursul său european, dar este și un pas crucial pentru întărirea mecanismelor de protecție a avertizorilor de integritate și, mai larg, a oricăror persoane implicate în procesul de raportare a încălcărilor legii, contribuind astfel la consolidarea transparenței, integrității și bunei guvernări în instituțiile publice și private.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Modificări la Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate

Dreptul angajaților la consultare cu sindicatele și menținerea autonomiei partenerilor sociali

Prevederile propuse la alin. (3) al art. 1 au scopul asigurării unei transpuneri fidele și complete a dispozițiilor *Directivei (UE) 2019/1937 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii*, în special în ceea ce privește articolul 3 alineatul (4) al acesteia. Aceste prevederi stabilesc în mod clar că regimul juridic aplicabil avertizorilor de integritate nu trebuie să aducă atingere dreptului angajaților de a se consulta cu reprezentanții acestora sau cu sindicatele. Totodată, este reafirmată autonomia partenerilor sociali și dreptul acestora de a negocia și încheia acorduri colective, elemente fundamentale ale dialogului social și al relațiilor de muncă.

Această prevedere îndeplinește, o funcție esențială de garanție și echilibru, asigurând atât deschiderea spre dialog social, cât și protejarea efectivă a libertăților colective ale angajaților, în paralel cu protecția individuală acordată avertizorilor de integritate.

Obligația de a institui canale interne de raportare și regimul juridic al entităților private cu mai puțin de 50 de angajați

Modificările propuse la art. 6¹ din proiect instituie obligația pentru entitățile publice, indiferent de numărul de angajați, inclusiv societățile comerciale cu capital public sau majoritar public, precum și pentru entitățile juridice de drept privat cu cel puțin 50 de angajați, de a crea canale interne de raportare și de a adopta, prin acte interne, proceduri de dezvăluire a încălcărilor legii, precum și proceduri privind acțiunile subsecvente. Această obligație derivă direct din articolul 8 alineatul (9) din Directiva (UE) 2019/1937 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii, care stabilește în mod expres că:

„Obligația de a institui canale interne de raportare se aplică tuturor entităților juridice din sectorul public, inclusiv entităților deținute sau controlate de astfel de entități.” Prin urmare, includerea tuturor entităților din sectorul public, indiferent de numărul de angajați, în sfera obligației de creare a canalelor interne de raportare este nu doar justificată, ci și imperativă pentru asigurarea transpunerii corecte și complete a directivei europene.

În ceea ce privește entitățile juridice de drept privat cu mai puțin de 50 de angajați, la alineatul (7) se prevede în mod expres că acestea, indiferent de domeniul lor de activitate fie în domeniul transporturilor, mediului ș.a, cu mai puțin de 50 de angajați, angajatul care efectuează o dezvăluire de încălcare a legii utilizează canalul extern de dezvăluire a încălcărilor legii.

Deși, articolul 8 alineatul (3) al directivei, statuează că, obligația de a institui canale interne de raportare se aplică entităților juridice din sectorul privat care au cel puțin 50 de lucrători, alineatul (4) al aceluiași articol prevede o excepție de la acest prag pentru anumite entități ce intră sub incidența actelor Uniunii din Partea I.B și II a anexei, în special cele din domeniul serviciilor financiare, transporturilor, protecției mediului, etc.

Cu toate acestea, proiectul de lege nu se limitează exclusiv la acele domenii specifice, ci reglementează un regim general, stabilind în mod proporțional că entitățile juridice de drept privat cu sub 50 de angajați nu sunt obligate să instituie canale interne de raportare, angajații acestora având posibilitatea de a se adresa direct canalului extern de raportare.

Această soluție legislativă urmărește echilibrul între nevoia de raportare a încălcărilor și protejarea confidențialității avertizorului de integritate. În entitățile mici, cu 10–20 de angajați, există un risc crescut de identificare a avertizorului, ceea ce poate duce la represalii, intimidări sau izolare profesională.

Prin urmare, canalul extern devine o garanție suplimentară de protecție a identității și integrității persoanei care raportează.

Această abordare nu derivă de la raționamentele Directivei, care permite statelor membre să adapteze prevederile la contextul național și să stabilească mecanisme eficiente de raportare, ținând cont de riscurile reale de dezvăluire a identității în organizațiile mici.

Gruparea și partajarea resurselor de către entitățile private cu 50–249 de angajați

Prevederile de la art. 5 alin. (7¹) din proiect potrivit căreia „*entitățile private care au între 50 și 249 de angajați se pot grupa, pot utiliza sau partaja resurse în ceea ce privește primirea raportărilor cu referire la dezvăluirile de încălcare a legii și întreprinderea acțiunilor subsecvente*” transpun dispozițiile articolului 8 alineatul (6) din Directiva (UE) 2019/1937.

Această normă asigură flexibilitate operațională pentru întreprinderile mici și mijlocii, prin posibilitatea de a colabora între ele privind gestionarea raportărilor. În special pentru entitățile care nu dispun de capacități instituționale sau resurse umane limitate, această soluție permite implementarea eficientă a unui mecanism funcțional de recepționare, analiză și investigare a raportărilor.

Totodată, prevederea este însoțită de obligația de a respecta pe deplin cerințele fundamentale ale regimului de protecție, astfel cum sunt stabilite de directivă și reflectate în legislația națională, inclusiv:

- confidențialitatea identității avertizorului și a celorlalți subiecți;
- asigurarea unui canal sigur de comunicare;
- furnizarea unui răspuns (feedback) în termenele prevăzute;
- luarea măsurilor subsecvente adecvate pentru remedierea încălcărilor raportate.

Prin urmare, această prevedere nu exonerează entitățile de responsabilitățile proprii, ci le permite o organizare mai eficientă, proporțională cu resursele disponibile, fără a compromite drepturile avertizorilor sau standardele de protecție stabilite de lege.

Confidențialitatea avertizorilor de integritate

Modificările propuse la art. 9 fac parte din mecanismul de protecție a identității avertizorilor de integritate. Acestea reglementează excepțiile de la obligația generală de confidențialitate, în linie cu principiile stabilite și de *Directiva (UE) 2019/1937*. Această dispoziție reiterează principiul transparenței, chiar și în situații în care dezvăluirea identității este permisă prin excepție. De regulă, identitatea avertizorului este protejată, însă în cazuri limitate și justificate (ex. pentru desfășurarea unei anchete penale, la solicitarea organelor de urmărire penală sau a instanței), această protecție poate fi ridicată.

Astfel, obligația de informare scrisă a avertizorului de integritate este necesară în scopul, garantării dreptului la informare, prevenirii abuzurilor în aplicarea excepțiilor, transparența procesului de divulgare. Mai mult ca atât, această

obligatie oferă avertizorului de integritate posibilitatea de a-și formula apărarea dacă divulgarea datelor de identitate îi afectează interesele legitime.

Totuși, această informare poate fi omisă atunci când ar afecta investigațiile sau procedurile judiciare conexe, fapt justificat de necesitatea protejării eficienței și integrității procesului investigativ. Divulgarea prematură a acestor informații ar putea compromite probele, ar putea influența martorii sau ar putea pune în pericol rezultatul procedurilor legale. Prin urmare, această limitare echilibrează dreptul la informare al angajatului cu interesul public superior de a desfășura investigații corecte și eficiente. Prin urmare, prevederile menționate reflectă o aplicare corectă și echilibrată a principiilor din Directiva UE, care permite dezvăluirea identității doar în mod proporțional, necesar și justificat, cu garanții clare pentru avertizor.

Directiva prevede că obligația de a păstra confidențialitatea nu mai există în anumite condiții, mai ales în cazul în care avertizorul de integritate își dezvăluie singur identitatea într-o divulgare publică. Totuși, chiar și în aceste situații, Directiva continuă să protejeze avertizorul față de răzbunări, cu condiția ca divulgarea să respecte criteriile de bună-credință și proporționalitate prevăzute de lege. Această excepție asigură un echilibru între protecția avertizorilor și transparența în cazurile de interes public major.

Suplimentar, proiectul prevede la art. 14 alin. (2¹) obligația Centrului Național Anticorupție (CNA), în calitate de autoritate competentă pentru recepționarea și examinarea dezvăluirilor externe de încălcări ale legii, de a asigura confidențialitatea și integritatea procesului de raportare, și în cazurile în care raportare este primită prin alt canal decât cel extern sau de către alte persoane decât cele desemnate să recepționeze și să examineze astfel de raportări.

Această prevedere este în spiritul art. 12 alin. (3) din Directivă, care asigură protecția persoanelor care efectuează dezvăluiri. Păstrarea confidențialității identității avertizorului este fundamentală pentru prevenirea răzbunărilor, intimidărilor sau discriminărilor ulterioare. Chiar dacă raportarea ajunge accidental sau neoficial la alte persoane din instituție, acestea nu pot compromite anonimatul avertizorului. Mai mult ca atât, transmiterea imediată, fără întârziere și fără modificări, a raportărilor către persoanele sau subdiviziunile desemnate garantează că informațiile sunt tratate corect, integral și în termenele legale, evitând distorsionarea sau întârzierea acțiunilor ulterioare. Acest mecanism previne blocajele sau pierderile de informații relevante, asigurând totodată un circuit clar și securizat al raportărilor.

Revizuirea periodică a procedurilor autorităților competente

În vederea implementării eficiente a *Directivei (UE) 2019/1937*, se impune stabilirea unei obligații clare pentru autoritatea competentă, entitățile publice și private de a-și revizui periodic procedurile de primire, gestionare a raportărilor și întreprinderea acțiunilor subsecvente acestora.

Revizuirea procedurilor la intervale regulate, cel puțin o dată la 2 ani, asigură adaptarea continuă a acestor mecanisme la evoluțiile legislative, tehnologice

precum și la experiența practică acumulată. Astfel, se evită riscul ca procedurile să devină depășite sau să fie ineficiente. Mai mult, procesul de revizuire trebuie să includă schimbul de bune practici între autoritățile la nivel național sau chiar internațional, ceea ce conduce la o armonizare a standardelor și la consolidarea eficienței generale a sistemului. Revizuirea periodică a procedurilor interne privind raportarea, examinarea avertizărilor de integritate și întreprinderea acțiunilor subsecvente trebuie să se realizeze nu doar formal, ci în mod substanțial, ținând cont de provocările întâmpinate în aplicarea practică a acestora, de gradul lor de eficiență, de nivelul de încredere manifestat de angajați în mecanismele existente, precum și de capacitatea reală a procedurilor de a asigura protecția efectivă a avertizorilor și a altor subiecți protejați.

Această revizuire trebuie să urmărească identificarea eventualelor disfuncționalități, a lacunelor de reglementare sau a neajunsurilor în aplicare, iar în baza concluziilor, procedurile trebuie adaptate și îmbunătățite corespunzător.

Aceste prevederi sunt esențiale pentru asigurarea unei reacții coerente și rapide la raportările primite. Or, instituirea acestei obligații urmărește să garanteze că procedurile își îndeplinesc efectiv scopul de a proteja avertizorii și de a facilita identificarea și remedierea încălcărilor legislative. O abordare proactivă, bazată pe revizuirea continuă și ajustarea regulată a procedurilor, contribuie la creșterea încrederii publicului în mecanismele de raportare și în instituțiile responsabile de aplicarea legii.

Extinderea categoriilor de subiecți vizați de măsurile de protecție

Transpunerea *Directivei (UE) 2019/1937* în legislația Republicii Moldova impune nu doar crearea unui cadru de protecție pentru avertizorii de integritate, ci și extinderea măsurilor de protecție către anumite categorii conexe, expuse riscurilor de represalii (răzbunare) în mod direct sau indirect. Prevederea conform căreia condițiile și măsurile de protecție se aplică, după caz, și în privința facilitatorilor, a persoanelor terțe cu legături profesionale cu avertizorii și a entităților private afiliate acestora este esențială pentru eficiența reală a sistemului de raportare și protecție.

Avertizorii de integritate adesea se află în relații de colaborare sau beneficiază de sprijin juridic sau moral din partea altor persoane sau entități. În lipsa unei protecții extinse, persoanele care facilitează raportarea (facilitatorii), persoane terțe care se află în legătură cu avertizorii sau entitățile cu care avertizorii (ex. colegii, rude) pot deveni ținta represaliilor indirecte, menite să descurajeze raportarea și să sancționeze acțiunea în mod indirect. Aceasta ar submina scopul legii și ar descuraja avertizările viitoare, creînd un climat de teamă și izolare pentru potențialii avertizori. Menționăm că în Republica Moldova, mediul profesional, în special în sectorul public și în întreprinderile mici și mijlocii, este adesea caracterizat de relații personale și profesionale strânse.

În acest context, represaliile se pot manifesta nu doar împotriva avertizorului, ci și a colaboratorilor apropiați, a membrilor familiei care activează în același

domeniu sau chiar a entităților economice deținute de aceștia. Astfel, extinderea protecției nu este doar o cerință de conformare juridică, ci și o necesitate practică pentru a răspunde specificului național și pentru a preveni forme de intimidare indirecte.

În contextul transpunerii *Directivei (UE) 2019/1937*, includerea în legislația națională a prevederii referitoare la extinderea măsurilor de protecție față de facilitatorii, persoanele terțe și entitățile private afiliate avertizorilor este nu doar justificată, ci și imperativă. Aceasta reflectă spiritul directivei, răspunde provocărilor și consolidează în mod concret mecanismul de protecție a avertizorilor, ca instrument-cheie în combaterea corupției și promovarea statului de drept.

Dreptul la repararea integrală a prejudiciului suferit de avertizori și alți subiecți prevăzuți de lege

Articolul 19 din Directiva menționată, intitulat „*Interdicția represaliilor*”, prevede în mod expres că orice forme de represalii sunt interzise, iar art. 21 la alineatul (8), din Directivă stabilește obligația statelor membre de a se asigura că persoanele vizate beneficiază de protecție adecvată împotriva represaliilor și de acces efectiv la măsuri reparatorii.

Totodată, Directiva subliniază necesitatea ca protecția să se extindă și asupra:

- facilitatorilor (persoane care sprijină avertizorul în procesul de raportare);
- persoanelor terțe aflate într-un context profesional apropiat avertizorului (rude, colegi);
- entităților juridice asociate avertizorului (ex. companii în care avertizorul este asociat sau prestează servicii).

Astfel, orice represalii îndreptate împotriva acestor subiecți trebuie sancționate, iar prejudiciile provocate trebuie reparate integral, în conformitate cu standardele europene. În acest context, pentru a asigura o protecție eficientă și echitabilă, proiectul își propune să consacre expres dreptul la despăgubiri pentru subiecții vizati de proiect care suferă prejudicii ca urmare a unei raportări legitime (fie internă, externă sau prin dezvăluire publică). Acest drept poate fi valorificat conform legislației muncii, legislației civile și alte acte normative.

Dacă, de exemplu, un angajat al unei instituții publice raportează o încălcare gravă a normelor legale și, ca reacție, angajatorul îl concediază sau îl retrogradează fiind o legătură cauzală dintre raportare și măsurile întreprinse de angajator, se consideră că s-a produs o răzbunare. În această situație, angajatorul va fi obligat să repare integral prejudiciul provocat avertizorului, inclusiv prin reintegrare, plata salariilor pierdute și, eventual, daune morale. Dacă represaliile vizează și o persoană apropiată (soț/soție angajat(ă) în aceeași instituție, sau o entitate privată deținută de avertizor, aceștia vor avea dreptul la reparații. Reieșind din cele expuse, prevederile menționate vor descuraja eventualele răzbunări, prin instituirea unui mecanism de compensare a prejudiciilor. Or, consolidarea încrederii avertizorilor în mecanismele instituționale de protecție trebuie să fie nu doar formale, ci și efectiv aplicabile.

Măsuri de sprijin

Potrivit art. 20 din *Directiva (UE) 2019/1937*, statele membre au obligația de a institui un cadru de sprijin pentru avertizori, care să includă cel puțin:

- Acces gratuit și confidențial la informații detaliate și independente privind drepturile avertizorilor, procedurile disponibile de raportare și mecanismele de protecție împotriva represaliilor;

- Acces la asistență juridică, în special în cadrul procedurilor civile și penale.

Implementarea acestor măsuri are ca obiectiv nu doar conformarea formală cu valorile europene, ci și crearea unui sistem de protecție efectiv și accesibil pentru avertizorii de integritate și persoanele asociate acestora.

În lipsa unor mecanisme clare și instituționalizate de sprijin, avertizorii pot fi descurajați să raporteze nereguli din cauza răzbunării și lipsei de protecție juridică efectivă. Această prevedere răspunde necesității de a crea un cadru funcțional și accesibil de sprijin pentru avertizori, așa cum impune directiva, și urmărește consolidarea sistemului național de protecție împotriva represaliilor.

Asigurarea consilierii gratuite și accesibile permite avertizorilor să înțeleagă procedurile legale privind raportarea încălcărilor de lege, drepturile acestora precum și, măsurile de protecție în caz de răzbunare.

Prevederile propuse vor contribui la întărirea încrederii publice în instituțiile care gestionează avertizările și la promovarea unei culturi a integrității, transparenței și responsabilității.

Interdicția sancționării avertizorilor pentru divulgările legale

Prevederile propuse la art. 26 alin. (2¹) și (2²) au ca scop transpunerea fidelă a articolului 21 alin. (7) din *Directiva (UE) 2019/1937*. Conform acestei dispoziții, statele membre trebuie să se asigure că persoanele protejate de directivă nu sunt trase la răspundere pentru divulgarea informațiilor, în cazul în care raportarea sau divulgarea publică a fost efectuată în conformitate cu cerințele legale.

Modificările propuse prevăd că avertizorii de integritate și categoriile conexe nu pot fi trași la răspundere în cadrul unor proceduri civile, penale sau disciplinare care invocă:

- încălcarea dreptului la imagine sau la viață privată;
- încălcarea drepturilor de autor;
- divulgarea datelor cu caracter personal;
- încălcarea confidențialității profesionale;
- atingerea adusă secretului comercial;
- solicitări de despăgubire formulate de persoane sau entități afectate de divulgarea informațiilor.

Această prevedere este necesară pentru a preveni abuzul de proceduri judiciare împotriva avertizorilor (inclusiv acțiuni de intimidare), care descurajează raportarea încălcărilor și subminează mecanismul de protecție.

Această imunitate se aplică numai dacă raportarea sau divulgarea publică a fost făcută în conformitate cu legea, adică:

- prin canale permise (raportare internă, externă sau divulgare publică);

• de o persoană care a avut motive rezonabile să creadă că informațiile se referă la o încălcare reală a legii;

• și că divulgarea era necesară în interes public.

Această condiționare asigură un echilibru între protejarea avertizorilor de bună-credință și prevenirea abuzurilor sau a utilizării ilegale a statutului de avertizor.

Prevederile de la alin. (2²) stabilesc în mod expres dreptul persoanelor protejate de a invoca raportarea sau divulgarea legală ca mijloc de apărare în procedurile judiciare declanșate împotriva lor. Aceasta permite încetarea procedurilor în instanță și neangajarea răspunderii civile sau penale.

Prin urmare, avertizorii cât și ceilalți subiecți nu vor putea fi sancționați pentru dezvăluirea de informații sensibile, dacă au acționat cu bună-credință și în interes public.

Modificările propuse în *Codul contravențional nr. 218/2008* și *Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului* au drept scop asigurarea unei concordanțe juridice cu prevederile propuse la *Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate*. Aceste intervenții normative urmăresc consolidarea și eficientizarea mecanismului de protecție a avertizorilor de integritate și a altor subiecți vizați de lege, prin instituirea sancțiuni pentru încălcarea obligațiilor legale. Astfel, modificările propuse contribuie la aplicarea unitară a cadrului normativ în materie, la eficientizarea garanțiilor de protecție împotriva răzbunărilor, precum și la creșterea responsabilității instituțiilor și angajatorilor în respectarea obligațiilor privind canalele interne de raportare, confidențialitatea și alte condiții prevăzute de lege.

Dispoziții finale și tranzitorii

Potrivit dispozițiilor finale din proiect, modificările legislative urmează să intre în vigoare la 3 luni de la publicarea legii în Monitorul Oficial. Această măsură se impune încât să fie posibilă implementarea integrală a mecanismului de protecție a avertizorilor de integritate, având în vedere că proiectul de lege vizează obligația entităților publice și private de a-și aduce în concordanță actele sale interne cu prevederile legii în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost analizate alte opțiuni alternative, având în vedere că în legislația națională urmează a fi transpună integral directiva.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul de lege pentru modificarea *Legii privind avertizorii de integritate* are un impact semnificativ asupra sectorului public, generat în principal de transpunerea integrală a *Directivei (UE) 2019/1937*. Modificările propuse contribuie la consolidarea culturii integrității, responsabilității și transparenței în instituțiile publice.

- **Îmbunătățirea transparenței și responsabilității instituțiilor publice**, prin implementarea unui mecanism eficient și clar de raportare a încălcărilor legii și de protecție a persoanelor care le semnalează.
- **Extinderea măsurilor de protecție pentru avertizori și persoanele conexe**, ceea ce reduce riscul represaliilor și încurajează raportarea onestă a neregulilor în sectorul public.
- **Consolidarea drepturilor angajaților publici**, prin menținerea autonomiei dialogului social și a consultării cu sindicatele, fără a afecta protecția oferită avertizorilor.
- **Asigurarea confidențialității identității avertizorilor**, sporind încrederea în sistemul de raportare și protecție.
- **Îmbunătățirea eficienței autorităților publice**, prin introducerea obligației de revizuire periodică a procedurilor interne de gestionare a raportărilor.
- **Stimularea unui climat de integritate și responsabilitate**, prin instituirea dreptului la reparare integrală în cazul represaliilor, inclusiv despăgubiri și reintegrare.
- **Facilitarea accesului la sprijin juridic și informațional gratuit pentru avertizori**, contribuind la utilizarea corectă și eficientă a mecanismelor de protecție.
- **Prevenirea sancționării abuzive a avertizorilor**, garantând protecția acestora în cazul divulgărilor efectuate legal și în interes public.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Pentru implementarea prevederilor prezentului proiect nu va fi necesară alocarea unor sume de bani suplimentare din contul bugetului de stat.

Totodată, implementarea proiectului poate să implice cheltuieli în cazul remunerării la decizia conducătorului a persoanei/subdiviziunii desemnate din cadrul entității private, cheltuieli care nu pot fi estimate la etapa actuală.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul de lege determină o adaptare semnificativă a sectorului privat la standardele europene privind etica și conformitatea, prin instituirea unor obligații clare de protecție a avertizorilor și altor categorii de subiecți conexe. Astfel, modificările propuse vor contribui la îmbunătățirea transparenței și responsabilității în sectorul privat, încurajând un comportament etic și integru.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Modificările propuse la Legea privind avertizorii de integritate includ prevederi explicite referitoare la protejarea identității avertizorilor și la regimul datelor cu caracter personal. Astfel, este stabilită obligația generală de a păstra confidențialitatea identității avertizorului și a oricăror alte date personale aferente, cu excepția situațiilor limitate și justificate de lege.

De asemenea, proiectul prevede obligația autorităților competente de a informa avertizorul în mod expres și scris în cazul în care identitatea sa urmează a fi dezvăluită, ceea ce asigură respectarea principiilor transparenței, proporționalității și necesității. Aceste măsuri sunt în deplină concordanță cu legislația națională privind protecția datelor cu caracter personal și cu Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR), prevenind abuzurile în prelucrarea sau divulgarea datelor sensibile.

Prin urmare, impactul asupra datelor cu caracter personal este gestionat în mod echilibrat și prudent, asigurând o protecție solidă a identității avertizorilor, cu excepții clar reglementate, pentru a nu compromite dreptul la apărare sau interesul public. Modificările legislative propuse susțin un cadru incluziv și echitabil, care contribuie la consolidarea egalității de șanse în raportarea neregulilor și în protecția împotriva represaliilor. Extinderea protecției legale și asupra facilitatorilor, persoanelor terțe și entităților juridice asociate avertizorilor, indiferent de statutul lor profesional sau personal, reflectă un angajament clar față de nediscriminare și respectarea egalității de tratament.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

La nivelul Uniunii Europene, a fost adoptată *Directiva (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii*, care are drept obiectiv instituirea unui cadru juridic clar și uniform pentru raportarea încălcărilor și asigurarea unui nivel înalt de protecție a persoanelor ce divulgă informații privind încălcări ale legii în cadrul raporturilor de muncă.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Prin prisma *Directivei (UE) 2019/1937*, în proiectul de lege au fost preluate și transpuse prevederile art. 3 alin. (4), art. 4 alin. (1) lit. a), c) și d), alin. (3) lit. b), alin. (4) lit. a), b) și c), art. 5 pct.10, art. 6 alin. (1) lit. a), art. 8 alin.(3),(4), (6) și (9), art. 9 alin. (1) lit. f) și (2), art. 11 alin. (2) lit. b), art. 12 alin. (2), (3) și alin. (4) lit. a), art. 14, art. 15 alin. (2), art. 16 alin. (1) și (3), art. 18 alin. (2), lit. (a), art. 19, art. 21 alin. (1), alin. (7) și alin. (8), art. 22 alin. (2) și alin. (3), art. 23 alin. (1) lit. a) și b) din Directiva menționată, care au drept scop instituirea unui cadru consolidat de garanții în favoarea avertizorilor de integritate și extinderea protecției legale și asupra altor subiecți expuși riscurilor de represalii. Aceste prevederi asigură :

- extinderea sferei de aplicare a măsurilor de protecție și asupra facilitatorilor, persoanelor terțe care au legături profesionale cu avertizorii și entităților juridice afiliate acestora, recunoscând riscul real de represalii indirecte împotriva acestor categorii;

– garantarea unui regim unitar de confidențialitate cu privire la identitatea tuturor subiecților implicați în procesul de raportare; – crearea unor canale de raportare funcționale și sigure, adaptate inclusiv nevoilor întreprinderilor mici și mijlocii, prin posibilitatea partajării resurselor; – instituirea expresă a dreptului la reparația integrală a prejudiciului suferit în urma represaliilor, indiferent dacă victima este avertizorul direct sau o persoană conexă; – interzicerea absolută a sancționării avertizorilor pentru divulgările legale, precum și recunoașterea posibilității acestora de a invoca raportarea ca mijloc de apărare juridică. În ansamblu, aceste dispoziții asigură un nivel ridicat de protecție, proporțional cu complexitatea raporturilor sociale și profesionale actuale, și sunt indispensabile pentru funcționarea eficientă a mecanismului de raportare și combatere a ilegalităților în sectoarele public și privat.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE În contextul angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de armonizare a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene, se impune transpunerea integral a dispozițiilor Directivei (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii. Necesitatea acestor măsuri normative derivă din obligația de aliniere la standardele europene în materia protecției avertizorilor de integritate, prin instituirea unor garanții clare și eficiente privind raportarea încălcărilor legii și protejarea persoanelor care acționează în interes public.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ În conformitate cu art. 20 [etapele principale ale legiferării] din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, pe pagina web oficială a Ministerului Justiției (la compartimentul <i>Transparența decizională</i>, directoriul <i>Registrul proiectelor de acte normative</i>) a fost publicat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate (alinieră integrală la Directiva 2019/1937). Totodată, în scopul respectării prevederilor <i>Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional</i>, același anunț de inițiere se regăsește și pe platforma guvernamentală particip.gov.md. Proiectul urmează a fi avizat și consultat de către autoritățile interesate din sectorul justiției precum și societatea civilă. Totodată, proiectul urmează a fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției (compartimentul „Transparența decizională”, directoriul „Proiecte transmise spre coordonare”) și pe platforma www.particip.gov.md.
7. Concluziile expertizelor
Va fi completat după efectuarea expertizelor
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Adoptarea proiectului de lege va impune modificarea cadrului normativ intern ale entităților publice și private cu noile prevederi legislative, asigurând astfel conformitatea cadrului normativ intern cu noile prevederi legislative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, entitățile publice și private vor aduce în concordanță actele sale interne cu prevederile prezentei legi.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

TABEL DE CONCORDANȚĂ

1	Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente incluse Directiva Uniunii Europene (UE)2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L305/17 din 26 noiembrie 2019, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937				
2	Titlul proiectului de act normativ național Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>consolidarea mecanismului de protecție în domeniul avertizărilor de integritate</i>)				
3	Gradul general de compatibilitate: Transpunere integrală				
Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Diferențele	Observațiile	Autoritatea/ persoana responsabilă
4	5	6	7	8	9
Articolul 1 Obiectiv Obiectivul prezentei directive este de a îmbunătăți aplicarea dreptului și a politicilor Uniunii în domenii specifice prin stabilirea unor standarde minime comune care să prevadă un nivel ridicat de protecție a persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii.		Normă UE neaplicabilă			Ministerul Justiției
Articolul 2		Compatibil		Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate prevede la	Ministerul Justiției

Domeniul de aplicare material (1) Prezenta directivă stabilește standarde minime comune pentru protecția persoanelor care raportează următoarele încălcări ale dreptului Uniunii:				art. 1 că legea menționată, reglementează procedura de primire, de examinare și soluționare a dezvoltărilor de încălcări ale legii din cadrul entităților publice și private, drepturile persoanelor care efectuează dezvoltări privind încălcări ale legii, măsurile de protecție a acestora, obligațiile angajatorilor, atribuțiile autorității competente de examinare a dezvoltărilor privind încălcări ale legii și ale autorităților de protecție a avertizorilor de integritate.	
(a) încălcări care intră în sfera de aplicare a actelor Uniunii prevăzute în anexă și care privesc următoarele domenii:		Compatibil		Ar. 1. din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i> prevede că:	

				„(1) Prezenta lege reglementează procedura de primire, de examinare și soluționare a dezvoltărilor de încălcări ale legii din cadrul entităților publice și private, drepturile și obligațiile persoanelor care efectuează dezvoltări privind încălcări ale legii, măsurile de protecție a acestora, obligațiile angajatorilor, atribuțiile autorității competente de examinarea a dezvoltărilor privind încălcări ale legii și ale autorităților de protecție a avertizorilor de integritate.”	
ii) achiziții publice;		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i> , definește noțiunea de încălcări ale legii – acțiune sau inacțiune de	

				nerespectare ale dispozițiilor legale care încalcă grav sau esențial drepturile persoanei sau interesele ocrotite de lege care s-au produs sau sunt susceptibile să se producă în cadrul entităților publice și private în domeniile: achiziții publice, servicii, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, prevenirea și combaterea corupției, siguranța și conformitatea produselor, siguranța transportului, protecția mediului, protecția radiologică și siguranța nucleară, siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea publică, protecția consumatorului,	
--	--	--	--	---	--

				protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informatice;	
(ii) servicii, produse și piețe financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului;		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i>, definește noțiunea încălări ale legii – acțiune sau inacțiune de nerespectare ale dispozițiilor legale care încalcă grav sau esențial drepturile persoanei sau interesele ocrotite de lege care s-au produs sau sunt susceptibile să se producă în cadrul entităților publice și private în domeniile: achiziții publice, servicii, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, prevenirea și combaterea corupției, siguranța și	

				conformitatea produselor, siguranța transportului, protecția mediului, protecția radiologică și siguranța nucleară, siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea publică, protecția consumatorului, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informatice;	
(iii) siguranța și conformitatea produselor;		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i> , definește noțiunea, încălcări ale legii – acțiune sau inacțiune de nerespectare ale dispozițiilor legale care încalcă grav sau esențial drepturile persoanei sau interesele ocrotite de lege care s-au produs sau sunt susceptibile	

				să se producă în cadrul entităților publice și private în domeniile: achiziții publice, servicii, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, prevenirea și combaterea corupției, siguranța și conformitatea produselor, siguranța transportului, protecția mediului, protecția radiologică și siguranța nucleară, siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea publică, protecția consumatorului, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informatice;	
(iv) siguranța transporturilor;		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de</i>	

				<i>integritate</i>, definește noțiunea de, încălcări ale legii – acțiune sau inacțiune de nerespectare ale dispozițiilor legale care încalcă grav sau esențial drepturile persoanei sau interesele ocrotite de lege care s-au produs sau sunt susceptibile să se producă în cadrul entităților publice și private în domeniile: achiziții publice, servicii, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, prevenirea și combaterea corupției, siguranța și conformitatea produselor, siguranța transportului, protecția mediului, protecția radiologică și siguranța nucleară, siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea publică, protecția	
--	--	--	--	--	--

				consumatorului, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informatic;	
(v)protecția mediului;		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i> , definește noțiunea de, încălări ale legii – acțiune sau inacțiune de nerespectare ale dispozițiilor legale care încalcă grav sau esențial drepturile persoanei sau interesele ocrotite de lege care s-au produs sau sunt susceptibile să se producă în cadrul entităților publice și private în domeniile: achiziții publice, servicii, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, prevenirea și combaterea corupției, siguranța și	

				conformitatea produselor, siguranța transportului, protecția mediului , protecția radiologică și siguranța nucleară, siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea publică, protecția consumatorului, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informatice;	
(vi) protecția radiologică și securitatea nucleară;		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i> , definește noțiunea de încălcări ale legii – acțiune sau inacțiune de nerespectare ale dispozițiilor legale care încalcă grav sau esențial drepturile persoanei sau interesele ocrotite de lege care s-au produs sau sunt susceptibile	

				să se producă în cadrul entităților publice și private în domeniile: achiziții publice, servicii, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, prevenirea și combaterea corupției, siguranța și conformitatea produselor, siguranța transportului, protecția mediului, protecția radiologică și siguranța nucleară, siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea publică, protecția consumatorului, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informatice;	
--	--	--	--	---	--

(vii) siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor;		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i>, definește noțiunea de încălări ale legii – acțiune sau inacțiune de nerespectare ale dispozițiilor legale care încalcă grav sau esențial drepturile persoanei sau interesele ocrotite de lege care s-au produs sau sunt susceptibile să se producă în cadrul entităților publice și private în domeniile: achiziții publice, servicii, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, prevenirea și combaterea corupției, siguranța și conformitatea produselor, siguranța transportului, protecția mediului, protecția radiologică și siguranța nucleară, siguranța alimentelor și a hranei pentru	
--	--	--------------------------	--	--	--

				animale, sănătatea și bunăstarea animalelor , sănătatea publică, protecția consumatorului, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informatice;	
(viii)sănătate publică;		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i> , definește noțiunea de încălcări ale legii – acțiune sau inacțiune de nerespectare ale dispozițiilor legale care încalcă grav sau esențial drepturile persoanei sau interesele ocrotite de lege care s-au produs sau sunt susceptibile să se producă în cadrul entităților publice și private în domeniile: achiziții publice, servicii, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și	

				finanțării terorismului, prevenirea și combaterea corupției, siguranța și conformitatea produselor, siguranța transportului, protecția mediului, protecția radiologică și siguranța nucleară, siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea publică , protecția consumatorului, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informatice;	
(ix) protecția consumatorului;		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i> , definește noțiunea de încalcări ale legii – acțiune sau inacțiune de nerespectare ale dispozițiilor legale care încalcă grav sau esențial drepturile	

				persoanei sau interesele ocrotite de lege care s-au produs sau sunt susceptibile să se producă în cadrul entităților publice și private în domeniile: achiziții publice, servicii, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, prevenirea și combaterea corupției, siguranța și conformitatea produselor, siguranța transportului, protecția mediului, protecția radiologică și siguranța nucleară, siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea publică, protecția consumătorului, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informatic;	
--	--	--	--	--	--

(x) protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informatice;		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i>, definește noțiunea de încălări ale legii – acțiune sau inacțiune de nerespectare ale dispozițiilor legale care încalcă grav sau esențial drepturile persoanei sau interesele ocrotite de lege care s-au produs sau sunt susceptibile să se producă în cadrul entităților publice și private în domeniile: achiziții publice, servicii, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, prevenirea și combaterea corupției, siguranța și conformitatea produselor, siguranța transportului, protecția mediului, protecția radiologică și siguranța nucleară, siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și	
---	--	--------------------------	--	---	--

				bunăstarea animalelor, sănătatea publică, protecția consumatorului, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informatic;	
(b) încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, astfel cum sunt menționate la articolul 325 din TFUE și cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii;		Normă UE neaplicabilă			
(c) încălcări referitoare la piața internă, astfel cum sunt menționate la articolul 26 alineatul (2) din TFUE, inclusiv încălcări ale normelor Uniunii în materie de concurență și de ajutoare de stat, precum și încălcări referitoare la piața internă în ceea ce privește actele care încalcă normele privind impozitarea societăților sau mecanismele al căror scop este obținerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților.		Normă UE neaplicabilă			
(2) Prezenta directivă nu aduce atingere competenței statelor membre de a					

extinde protecția în temeiul dreptului intern în ceea ce privește domeniile sau actele care nu intră sub incidența alineatului (1).		Normă UE neaplicabilă			
Articolul 3 Relația cu alte acte ale Uniunii și cu dispozițiile naționale (1) În cazul în care sunt prevăzute norme specifice privind raportarea încălcărilor în actele sectoriale ale Uniunii enumerate în partea II din anexă, se aplică respectivele norme. Dispozițiile prezentei directive se aplică în măsura în care o chestiune nu este reglementată prin norme obligatorii în respectivele acte sectoriale ale Uniunii.		Normă UE neaplicabilă			Ministerul Justiției
(2) Prezenta directivă nu aduce atingere responsabilității statelor membre de a asigura securitatea națională sau competenței acestora de a-și proteja interesele esențiale în materie de securitate. În special, aceasta nu se aplică raportărilor privind încălcări ale normelor în materie de achiziții care implică aspecte legate de apărare sau de securitate, cu excepția cazului în care acestea fac obiectul actelor relevante ale Uniunii.		Compatibil		Articolul 1 alin. (2) lit. b) din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i> , stabilește că, normele prezentei legi nu se aplică dispozițiilor privind achiziții publice în domeniile apărării și securității naționale, în cazul în care acestea intră sub incidența reglementărilor	

				privind secretul de stat, precum și altă informație care constituie secret de stat;	
(3) Prezenta directivă nu aduce atingere aplicării dreptului Uniunii sau dreptului intern privind oricare dintre următoarele: a) protecția informațiilor clasificate; b) protecția secretului profesional al avocatului și a secretului profesional medical; c) caracterul secret al deliberărilor judiciare; d) normele de procedură penală;		Compatibil		Articolul 1 alin. (2) din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i>, stabilește că : (2) Normele prezentei legi nu se aplică dispozițiilor privind: a) achiziții publice în domeniile apărării și securității naționale, în cazul în care acestea intră sub incidența reglementărilor privind secretul de stat, precum și altă informație care constituie secret de stat; b) secretul profesional al avocatului; c) confidențialitatea informațiilor medicale; d) caracterul secret al deliberărilor judiciare;	

				desfășurarea procesului penal.	
(4)Prezenta directivă nu aduce atingere normelor naționale privind exercitarea de către lucrători a dreptului de a se consulta cu reprezentanții lor sau cu sindicatele și privind protecția împotriva oricărei măsuri prejudiciabile nejustificate determinate de astfel de consultări, precum și privind autonomia partenerilor sociali și dreptul acestora de a încheia acorduri colective. Acest lucru nu aduce atingere nivelului de protecție acordat de prezenta directivă.	Articolul 1 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Prevederile prezentei legi nu aduc atingere normelor privind exercitarea de către angajați a dreptului de a se consulta cu reprezentanții acestora sau cu sindicatele și privind protecția împotriva oricărei măsuri prejudiciabile care poate rezulta din astfel de consultări, precum și normelor privind autonomia partenerilor sociali și dreptul acestora de a încheia contracte sau acorduri colective, în conformitate cu legislația.”.	Compatibil			
Articolul 4 Domeniul de aplicare personal (1)Prezenta directivă se aplică persoanelor care efectuează raportări care lucrează în sectorul privat sau în		Compatibil		Potrivit art. 4 alin. (1) lit. a) din <i>Legea nr. 163/2023 privind protecția avertizorilor în interes public</i> , prevederile legii se aplică angajaților din sectorul public și	Ministerul Justiției

sectorul public și care au obținut informații referitoare la încălcări într-un context profesional, inclusiv, cel puțin, următoarelor tipuri de persoane:				privat. În sprijinul acestei reglementări, Articolul 3 definește în mod extensiv noțiunea de „angajat”, incluzând nu doar persoanele care au sau au avut un contract individual de muncă, ci și alte categorii care desfășoară activități în raport cu un angajator, precum: voluntari, stagiați, colaboratori în baza unor contracte civile, candidați la concursuri de angajare, beneficiari ai unor servicii sociale, membri în organe de conducere sau supraveghere ale entităților, precum și persoane care dețin sau au deținut funcții electice.	
(a) persoanele care au statut de lucrător, în înțelesul articolului 45 alineatul (1) din TFUE, inclusiv funcționarii publici;	Articolul 3: la noțiunea „angajat” textul „,în ultimele 12 luni” se exclud; la litera b) după cuvântul „stagiar”, se	Compatibil		Articolul 4 alin. (1) lit. a) din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate,</i>	

	completează cu cuvintele „remunerat sau neremunerat”; la litera c) după cuvîntul „contractuale,” se completează cu cuvintele „subcontractuale, de furnizare sau”.			reglementează subiecții care cad sub incidența prezentei legi și anume angajații din sectorul public și privat.	
(b) persoanele care desfășoară o activitate independentă, în înțelesul articolului 49 din TFUE;		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 163/2023 privind protecția avertizorilor de integritate</i> , la noțiuni, definește termenul de „angajat” într-un sens larg, incluzând mai multe categorii de persoane care intră sub incidența legii. Astfel, potrivit literei f), sunt asimilate angajaților și persoanele care au sau a avut calitatea de acționar, de persoană care a făcut sau face parte din organul de administrare, de	

				conducere sau de supraveghere al unei entități private, inclusiv membru al consiliului de administrație, de persoană numită în consilii științifice și consultative, în comisii de specialitate și în alte organe colegiale organizate în structura autorităților/instituțiilor publice sau pe lângă acestea.	
(c) acționarii și persoanele care fac parte din departamentul administrativ, din organul de conducere sau de supraveghere al unei întreprinderi, inclusiv membrii neexecutivi, precum și voluntarii și stagiarii remunerați sau neremunerați;	Articolul 3: la litera b) după cuvântul „stagiar”, se completează cu cuvintele „remunerat sau neremunerat”;	Compatibil			
(d) orice persoană care lucrează sub supravegherea și conducerea	Articolul 3: la litera c) după cuvântul „contractuale,” se	Compatibil			

contractanților, a subcontractanților și a furnizorilor.	completează cu cuvintele „subcontractuale, de furnizare sau”.				
(2) Prezenta directivă se aplică, de asemenea, persoanelor care efectuează raportări în cazul în care acestea raportează sau divulgă public informații referitoare la încălcări obținute într-un raport de muncă care s-a încheiat între timp.		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 163/2023 privind protecția avertizorilor de integritate</i>, la noțiuni, definește termenul de „angajat” într-un sens larg, incluzând mai multe categorii de persoane care intră sub incidența legii. Astfel, potrivit literei a) este angajat care are sau a avut calitate de salariat, în sensul legislației muncii, în raport cu un angajator; Totodată, art. 4 alin. (2) din lege, stabilește că, angajații sînt în drept să depună dezvăluiri de încălcări ale legii, să fie recunoscuți în calitate de avertizori de integritate și să	

				beneficiei de protecție în condițiile prevăzute de prezenta lege.	
(3) Prezenta directivă se aplică, de asemenea, persoanelor care efectuează raportări al căror raport de muncă nu a început încă, în cazul în care informațiile referitoare la încălcări au fost obținute în timpul procesului de recrutare sau al altor negocieri precontractuale.		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 163/2023 privind protecția avertizorilor de integritate</i> , la noțiuni, definește termenul de „angajat” într-un sens larg, incluzând mai multe categorii de persoane care intră sub incidența legii. Astfel, potrivit literei d) este angajat persoana fizică care este sau a fost în calitate de candidat la o funcție vacantă participând la un concurs de angajare; Totodată, art. 4 alin. (2) din lege, stabilește că, angajații sînt în drept să depună dezvăluiri de încălcări ale legii, să fie recunoscuți în calitate de avertizori de	

				integritate și să beneficieze de protecție în condițiile prevăzute de prezenta lege.	
(4) Măsurile de protecție a persoanelor care efectuează raportări prevăzute în capitolul VI se aplică, în cazul în care este relevant, și:	Articolul 4 alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Subiecții care cad sub incidența prezentei legi sunt: a) angajații din sectorul public și privat; b) avertizorii de integritate; c) facilitatorii; d) persoanelor terțe; e) entitățile private deținute de persoanele care efectuează dezvăluiri de încălcări ale legii, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional f) angajatorii; g) autoritatea competentă;	Compatibil		Art. 19 din <i>Legea nr. 163/2023 privind protecția avertizorilor de integritate</i>, prevede că, avertizorul de integritate care a efectuat o dezvăluire publică de încălcare a legii beneficiază de protecție, în temeiul prezentei legi, în cazul în care este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții: a) avertizorul de integritate a efectuat o dezvăluire de încălcare a legii prin intermediul unui canal intern de raportare sau, în mod direct, printr-un canal extern de raportare, însă nu au fost întreprinse acțiuni subsecvente în intervalul de timp	

	h) autoritatea de protecție a avertizorilor de integritate (în continuare – <i>autoritatea de protecție</i>). La articolul 19: alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Condițiile prevăzute la alineatul (1) și măsurile de protecție a avertizorilor de integritate se aplică după caz, și în privința subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. c)-e).”.			prevăzut de prezenta lege; b) avertizorul de integritate are motive întemeiate să considere că: 1. încălcarea respectivă poate constitui un pericol iminent sau evident pentru interesul public de declanșare a unei situații de urgență sau de cauzare a unui prejudiciu ireversibil; sau 2. în cazul dezvăluirii externe de încălcare a legii, există un risc de răzbunare sau există o probabilitate redusă ca încălcarea să fie remediată în mod eficace, având în vedere circumstanțele specifice ale cazului, precum cele în care probele pot fi ascunse ori distruse, sau există alte motive rezonabile. Art. 20. din aceeași lege, reglementează	
--	--	--	--	--	--

				condițiile pentru protecția avertizorilor de integritate. Astfel, pentru a beneficia de măsurile de protecție prevăzute de prezenta lege, trebuie să fie întrunite, cumulativ, mai multe condiții.	
a) facilitatorilor;	Articolul 4 alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Subiecții care cad sub incidența prezentei legi sunt: a) angajații din sectorul public și privat; b) avertizorii de integritate; c) facilitatorii; d) persoanelor terțe; e) entitățile private deținute de persoanele care efectuează dezvăluiri de încălcări ale legii, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de	Compatibil			

	legături într-un context profesional f) angajatorii; g) autoritatea competentă; h) autoritatea de protecție a avertizorilor de integritate (în continuare – <i>autoritatea de protecție</i>). La articolul 19: alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Condițiile prevăzute la alineatul (1) și măsurile de protecție a avertizorilor de integritate se aplică după caz, și în privința subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. c)-e).”.				
b) persoanelor terțe care au legături cu persoanele care efectuează	Articolul 4 alineatul (1) va avea următorul cuprins:	Compatibil		Art. 21 din <i>Legea nr. 163/2023 privind protecția avertizorilor de integritate</i> , prevede	

raportări și care ar putea să sufere represalii într-un context profesional, cum ar fi colegi sau rude ale persoanelor care efectuează raportări; și	„(1) Subiecții care cad sub incidența prezentei legi sunt: a) angajații din sectorul public și privat; b) avertizorii de integritate; c) facilitatorii; d) persoanelor terțe; e) entitățile private deținute de persoanele care efectuează dezvăluiri de încălcări ale legii, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional f) angajatorii; g) autoritatea competentă; h) autoritatea de protecție a avertizorilor de integritate (în continuare – <i>autoritatea de protecție</i>). La articolul 3 după noțiunea de „facilitator” se completează cu noțiunea de „persoane terțe – persoane fizice care au legătură profesională sau personală cu avertizorul de integritate, cum ar fi colegi de serviciu sau rude și care,			că este interzisă orice formă de răzbunare împotriva avertizorilor de integritate, în special cele ce privesc: p)întreprinderea altor forme directe sau indirecte de răzbunare, inclusiv asupra membrilor familiei sau persoanelor apropiate avertizorului de integritate. De altfel, articolul 28 prevede că: „(1)Normele privind protecția identității, aplicabile avertizorilor de integritate, prevăzute de prezenta lege, se aplică și facilitatorilor, persoanei vizate în dezvăluire, precum și altor terțe persoane la care se face referire în avertizarea de integritate. (2) Identitatea facilitatorilor, a persoanei vizate în dezvăluire, precum și a altor persoane terțe	
---	--	--	--	---	--

	dinc auza acestei legături, sunt expuse riscului de a suferi răzbunări în context profesional ca urmare a dezvăluirii de încălcări a legii efectuată de către avertizorul de integritate;” La articolul 19: alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Condițiile prevăzute la alineatul (1) și măsurile de protecție a avertizorilor de integritate se aplică după caz, și în privința subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. c)-e).”.			care au legături cu avertizorul de integritate este protejată pe tot parcursul desfășurării acțiunilor subsecvente.”.	
c) entităților juridice pe care persoanele care efectuează raportări le dețin, pentru care aceste persoane lucrează sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional.	Articolul 4 alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Subiecții care cad sub incidența prezentei legi sunt: a) angajații din sectorul public și privat; b) avertizorii de integritate;	Compatibil			

	c) facilitatorii; d) persoanelor terțe; e) entitățile private deținute de persoanele care efectuează dezvăluiri de încălcări ale legii, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional; f) angajatorii; g) autoritatea competentă; h) autoritatea de protecție a avertizorilor de integritate (în continuare – <i>autoritatea de protecție</i>). La articolul 19: alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Condițiile prevăzute la alineatul (1) și măsurile de protecție a avertizorilor de				
--	--	--	--	--	--

	integritate se aplică după caz, și în privința subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. c)-e).”.				
Articolul 5 Definiții În scopul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:		Compatibil		Articolul 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> definește termenii și expresiile utilizate în cuprinsul prezentei legi.”	Ministerul Justiției
1 „încălcări” înseamnă acte sau omisiuni care: i) sunt ilegale și se referă la actele Uniunii și la domeniile care intră în domeniul de aplicare material menționat la articolul 2; sau; ii) contravin obiectului sau scopului normelor cuprinse în actele Uniunii și care intră în domeniul de aplicare material menționat la articolul 2;		Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prin „încălcarea a legii” se înțelege orice acțiune sau inacțiune de nerespectare a dispozițiilor legale, care încalcă grav sau esențial drepturile persoanei sau interesele ocrotite de lege, care s-a produs ori este susceptibilă să se producă în cadrul unei entități publice sau private în domeniile: achiziții publice, servicii, produse și	

				piețe financiare, prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, prevenirea și combaterea corupției, siguranța și conformitatea produselor, siguranța transportului, protecția mediului, protecția radiologică și siguranța nucleară, siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea publică, protecția consumatorului, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal, securitatea rețelelor și a sistemelor informatice;	
2. „informații referitoare la încălcări” înseamnă informații, inclusiv suspiciuni rezonabile, cu privire la încălcări potențiale sau reale care s-au produs sau care sunt foarte susceptibile să se producă în organizația în care lucrează sau a lucrat persoana care efectuează		Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prin noțiunea de „informații referitoare la încălcări ale legii” se înțelege – informații, inclusiv	

raportarea sau în altă organizație cu care persoana care efectuează raportarea este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, și cu privire la încercări de a disimula astfel de încălcări;				suspiciuni rezonabile, referitoare la încălcări efective sau potențiale ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul unei entități publice ori private în care activează sau a activat angajatul ori cu care acesta este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, precum și informațiile referitoare la încercări de a tăinui astfel de încălcări;	
3. „ raportare ” înseamnă comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări;		Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prin „ avertizare de integritate (raportare) ” se înțelege dezvăluirea unor informații obținute în context profesional, referitoare la încălcări ale legii care amenință	

				ori prejudiciază drepturile unei persoane sau interese ocrotite de lege, înregistrată în Registrul dezvăluirilor privind încălcări ale legii;	
4. „raportare internă” înseamnă comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări în cadrul unei entități juridice din sectorul privat sau din sectorul public;		Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prin „ dezvăluire internă de încălcare a legii ” se înțelege comunicarea verbală sau scrisă a oricăror informații referitoare la o încălcare legii care amenință sau prejudiciază drepturile persoanei sau interese ocrotite de lege, făcută din cadrul unei entități publice sau private, prin intermediul canalelor interne de raportare (comunicată angajatorului);	

5. „raportare externă” înseamnă comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări către autoritățile competente;		Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prin „dezvăluirea externă de încălcare a legii” se înțelege comunicarea verbală sau scrisă a oricăror informații referitoare la o încălcare a legii care amenință sau prejudiciază interese ocrotite de lege, făcută din cadrul unei entități publice sau private, prin intermediul canalelor externe de raportare (comunicată autorității externe de examinare);	
6. „divulgare publică” sau „a divulga în mod public” înseamnă punerea la dispoziție în domeniul public a informațiilor referitoare la încălcări;		Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prin „dezvăluirea publică de încălcare a legii” se înțelege punerea la dispoziție, în spațiul public, a informațiilor referitoare la o încălcare a legii care amenință sau	

				prejudiciază interese ocrotite de lege;	
7. „ persoană care efectuează raportarea ” înseamnă o persoană fizică care raportează sau divulgă public informații referitoare la încălcări obținute în contextul activităților sale profesionale;		Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prin „ „avertizor de integritate” se înțelege persoana fizică care efectuează o avertizare de integritate sau dezvăluie public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional;	
8. „ facilitator ” înseamnă o persoană fizică ce asistă persoana care efectuează raportarea în procesul de raportare într-un context profesional, și a cărei asistență ar trebui să fie confidențială;		Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prin noțiunea de „ facilitator ” se înțelege persoana fizică care asistă avertizorul de integritate în procesul de dezvăluire a încălcării legii, într-un context profesional, a	

				căruia asistență este confidențială;	
9. „context profesional” înseamnă activități profesionale actuale sau anterioare în sectorul public sau sectorul privat prin care, indiferent de natura acestor activități, persoanele pot obține informații referitoare la încălcări și în care aceste persoane ar putea suferi represalii în cazul în care raportează informațiile respective;		Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prin noțiunea de „context profesional” se înțelege activități profesionale, actuale sau anterioare, de orice natură, remunerate sau nu, desfășurate în cadrul entităților publice și private, în baza cărora persoanele pot obține informații referitoare la încălcări ale legii și pot suferi răzbunări în cazul dezvăluirii acestora;	
10. „persoană vizată” înseamnă o persoană fizică sau juridică menționată în raportare sau în divulgarea publică drept o persoană căreia i se atribuie încălcarea sau cu care persoana respectivă este asociată;	Articolul 3, la noțiunea „persoana vizată în dezvăluire”, după cuvintele „încălcarea legii” se completează cu cuvintele „sau cu care aceasta este asociată;”	Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prin noțiunea de „persoana vizată în dezvăluire” se înțelege persoana fizică sau juridică menționată în	

				dezvăluirea de încălcare a legii drept persoană căreia i se atribuie încălcarea legii;	
11. „represalii” înseamnă orice acțiune sau omisiune directă sau indirectă apărută într-un context profesional, care este determinată de raportarea internă sau externă ori de divulgarea publică și care provoacă sau poate provoca prejudicii nejustificate persoanei care efectuează raportarea;	Articolul 3, la noțiunea „răzbunare” cuvintele „angajatorului sau” se exclud.	Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prin noțiunea de „răzbunare” se înțelege orice acțiune sau omisiune directă ori indirectă, apărută într-un context profesional, care este determinată de o dezvăluire internă, externă sau publică, ce provoacă sau poate provoca prejudicii nejustificate angajatorului sau avertizorului de integritate.	
12. „acțiuni subsecvente” înseamnă orice acțiune întreprinsă de către destinatarul unei raportări sau de către orice autoritate competentă pentru a evalua acuratețea afirmațiilor formulate în raportare și, acolo unde este cazul,		Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prin noțiunea de „acțiuni subsecvente” se înțelege orice acțiune	

pentru a remedia încălcarea raportată, inclusiv prin acțiuni precum anchete interne, investigații, urmărire penală, acțiuni pentru recuperarea fondurilor sau încheierea procedurii;				întreprinsă de angajator și de autoritatea competentă, responsabilă de examinarea dezvăluirilor privind încălcări ale legii, pentru a soluționa avertizarea de integritate și pentru a remedia încălcarea raportată;	
13. „feedback” înseamnă furnizarea, către persoana care efectuează raportarea, a unor informații referitoare la acțiunile avute în vedere sau întreprinse ca acțiuni subsecvente și referitoare la motivele unor astfel de acțiuni subsecvente;		Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prin noțiunea de „informare” se înțelege transmiterea unor informații referitoare la acțiunile subsecvente și la motivele unor astfel de acțiuni avertizorului de integritate;	
14. „autoritate competentă” înseamnă orice autoritate națională desemnată să primească raportări în conformitate cu capitolul III și să ofere feedback persoanelor care efectuează raportări și		Compatibil		Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prin noțiunea de „autoritate	

înseamnă orice autoritate națională desemnată să primească raportări în conformitate cu capitolul III și să ofere feedback persoanelor care efectuează raportă				competentă” se înțelege autoritatea publică responsabilă de examinarea dezvăluirilor externe și publice privind încălcări ale legii;	
Articolul 6 Condiții pentru protecția persoanelor care efectuează raportări (1) Persoanele care efectuează raportări beneficiază de protecție în temeiul prezentei directive cu condiția ca:		Compatibil		Art. 20 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , reglementează condițiile necesare pentru a beneficia de măsurile de protecție.	Ministerul Justiției
(a) să fi avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcări raportate erau adevărate la momentul raportării și că respectivele informații intrau în domeniul de aplicare al prezentei directive; și (b) să fi raportat, fie intern în conformitate cu articolul 7, fie extern în conformitate cu articolul 10, sau să fi	La articolul 20 litera b) se completează cu cuvintele „și că respectivele informații intrau în domeniul de aplicare al prezentei legi”.	Compatibil		Potrivit art. 20 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , pentru a beneficia de măsurile de protecție prevăzute de prezenta lege, trebuie să fie întrunite, cumulativ, următoarele condiții: a) avertizarea de integritate este efectuată prin intermediul canalelor	

divulgat public în conformitate cu articolul 15.				interne, externe sau publice de raportare a încălcării legii; b) avertizarea de integritate este efectuată existând motive întemeiate de a crede că informațiile referitoare la încălcarea legii erau adevărate la momentul dezvoltării; c) angajatul care efectuează o dezvoltare de încălcare a legii este recunoscut în calitate de avertizor de integritate în modul stabilit de prezenta lege; d) avertizorul de integritate este supus răzbunării; e) există o legătură de cauzalitate între dezvoltarea de încălcare a legii și pretinsa răzbunare.	
(2) Fără a aduce atingere obligațiilor existente de a furniza raportări anonime în temeiul dreptului Uniunii, prezenta		Compatibil	Art. 6 alin.(2) din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i> asigură transpunerea alin.(2)	Art. 6 alin. (2) din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i> prevede că, prin derogare de la	

directivă nu afectează competența statelor membre de a decide dacă entitățile juridice din sectorul privat sau din sectorul public și autoritățile competente sunt obligate să accepte raportări anonime privind încălcări și să întreprindă acțiuni subsecvente acestora.			art.6 din Directiva UE. Întrucât alin. (2) art.6 din Directivă lasă la discreția statelor de a decide asupra obligativității raportărilor anonime, ținând cont de specificul legislației naționale în acest sens, s-a decis transpunerea parțială a acestei prevederi din actul comunitar.	prevederile alin. (1), dezvoltarea de încălcare a legii care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnătura angajatului care efectuează dezvoltarea se examinează și se soluționează în măsura în care conține suspiciuni rezonabile de amenințări la securitatea națională și ordinea publică. Totodată, informația anonimă, oferită în cadrul altor tipuri de dezvoltări privind încălcări ale legii, poate fi verificată de autoritatea competentă în vederea autosesizării sau, după caz, conform prevederilor legislației.	
(3) Persoanele care, în mod anonim, au raportat sau au divulgat public informații referitoare la încălcări, dar sunt ulterior identificate și suferă		Compatibil		Potrivit art. 6 alin. (3) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, angajații care au făcut dezvoltări	

represalii, beneficiază totuși de protecția prevăzută în capitolul VI, cu condiția îndeplinirii condițiilor prevăzute la alineatul (1).				anonime privind încălcări ale legii, dar care ulterior sunt identificați și suferă răzbunări, beneficiază de protecția prevăzută de prezenta lege, cu condiția îndeplinirii criteriilor stabilite la art. 20.	
(4) Persoanele care efectuează o raportare către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile relevante ale Uniunii cu privire la încălcări care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive beneficiază de protecție, astfel cum este prevăzută în prezenta directivă, în aceleași condiții ca persoanele care raportează extern.		Norme UE neaplicabile			
<i>Articolul 7</i> Raportarea prin canale interne de raportare (1) Ca principiu general și fără a aduce atingere articolelor 10 și 15, informațiile referitoare la încălcări pot fi raportate prin intermediul canalelor interne și al		Compatibil		Articolul 5 alin. (1) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> reglementează modalitățile de	Ministerul Justiției

procedurilor prevăzute în prezentul capitol.				dezvăluire a încălcării legii, și anume: a) dezvăluirea internă a încălcării legii – comunicată angajatorului; b) dezvăluirea externă a încălcării legii – comunicată autorității competente; c) dezvăluirea publică a încălcării legii.	
(2) Statele membre încurajează reportarea prin canale interne de raportare înainte de raportarea prin canale externe de raportare, în cazul în care încălcarea poate fi remediată în mod eficient pe plan intern și în cazul în care persoana care efectuează raportarea consideră că nu există niciun risc de represalii.		Compatibil		Articolul 11 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> prevede că dezvăluirea încălcărilor legii prin intermediul canalelor interne de raportare este încurajată atunci când încălcarea poate fi remediată eficient în interiorul entității publice sau private și când angajatul care face dezvăluirea consideră că nu există niciun risc de răzbunare.	

(3) Informațiile corespunzătoare referitoare la utilizarea canalelor interne de raportare menționată la alineatul (2) se furnizează în contextul informațiilor transmise de entități juridice din sectorul privat și din sectorul public în temeiul articolului 9 alineatul (1) litera (g), precum și de autorități competente în temeiul articolului 12 alineatul (4) litera (a) și al articolului 13.		Norme UE neaplicabile			
Articolul 8 Obligația de a institui canale interne de raportare (1) Statele membre se asigură că entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public instituie canale și proceduri pentru raportarea internă și pentru întreprinderea unor acțiuni subsecvente, în urma consultării partenerilor sociali și de comun acord cu aceștia, în cazul în care se prevede astfel în dreptul intern.		Compatibil		Articolul 31 alin. (2) lit. b) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> prevede obligația entităților publice, indiferent de numărul de angajați, precum și a entităților private care au cel puțin 50 de angajați, de a institui canale interne pentru comunicarea dezvoltărilor privind încălcări ale legii. De asemenea, aceste entități trebuie să stabilească prin actele interne proceduri clare pentru dezvoltarea încălcărilor legii și	Ministerul Justiției

				pentru efectuarea acțiunilor ulterioare aferente.	
(2)Canalele și procedurile menționate la alineatul (1) trebuie să permită lucrătorilor entității respective să efectueze raportări privind informații referitoare la încălcări. Acestea pot permite altor persoane, menționate la articolul 4 alineatul (1) literele (b), (c) și (d) și la articolul 4 alineatul (2), care sunt în contact cu entitatea respectivă în contextul activităților lor profesionale, să efectueze, de asemenea, raportări privind informații referitoare la încălcări.		Compatibil		Potrivit art. 5 alin. (6) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , canalele interne și externe de raportare a încălcărilor legii urmează să fie concepute, instituite și gestionate în condiții de siguranță, astfel încât să fie protejată confidențialitatea identității persoanei care efectuează raportarea și a oricărei părți terțe menționate în raportare și să se împiedice accesul la aceasta a membrilor neautorizați ai personalului. De altfel, și art. 12 din aceeași lege, reglementează procedura internă de dezvăluire a încălcării legii. Astfel, art. 12 prevede că:	

				„ (1) Entitățile publice și private desemnează o persoană sau o subdiviziune responsabilă de primirea, înregistrarea, examinarea și soluționarea dezvăluirilor interne privind încălcări ale legii. (2) Persoana sau subdiviziunea desemnată acționează cu imparțialitate și independent în exercitarea atribuțiilor sale, întreprinde acțiuni subsecvente cu diligență și în condiții de siguranță, astfel încât să asigure confidențialitatea identității angajatului care a efectuat dezvăluirea de încălcare a legii și împiedică accesul la aceasta a persoanelor terțe, care nu sunt implicate în procesul de examinare a	
--	--	--	--	---	--

				dezvăluirii de încălcare a legii. (3) Persoana sau subdiviziunea desemnată și mijloacele de dezvăluire internă trebuie aduse la cunoștința fiecărui angajat, prin modalități publice și ușor accesibile. (4) La depunerea dezvăluirii de încălcare a legii, persoana sau subdiviziunea desemnată confirmă recepționarea acesteia și, în termen de 3 zile lucrătoare de la primire, comunică în scris angajatului despre recepționarea dezvăluirii. În cazurile în care, dezvăluirea de încălcare a legii excedează limitele de competență ale angajatorului, aceasta este transmisă spre examinare altor	
--	--	--	--	---	--

				entități publice, potrivit competențelor, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării dezvăluirii în Registru, cu respectarea confidențialității. (5) În termen de 3 luni de la data confirmării de primire a dezvăluirii de încălcare a legii, cu excepția cazului în care informarea ar putea prejudicia procesul examinării acesteia, persoana sau subdiviziunea desemnată îl informează în scris pe angajat despre stadiul examinării dezvăluirii, iar pe conducătorii entității vizate – despre desfășurarea acțiunilor subsecvente și modalitatea de soluționare a dezvăluirii. În cazul în care angajatului nu i-a	
--	--	--	--	---	--

				fost comunicată nicio confirmare de primire a dezvoltării de încălcare a legii, persoana sau subdiviziunea desemnată îl informează în scris pe angajat despre stadiul examinării dezvoltării respective în termen de 3 luni de la expirarea perioadei de 3 zile de la depunerea acesteia. (6) Rezultatele examinării dezvoltării de încălcare a legii sunt aduse la cunoștința angajatului care a depus-o în termen de 3 luni de la data confirmării de primire a dezvoltării respective sau, în cazuri justificate corespunzător, în termen de 6 luni.”. Prin urmare, prevederile legii asigură accesul la canale de raportare nu doar angajaților, ci și	
--	--	--	--	---	--

				altor persoane în relații profesionale cu entitatea.	
(3) Alineatul (1) se aplică entităților juridice din sectorul privat care au cel puțin 50 de lucrători.	Articolul 5 se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins: „(6¹) Entitățile publice, indiferent de numărul de angajați, inclusiv societățile comerciale cu capital public sau cu capital majoritar public, precum și entitățile private care au cel puțin 50 de angajați vor institui obligatoriu canale interne de raportare și vor stabili prin acte interne proceduri de dezvăluire a încălcărilor legii și proceduri de efectuare a acțiunilor subsecvente.”	Compatibil	Directiva UE prevede obligativitatea instituirii canalelor interne de raportare la entitățile cu cel puțin 50 de angajați. Respectiv, proiectul de lege național vine cu o soluție pentru entitățile cu mai puțin angajați, oferindu-le posibilitatea să raporteze direct extern. Prin urmare, legea națională le va oferi o garanție angajaților din entitățile mici prin faptul că acestea vor fi recunoscuți în calitate de avertizori de integritate indiferent de tipul entității în care activează și, prin	Art. 31 alin. (2) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> prevede obligația ca entitățile publice, indiferent de numărul de angajați, precum și entitățile private care au cel puțin 50 de angajați să instituie canale interne de raportare și să stabilească, prin acte interne, proceduri de dezvăluire a încălcărilor legii, precum și proceduri privind efectuarea acțiunilor subsecvente raportărilor primite.	

			urmare, vor putea beneficia de protecție. Prin oferirea unei garanții în plus, față de cele prevăzute de Directivă, legea națională nu doar că este absolut compatibilă, dar își confirmă respectarea angajamentelor prevăzute de normele UE. Mai ales că Directiva prevede foarte clar în art.2 că aceasta stabilește <u>standarde minime comune</u> pentru protecția persoanelor. Prin urmare, statele au tot dreptul să lărgască spectrul garanțiilor în acest sens.		
(4) Pragul prevăzut la alineatul (3) nu se aplică entităților care se încadrează în domeniul de aplicare al actelor Uniunii menționate în partea I.B și în partea II din anexă.	Articolul 5 alineatul (7) va avea următorul cuprins: „(7) În cazul entităților private cu mai puțin de 50 de angajați, indiferent de domeniul de activitate, angajatul utilizează canalul	Compatibil	Directiva UE statuează obligația entităților juridice din sectorul privat care au cel puțin 50 de lucrători de a institui canale interne de raportare,		

	extern de dezvăluire a încălcării legii.”.		cu unele excepții de la acest prag pentru anumite entități ce intră sub incidența actelor Uniunii din Partea I.B și II a anexei, în special cele din domeniul serviciilor financiare, transporturilor, protecției mediului, etc. Totodată, proiectul de lege nu se limitează exclusiv la acele domenii specifice, ci reglementează un regim general, stabilind în mod proporțional că entitățile juridice de drept privat cu un stat de personal sub 50 de angajați nu sunt obligate să instituie canale interne de raportare, angajații acestora având posibilitatea de a se adresa direct		
--	--	--	---	--	--

			canalului extern de raportare. Această soluție legislativă urmărește echilibrul între nevoia de raportare a încălcărilor și protejarea confidențialității avertizorului de integritate, pentru a evita eventuale acțiuni de răzbunare, intimidare sau izolare profesională. Prin urmare, canalul extern devine o garanție suplimentară de protecție a identității și integrității persoanei care raportează.		
(5)Canalele de raportare pot fi gestionate intern de către o persoană sau un departament desemnat în acest scop sau pot fi furnizate extern de către o parte terță. Garanțiile și cerințele menționate la articolul 9 alineatul (1) se aplică, de asemenea, părților terțe desemnate care gestionează canalul de		Compatibil	Directiva prevede la articolul 8 alin. (5) că canalele de raportare pot fi gestionate fie intern, de către o persoană sau un departament desemnat, fie extern, prin intermediul unei părți terțe. Aceasta	Art. 12 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> reglementează procedura internă de dezvoltare a încălcărilor legii. Astfel, alin. (1) și (2) prevede că:	

raportare pentru o entitate juridică din sectorul privat.		oferă statelor membre o marjă de discreție privind modalitatea concretă de gestionare a canalelor, cu condiția respectării garanțiilor esențiale privind confidențialitatea, securitatea și accesul restricționat la informații. În legislația națională a Republicii Moldova, conform Legii nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate, a fost prevăzută gestionarea canalelor interne de raportare strict prin intermediul persoanelor sau subdiviziunilor desemnate în cadrul entităților publice și private. Aceasta reflectă o opțiune deliberată de a asigura un control	„(1) Entitățile publice și private desemnează o persoană sau o subdiviziune responsabilă de primirea, înregistrarea, examinarea și soluționarea dezvăluirilor interne privind încălcări ale legii. (2) Persoana sau subdiviziunea desemnată acționează cu imparțialitate și independent în exercitarea atribuțiilor sale, întreprinde acțiuni subsecvente cu diligență și în condiții de siguranță, astfel încât să asigure confidențialitatea identității angajatului care a efectuat dezvăluirea de încălcare a legii și împiedică accesul la aceasta a persoanelor terțe, care nu sunt implicate în procesul de examinare a dezvăluirii de încălcare a legii.”.	
--	--	---	--	--

			direct și responsabilitate clară asupra procesului de raportare, precum și de a proteja integritatea și securitatea informațiilor în contextul specific al Republicii Moldova. Deși legea nu reglementează expres posibilitatea gestionării canalelor de raportare prin părți terțe externe, această alegere nu contrazice spiritul Directivei, deoarece Directiva lasă la latitudinea statelor membre opțiunea modalității de implementare, cu respectarea cerințelor de protecție și securitate. Astfel, Republica Moldova asigură compatibilitatea cu Directiva prin instituirea unor		
--	--	--	--	--	--

			canale interne sigure, controlate și bine reglementate.		
(6) Entitățile juridice din sectorul privat care au între 50 și 249 de lucrători pot partaja resurse în ceea ce privește primirea raportărilor informațiilor referitoare la încălcări și orice investigație de realizat. Acest lucru nu aduce atingere obligațiilor impuse unor astfel de entități prin prezenta directivă de a păstra confidențialitatea, de a oferi feedback și de a remedia încălcarea raportată.	Articolul 5 se completează cu alineatul (7 ¹) cu următorul cuprins: „(7 ¹) Entitățile private care au între 50 și 249 de angajați se pot grupa, utiliza sau partaja resurse în ceea ce privește primirea avertizărilor de integritate (raportărilor) cu referire la dezvăluirile de încălcări ale legii și întreprinderea acțiunilor subsecvente.”.	Compatibil			
(7) În urma unei evaluări adecvate a riscurilor, ținând seama de natura activităților entităților și de nivelul de risc astfel rezultat, în special la adresa mediului și a sănătății publice, statele membre pot impune entităților juridice din sectorul privat cu mai puțin de 50 de lucrători să instituie canale și proceduri		Compatibil	Directiva UE prevede obligativitatea instituirii canalelor interne de raportare la entitățile cu cel puțin 50 de angajați. Respectiv, proiectul de lege național vine cu o soluție pentru entitățile cu mai puțini angajați,	Art. 31 alin. (2) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede obligația entităților publice indiferent de numărul de angajați, precum și entitățile private care au cel puțin 50 de angajați să instituie canale interne de comunicare a	

interne de raportare în conformitate cu capitolul II.			indiferent de nivelul de risc, oferindu-le posibilitatea să raporteze direct extern. Prin urmare, legea națională le va oferi o garanție angajaților din entitățile mici prin faptul că acestea vor fi recunoscuți în calitate de avertizori de integritate indiferent de tipul entității în care activează și, prin urmare, vor putea beneficia de protecție. Prin oferirea unei garanții în plus, față de cele prevăzute de Directivă, legea națională nu doar că este absolut compatibilă, dar își confirmă respectarea angajamentelor prevăzute de normele UE. Mai ales că Directiva prevede foarte clar în art.2 că aceasta	dezvăluirilor de încălcări ale legii și vor stabili prin actele interne proceduri de dezvăluire de încălcări ale legii și proceduri de efectuare.	
--	--	--	---	--	--

			stabilește <u>standarde minime comune</u> pentru protecția persoanelor. Prin urmare, statele au tot dreptul să lărgască spectrul garanțiilor în acest sens.		
(8) Statele membre notifică Comisiei orice decizie pe care o iau pentru a impune entităților juridice din sectorul privat să instituie canale interne de raportare în temeiul alineatului (7). Notificarea respectivă include motivele deciziei și criteriile utilizate în evaluarea riscurilor menționate la alineatul (7). Comisia comunică respectiva decizie celorlalte state membre.		Norme UE neaplicabile			
(9) Alineatul (1) se aplică tuturor entităților juridice din sectorul public, inclusiv entităților deținute sau controlate de astfel de entități. Statele membre pot excepta de la obligația menționată la alineatul (1) municipalitățile cu mai puțin de 10 000	Articolul 5 se completează cu alineatul (6 ¹) cu următorul cuprins: „(6 ¹) Entitățile publice, indiferent de numărul de angajați, inclusiv societățile comerciale cu capital public sau cu capital	Compatibil			

de locuitori sau cu mai puțin de 50 de lucrători ori alte entități menționate în primul paragraf din prezentul alineat cu mai puțin de 50 de lucrători. Statele membre pot prevedea posibilitatea partajării canalelor interne de raportare între municipalități sau a gestionării de către autorități municipale comune în conformitate cu dreptul intern, cu condiția ca aceste canale interne de raportare partajate să fie distincte și autonome în raport cu canalele externe de raportare relevante.	majoritar public, precum și entitățile private care au cel puțin 50 de angajați vor institui obligatoriu canale interne de raportare și vor stabili prin acte interne proceduri de dezvăluire a încălcărilor legii și proceduri de efectuare a acțiunilor subsecvente.”				
Articolul 9 Proceduri de raportare internă și de întreprindere a unor acțiuni subsecvente (1) Procedurile de raportare internă și de întreprindere a unor acțiuni subsecvente astfel cum se menționează la articolul 8 includ următoarele:		Compatibil		Art. 12 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, reglementează procedura internă de dezvăluire de încălcări ale legii, iar art. 13 reglementează acțiunile subsecvente care necesită a fi întreprinse.	Ministerul Justiției

(a) canalele pentru primirea raportărilor care sunt concepute, instituite și gestionate în condiții de siguranță, astfel încât să fie protejată confidențialitatea identității persoanei care efectuează raportarea și a oricărei părți terțe menționate în raportare și să se împiedice accesul la aceasta a membrilor neautorizați ai personalului;		Compatibil	Directiva UE prevede obligativitatea insituirii canalelor interne de raportare la entitățile cu cel puțin 50 de angajați, prevedere care a fost transpusă în proiect. Astfel, siguranța canalelor interne de raportare la entitățile cu cel puțin 50 de angajați este dificilă, or, în cazul unui flux restrâns de personal există riscul de a compromite identitatea persoanei care a depus dezvăluirea. În atare circumstanțe, prezenta lege prevede o excepție, în cazul în care există riscul afectării confidențialității, răzbunării, oferindu-le posibilitatea angajaților să raporteze direct extern. Totodată, persoana sau	Potrivit art. 12 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, alin. (1) prevede că entitățile publice și private au obligația de a desemna o persoană sau o subdiviziune responsabilă cu primirea, înregistrarea, examinarea și soluționarea dezvăluirilor interne referitoare la încălcări ale legii. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că persoana sau subdiviziunea desemnată trebuie să acționeze cu imparțialitate și independență în îndeplinirea atribuțiilor sale. Aceasta are responsabilitatea de a întreprinde acțiuni ulterioare cu diligență și în condiții de siguranță, astfel încât să asigure	
--	--	--------------------------	---	--	--

			subdiviziunea responsabilă de primirea, înregistrarea, examinarea și soluționarea dezvăluirilor interne de încălcări ale legii trebuie să acționează cu imparțialitate și independență în exercitarea atribuțiilor, întreprinde acțiuni subsecvente cu diligență și în condiții de siguranță, astfel încât să asigure confidențialitatea identității persoanei care efectuează dezvăluirea de încălcări ale legii și împiedică accesul la aceasta a persoanelor terțe, care nu sunt implicate în procesul de examinare a dezvăluirii de încălcări ale legii.	confidențialitatea identității angajatului care a făcut dezvăluirea și să prevină accesul persoanelor neimplicate în procesul de examinare la informațiile privind identitatea acestuia. Modalitățile de raportare a încălcării legii sunt prevăzute la art. 5 din aceeași lege.	
--	--	--	---	--	--

(b) confirmarea de primire a raportării, adresată persoanei care efectuează raportarea, în termen de șapte zile de la primirea respectivă;		Compatibil	Ținând cont de faptul că legea prevede un termen mai mic pentru transmiterea confirmării recepționării dezvăluirii practicii ilegale, considerăm că legea națională oferă o garanție în plus față de Directiva UE în această privință și, prin urmare este perfect compatibilă cu scopul și obiectivele actului comunitar.	Potrivit alin. (4) al art. 12 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, la depunerea dezvăluirii de încălcare a legii, persoana sau subdiviziunea desemnată confirmă recepționarea acesteia și, în termen de 3 zile lucrătoare de la primire, comunică în scris angajatului despre recepționarea dezvăluirii. În cazurile în care, dezvăluirea de încălcare a legii excedează limitele de competență ale angajatorului, aceasta este transmisă spre examinare altor entități publice, potrivit competențelor, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării dezvăluirii în Registru, cu	
---	--	--------------------------	---	--	--

				respectarea confidențialității.	
(c) desemnarea unei persoane imparțiale sau a unui departament imparțial, competent în ceea ce privește întreprinderea unor acțiuni subsecvente raportărilor, care poate fi aceeași persoană sau același departament ca cel care primește raportările și care va menține comunicarea cu persoana care efectuează raportarea și, dacă este cazul, va solicita informații suplimentare de la aceasta și îi va transmite feedback;		Compatibil		Art. 12 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , reglementează procedura internă de dezvăluire a încălcărilor legii. Astfel, art. 12 prevede că: „ (1) Entitățile publice și private desemnează o persoană sau o subdiviziune responsabilă de primirea, înregistrarea, examinarea și soluționarea dezvăluirilor interne privind încălcări ale legii. (2) Persoana sau subdiviziunea desemnată acționează cu imparțialitate și independent în exercitarea atribuțiilor sale, întreprinde acțiuni subsecvente cu	

				diligență și în condiții de siguranță, astfel încât să asigure confidențialitatea identității angajatului care a efectuat dezvăluirea de încălcare a legii și împiedică accesul la aceasta a persoanelor terțe, care nu sunt implicate în procesul de examinare a dezvăluirii de încălcare a legii. (3) Persoana sau subdiviziunea desemnată și mijloacele de dezvoltare internă trebuie aduse la cunoștința fiecărui angajat, prin modalități publice și ușor accesibile. (4) La depunerea dezvoltării de încălcare a legii, persoana sau subdiviziunea desemnată confirmă recepționarea acesteia	
--	--	--	--	---	--

				și, în termen de 3 zile lucrătoare de la primire, comunică în scris angajatului despre recepționarea dezvoltării. În cazurile în care, dezvoltarea de încălcare a legii excedează limitele de competență ale angajatorului, aceasta este transmisă spre examinare altor entități publice, potrivit competențelor, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării dezvoltării în Registru, cu respectarea confidențialității. (5) În termen de 3 luni de la data confirmării de primire a dezvoltării de încălcare a legii, cu excepția cazului în care informarea ar putea prejudicia procesul examinării acesteia, persoana sau	
--	--	--	--	---	--

				subdiviziunea desemnată îl informează în scris pe angajat despre stadiul examinării dezvoltării, iar pe conducătorii entității vizate – despre desfășurarea acțiunilor subsecvente și modalitatea de soluționare a dezvoltării. În cazul în care angajatului nu i-a fost comunicată nicio confirmare de primire a dezvoltării de încălcare a legii, persoana sau subdiviziunea desemnată îl informează în scris pe angajat despre stadiul examinării dezvoltării respective în termen de 3 luni de la expirarea perioadei de 3 zile de la depunerea acesteia. (6) Rezultatele examinării dezvoltării de încălcare a legii sunt aduse la cunoștința angajatului	
--	--	--	--	--	--

				care a depus-o în termen de 3 luni de la data confirmării de primire a dezvăluirii respective sau, în cazuri justificate corespunzător, în termen de 6 luni.”.	
(d)întreprinderea cu diligență a unor acțiuni subsecvente de către persoana sau departamentul desemnat menționate la litera (c);		Compatibil		Potrivit alin. (2) al art. 12 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , persoana sau subdiviziunea desemnată acționează cu imparțialitate și independent în exercitarea atribuțiilor sale, întreprinde acțiuni subsecvente cu diligență și în condiții de siguranță, astfel încât să asigure confidențialitatea identității angajatului care a efectuat dezvăluirea de încălcare a legii și împiedică accesul la aceasta a persoanelor terțe, care nu sunt	

				implicate în procesul de examinare a dezvoltării de încălcare a legii.	
(f) un interval de timp rezonabil pentru a transmite feedback, interval care să nu depășească trei luni de la confirmarea de primire sau, în cazul în care nu a fost transmisă nicio confirmare persoanei care efectuează raportarea, trei luni de la expirarea perioadei de șapte zile de la efectuarea raportării;	Articolul 12 la alineatul (6) textul „în termen de 3 luni de la data confirmării de primire a dezvoltării respective sau, în cazuri justificate corespunzător, în termen de 6 luni.” Se substituie cu textul „în termen ce nu depășește 3 luni de la data confirmării de primire a dezvoltării respective.”.	Compatibil		Alin. (5) al art. 12 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că în termen de 3 luni de la data confirmării de primire a dezvoltării de încălcare a legii, cu excepția cazului în care informarea ar putea prejudicia procesul examinării acesteia, persoana sau subdiviziunea desemnată îl informează în scris pe angajat despre stadiul examinării dezvoltării, iar pe conducătorii entității vizate – despre desfășurarea acțiunilor subsecvente și modalitatea de soluționare a dezvoltării. În cazul în care angajatului nu i-a fost comunicată nicio confirmare de primire a dezvoltării de	

				încălcarea a legii, persoana sau subdiviziunea desemnată îl informează în scris pe angajat despre stadiul examinării dezvăluirii respective în termen de 3 luni de la expirarea perioadei de 3 zile de la depunerea acesteia.	
(g) furnizarea de informații clare și ușor accesibile privind procedurile de raportare externă către autoritățile competente, în temeiul articolului 10, și, după caz, către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii.		Normă UE neaplicabilă			
(2) Canalele prevăzute la alineatul (1) litera (a) permit raportarea în scris sau oral sau ambele. Raportarea orală se poate realiza prin telefon sau prin alte sisteme de mesagerie vocală, și, la cererea persoanei care efectuează raportarea, printr-o întâlnire față în față într-un interval de timp rezonabil.	Articol 5: la alin. (2) după cuvintele „la cererea angajatului” se completează cu textul „, în termen rezonabil”.	Compatibil		Art. 5 alin. (2) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> stabilește că dezvăluirea unei încălcări a legii se face în scris, pe suport de hârtie sau în format electronic, fiind semnată de angajat, sau prin comunicarea acesteia la liniile	

				telefonice anticorupție ale angajatorilor, ale autorității competente ori prin alte sisteme de mesagerie vocală, sau printr-o întâlnire față în față, la cererea angajatului.	
Articolul 10 Raportarea prin canale externe de raportare Fără a aduce atingere articolului 15 alineatul (1) litera (b), persoanele care efectuează raportări raportează informații referitoare la încălcări utilizând canalele și procedurile menționate la articolele 11 și 12, după ce au raportat mai întâi prin canale interne de raportare, sau raportând direct prin canale externe de raportare.		Compatibil		Art. 5 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> reglementează modalitățile de dezvăluire a încălcării legii. Astfel, potrivit alin. (1), modalitățile de dezvăluire sunt următoarele: a) dezvăluirea internă a încălcării legii, comunicată angajatorului; b) dezvăluirea externă a încălcării legii, comunicată autorității competente; c) dezvăluirea publică a încălcării legii.	Ministerul Justiției

				Ca excepție, alin. (7) al art. 5 din aceeași lege, prevede că în lipsa unui canal intern de raportare, în cazul persoanelor juridice de drept privat cu mai puțin de 50 de angajați, angajatul care face o dezvăluire privind încălcarea legii utilizează canalul extern de raportare.	
Articolul 11 Obligația de a institui canale externe de raportare și de a întreprinde acțiuni subsecvente raportărilor (1) Statele membre desemnează autoritățile competente pentru a primi raportări, pentru a oferi feedback și pentru a întreprinde acțiuni subsecvente raportărilor și le furnizează acestora resurse adecvate.		Compatibil		Potrivit art. 14 alin. (1) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, autoritatea responsabilă de primirea și examinarea dezvăluirilor externe și publice privind încălcări ale legii este Centrul Național Anticorupție, în limita domeniului de competență. În cazurile în care o dezvăluire de încălcare a legii excedează limitele de competență ale Centrului Național	

				Anticorupție, aceasta este transmisă spre examinare altor entități publice, potrivit competențelor, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării dezvăluirii în Registru, cu respectarea confidențialității.	
(2) Statele membre se asigură că autoritățile competente: (a) instituie canale externe de raportare independente și autonome pentru primirea și tratarea informațiilor referitoare la încălcări;		Compatibil		Potrivit lit. a) de la alin. (2) al art. 14 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , Centrul Național Anticorupție, în calitate de autoritate responsabilă de examinarea dezvăluirilor externe privind încălcări ale legii, desemnează persoanele sau subdiviziunile responsabile de recepționarea avertizărilor de integritate și de întreprinderea	

				acțiunilor subsecvente.	
b) confirmă primirea respectivă fără întârziere, și în orice caz în termen de șapte zile de la primirea raportării, cu excepția cazului în care persoana care efectuează raportarea a solicitat în mod explicit altfel sau în care autoritatea competentă consideră, în mod rezonabil, că o confirmare a primirii raportării ar periclita protecția identității persoanei care efectuează raportarea; .	Articolul 12 la alineatul (4) prima propoziție se completează cu textul „, cu excepția cazului în care persoana care efectuează raportarea a solicitat în mod expres alt termen de informare sau în care autoritatea competentă consideră, în mod rezonabil, că confirmarea primirii dezvăluirii de încălcare a legii ar afecta protecția identității persoanei care efectuează dezvăluirea;”	Compatibil		Potrivit art. 15 alin. (3) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , înregistrarea dezvăluirii externe de încălcare a legii în Registru, angajatului care a raportat i se comunică următoarele detalii: a) în cazul depunerii în scris a dezvăluirii de încălcare a legii – confirmarea scrisă, în termen de 5 zile lucrătoare, privind înregistrarea în Registru și privind inițierea unei examinări a circumstanțelor descrise în avertizarea de integritate, precum și termenul în care acesta va fi informat	

				despre rezultatele examinării; b) în cazul comunicării verbale a dezvăluirii de încălcare a legii – confirmarea scrisă, în termen de 5 zile lucrătoare, privind înregistrarea acesteia în Registru; c) în cazul comunicării prin telefon a dezvăluirii de încălcare a legii – numărul de înregistrare a apelului, faptul inițierii unei examinări a circumstanțelor descrise în avertizarea de integritate și termenul în care acesta poate reveni cu un apel sau, după caz, termenul în care operatorul îl va contacta telefonic (după preferința angajatului care a efectuat dezvăluirea) pentru a-l informa	
--	--	--	--	---	--

				despre rezultatele examinării; d) indiferent de modalitatea de comunicare a dezvăluirii de încălcare a legii – respectarea confidențialității identității sale la examinarea avertizării de integritate raportate, cu excepția cazurilor de inițiere a unei proceduri penale sau contravenționale în care angajatul este implicat în calitate de martor și solicită protecție; e) în toate cazurile – faptul că statutul de avertizor de integritate îi va fi retras dacă, pe parcursul examinării, se constată că dezvăluirea de încălcare a legii nu întrunește toate condițiile prevăzute la alin. (1).	
--	--	--	--	---	--

c) întreprinde cu diligență acțiuni subsecvente raportărilor;		Compatibil		Potrivit art. 14 alin. (2) lit. h) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , Centrul Național Anticorupție, în calitate de autoritate responsabilă cu examinarea dezvăluirilor externe privind încălcări ale legii, desfășoară acțiuni subsecvente cu diligență și în condiții de siguranță, astfel încât să asigure confidențialitatea identității angajatului care a efectuat raportarea și a oricărei părți terțe menționate în raportare; împiedică accesul la acesta a angajaților neautorizați.	
d) oferă feedback persoanei care efectuează raportarea, într-un interval de timp rezonabil care să nu depășească		Compatibil		Potrivit art. 14 alin. (2) lit. f) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de</i>	

trei luni sau, în cazuri justificate corespunzător, șase luni;				<i>integritate</i> , Centrul Național Anticorupție, în calitate de autoritate responsabilă cu examinarea dezvăluirilor externe privind încălcări ale legii, examinează avertizările de integritate referitoare la manifestări de corupție și comunică în scris avertizorului de integritate despre rezultatul examinării în termen de 3 luni de la data confirmării de primire a avertizării, cu posibilitatea extinderii acestui termen, în caz de necesitate, cu încă 3 luni, avertizorul de integritate fiind informat corespunzător.	
e) comunică persoanei care efectuează raportarea rezultatul final al investigațiilor determinate de raportare, în conformitate cu procedurile prevăzute de dreptul intern;		Compatibil		Potrivit art. 15 alin. (8) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , modalitatea de soluționare a	

				avertizării de integritate este comunicată avertizorului de integritate în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la finalizarea examinării dezvoltării de încălcări ale legii .	
f)transmit în timp util informațiile conținute în raportare către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile competente ale Uniunii, după caz, în vederea unor investigații aprofundate, dacă se prevede astfel în dreptul Uniunii sau în dreptul intern		Norme UE neaplicabile			
(3) Statele membre pot dispune ca autoritățile competente, după ce au examinat în mod corespunzător chestiunea, să poată decide că o încălcare raportată este în mod clar minoră și nu necesită acțiuni subsecvente suplimentare în temeiul prezentei directive, alta decât închiderea procedurii. Acest lucru nu aduce atingere altor obligații sau altor proceduri aplicabile de remediere a încălcării raportate, nici protecției acordate de prezenta directivă în ceea ce privește raportarea internă sau externă. Într-un astfel de caz, autoritățile		Compatibil		Articolul 16 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , reglementează cazurile în care încetează examinarea dezvoltărilor interne sau externe de încălcare a legii, precum și a avertizărilor de integritate. Astfel, potrivit lit. b) a acestui articol, examinarea	

competente notifică persoanei care efectuează raportarea decizia lor și motivele acesteia.				încetează atunci când avertizarea de integritate conține informații evident ne semnificative, constatate după o examinare corespunzătoare a acesteia. Alin. (2) al aceluiași articol, prevede că în termen de 5 zile lucrătoare de la data luării deciziei de încetare a examinării avertizării de integritate, acest fapt se comunică avertizorului de integritate în scris, cu indicarea temeiului legal, excepție fiind situația prevăzută la alin. (1) lit. d).	
--	--	--	--	---	--

(4) Statele membre pot dispune ca autoritățile competente să poată decide să închidă procedurile în legătură cu raportările repetitive care nu conțin nicio informație semnificativă nouă referitoare la încălcări în comparație cu o raportare anterioară cu privire la care procedurile relevante au fost încheiate, cu excepția cazului în care noi circumstanțe de drept sau de fapt justifică o acțiune subsecventă diferită. În acest caz, autoritățile competente notifică persoanei care efectuează raportarea decizia lor și motivele acesteia.		Compatibil		Conform prevederilor art. 15 alin. (6) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, în cazul în care angajatul face mai multe dezvăluiri externe privind încălcări ale legii având același obiect, acestea se conexează într-o singură procedură, avertizorul de integritate urmând să primească o singură informare. Dacă, după finalizarea examinării acestora, este depusă o nouă dezvăluire de încălcare a legii având același obiect, fără a se prezenta informații suplimentare care să justifice o acțiune subsecventă diferită, aceasta nu este examinată, fapt consemnat în Registru.	
(5) Statele membre pot dispune ca, în cazul unui aflux ridicat de raportări, autoritățile competente să poată trata cu prioritate raportările privind încălcări		Compatibil		Art. 15 alin. (5) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prevede că	

grave sau încălcări ale dispozițiilor esențiale care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive, fără a aduce atingere intervalului de timp prevăzut la alineatul (2) litera (d).				în cazul recepționării unui număr mare de avertizări de integritate, autoritatea competentă poate examina cu prioritate raportările privind încălcări grave ale intereselor ocrotite de lege sau încălcări ale prevederilor esențiale care intră în domeniul de aplicare al prezentei legi, fără a aduce atingere intervalului de timp prevăzut la art. 14 alin. (2) lit. f).	
(6) Statele membre se asigură că orice autoritate care a primit o raportare, dar care nu are competența de a remedia încălcarea raportată, transmite raportarea autorității competente, într-un termen rezonabil, în mod securizat, și că persoana care efectuează raportarea este informată fără întârziere cu privire la o astfel de transmitere.		Compatibil		Potrivit art. 14 alin. (1) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , autoritatea responsabilă de primirea și examinarea dezvăluirilor externe și publice privind încălcări ale legii este Centrul Național Anticorupție, în limita domeniului de competență. În cazurile în care o	

				dezvăluire de încălcare a legii excedează limitele de competență ale Centrului Național Anticorupție, aceasta este transmisă spre examinare altor entități publice, potrivit competențelor, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării dezvăluirii în Registru, cu respectarea confidențialității. Alin. (2) lit. i) al art.14 din aceeași lege, prevede că, Centrul Național Anticorupție, în calitate de autoritate responsabilă de examinarea dezvăluirilor externe privind încălcări ale legii, transmite altor entități publice, potrivit competențelor, dezvăluirile privind încălcări ale legii care	
--	--	--	--	--	--

				au ca obiect alte încălcări decât cele care, conform legii, țin de competența sa, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării acestora, cu respectarea garanțiilor privind confidențialitatea și integritatea.	
Articolul 12 Proiectarea canalelor externe de raportare (1) Canalele externe de raportare sunt considerate independente și autonome dacă îndeplinesc toate criteriile următoare:		Compatibil		Potrivit art. 14 alin. (1) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, autoritatea responsabilă de primirea și examinarea dezvăluirilor externe și publice privind încălcări ale legii este Centrul Național Anticorupție, în limita domeniului de competență. În cazurile în care o dezvăluire de încălcare a legii excedează limitele de competență ale Centrului Național Anticorupție, aceasta este transmisă spre	Ministerul Justiției

				examinare altor entități publice, potrivit competențelor, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării dezvoltării în Registru, cu respectarea confidențialității.	
(a) sunt concepute, instituite și gestionate astfel încât să garanteze caracterul exhaustiv, integritatea și confidențialitatea informațiilor și să împiedice accesul membrilor neautorizați ai personalului din cadrul autorității competente;		Compatibil		Art. 14 alin. (2) lit. h) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că autoritatea responsabilă de primirea și examinarea dezvoltărilor externe și publice privind încălcări ale legii este Centrul Național Anticorupție, în limita domeniului de competență. În cazurile în care o dezvoltare de încălcare a legii excedează limitele de competență ale	

				Centrul Național Anticorupție, aceasta este transmisă spre examinare altor entități publice, potrivit competențelor, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării dezvoltării în Registru, cu respectarea confidențialității. Centrul Național Anticorupție, în calitate de autoritate responsabilă de examinarea dezvoltărilor externe privind încălcări ale legii desfășoară acțiuni subsecvente cu diligență și în condiții de siguranță, astfel încât să asigure confidențialitatea identității angajatului care a efectuat raportarea și a oricărei părți terțe menționate în raportare; împiedică accesul la acesta a	
--	--	--	--	--	--

				angajaților neautorizați.	
(b) permit stocarea durabilă a informațiilor, în conformitate cu articolul 18, pentru a permite efectuarea de investigații suplimentare.		Compatibil		Potrivit art. 14 alin. (2) lit. c) din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i>, Centrul Național Anticorupție, în calitate de autoritate responsabilă de examinarea dezvăluirilor externe de încălcări ale legii, instituie Registrul dezvăluirilor de încălcări ale legii. Art. 7 din aceeași lege, reglementează modalitatea de evidență a dezvăluire de încălcări ale legii. Astfel, art. 7 alin. (1) – (2) prevede: „(1) Dezvăluirile privind încălcări ale legii se înscriu în Registru, care cuprinde: numărul și data primirii dezvăluirii; numele, prenumele și datele de contact ale angajatului	

				care a efectuat dezvăluirea; denumirea entității; obiectul raportării și modalitatea de soluționare; măsurile de răzbunare împotriva angajatului și măsurile de protecție a acestuia; recunoașterea angajatului în calitate de avertizor de integritate; informația privind transmiterea dezvăluirii de încălcare a legii spre examinare altor autorități, potrivit competențelor; precum și datele de contact ale persoanei care a înregistrat dezvăluirea. Entitățile publice, cele private și autoritatea competentă, prin persoana sau subdiviziunea desemnată, au obligația de a păstra evidența tuturor raportărilor primite,	
--	--	--	--	--	--

				respectând cerințele de confidențialitate a angajaților. (2) Informația din Registru se păstrează timp de 5 ani, pe suport de hârtie sau în format electronic. După expirarea perioadei de păstrare, aceasta se distruge, indiferent de suportul pe care a fost păstrată.”.	
(2) Canalele externe de raportare permit raportările în scris și oral. Raportarea orală se poate realiza prin telefon sau prin alte sisteme de mesagerie vocală și, la cererea persoanei care efectuează raportarea, printr-o întâlnire față în față într-un interval de timp rezonabil.	Articolul 14 la alin. (2) la lit. e) după cuvintele „cererea angajatului” se substituie cu cuvintele „într-un termen rezonabil”.	Compatibil		Art. 14 alin. (2) lit. e) din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prevede că Centrul Național Anticorupție, în calitate de autoritate responsabilă de examinarea dezvăluirilor externe privind încălcări ale legii, înregistrează dezvăluirile privind încălcări ale legii, primite verbal sau în scris, pe suport de	

				hârtie sau în format electronic, prin linia națională anticorupție sau prin întâlnire față în față la cererea angajatului.	
(3) Autoritățile competente se asigură că, în cazul în care se primește o raportare prin intermediul altor canale decât canalele de raportare menționate la alineatele (1) și (2) sau de către alți membri ai personalului decât cei responsabili de tratarea raportărilor, membrilor personalului care o primesc li se interzice divulgarea oricărei informații care ar putea să identifice persoana ce efectuează raportarea sau persoana vizată, iar aceștia transmit fără întârziere raportarea fără nicio modificare membrilor personalului responsabili cu tratarea raportărilor.	Articolul 12 se completează cu alienatul (4¹) cu următorul cuprins: „(4¹) În cazul recepționării unei dezvăluiri de încălcare a legii prin alt canal de raportare decât cel intern sau de către alt angajat decât persoana ori subdiviziunea desemnată, angajatorul se asigură că persoana care a recepționat dezvăluirea respectivă să nu divulge informațiile de identificare a persoanei care a efectuat dezvăluirea de încălcare a legii sau a persoanei vizate în dezvăluire. Aceștia au obligația să o transmită, fără întârziere și fără a interveni în conținutul acesteia către persoana ori subdiviziunea desemnată.”	Compatibil		Potrivit art. 14 alin. (1) din <i>Legea nr. 163/2023 privind avertizorii de integritate</i>, Autoritatea responsabilă de primirea și examinarea dezvăluirilor externe și publice privind încălcări ale legii este Centrul Național Anticorupție, în limita domeniului de competență. În cazurile în care o dezvăluire de încălcare a legii excedează limitele de competență ale Centrului Național Anticorupție, aceasta este transmisă spre examinare altor entități publice, potrivit competențelor, în	

	Articolul 14 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins: „(2¹) În cazul recepționării unei dezvăluiri de încălcare a legii prin alt canal de raportare decât cel extern sau de către alt angajat decât persoana ori subdiviziunea desemnată, Centrul Național Anticorupție se asigură că persoana care a recepționat dezvăluirea respectivă să nu divulge informațiile de identificare a persoanei care a efectuat dezvăluirea de încălcare a legii sau a persoanei vizate în dezvăluire. Aceștia au obligația să o transmită, fără întârziere și fără a interveni în conținutul acesteia către persoana ori subdiviziunea desemnată.”			termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării dezvăluirii în Registru, cu respectarea confidențialității.	
--	---	--	--	---	--

(4) Statele membre se asigură că autoritățile competente desemnează de membri ai personalului responsabili cu tratarea raportărilor și, în special, cu următoarele activități:		Compatibil		Potrivit art. 14 alin. (2) lit. a) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, Centrul Național Anticorupție, în calitate de autoritate responsabilă de examinarea dezvăluirilor externe privind încălcări ale legii, desemnează persoanele sau subdiviziunile responsabile de recepționarea avertizărilor de integritate și de întreprinderea acțiunilor subsecvente. Potrivit art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prin noțiunea de „persoane sau subdiviziuni desemnate” se înțeleg persoanele fizice sau unitățile din cadrul entităților publice și private, desemnate în mod expres pentru	
---	--	--------------------------	--	--	--

				desfășurarea acțiunilor subsecvente în legătură cu gestionarea dezvăluirilor privind încălcările legii.	
(a) de a oferi oricărei persoane interesate informații privind procedurile de raportare;	Articolul 14 alineatul (2): se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins: „d¹) oferă oricărei persoane interesate informații privind procedurile de dezvăluire de încălcări ale legii;”;	Compatibil		Art. 17 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, obligă Centrul Național Anticorupție să publice pe pagina web oficială a instituției, într-o secțiune separată, ușor de identificat și de accesat, cel puțin următoarele informații: a) cadrul normativ ce reglementează instituția avertizării de integritate; b) modalitatea de depunere a unei avertizări de integritate;	

				c) condițiile necesare pentru a beneficia de protecție în temeiul prezentei legi; d) informațiile de contact pentru efectuarea dezvăluirilor privind încălcări ale legii, în special adresa poștală și cea electronică, numerele de telefon, mențiunea privind conversațiile telefonice; e) procedura aplicabilă dezvăluirii de încălcare a legii, inclusiv termenul și modul de informare cu privire la rezultatul examinării dezvăluirii în cauză; f) obligația de păstrare a confidențialității și de prelucrare a datelor cu caracter personal conform legii; g) natura acțiunilor subsecvente și măsurile de protecție împotriva răzbunării;	
--	--	--	--	--	--

				h) un model de declarație în care sunt prevăzute condițiile în care avertizorul de integritate este protejat de răspundere pentru încălcarea confidențialității.	
(b) de a primi raportările și de a întreprinde acțiuni subsecvente;		Compatibil		Art. 14 alin. (2) lit. a) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , Centrul Național Anticorupție, în calitate de autoritate responsabilă de examinarea dezvăluirilor externe privind încălcări ale legii, desemnează persoanele sau subdiviziunile responsabile de recepționarea avertizărilor de integritate și de întreprinderea acțiunilor subsecvente.	

(c) de a menține contactul cu persoana care efectuează raportarea în scopul oferirii de feedback și al solicitării de informații suplimentare dacă este necesar.		Compatibil		Art. 14 alin. (2) lit. g) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, Centrul Național Anticorupție, în calitate de autoritate responsabilă de examinarea dezvăluirilor externe privind încălcări ale legii, menține contactul cu angajatul care a efectuat o dezvăluire de încălcare a legii în vederea solicitării de informații suplimentare, dacă e cazul, și pentru a-l informa despre soluția și acțiunile subsecvente.	
(5)Membrilor personalului menționați la alineatul (4) li se oferă o formare specifică în scopul tratării raportărilor.		Compatibil		Potrivit art. 14 alin. (2) lit. b) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, Centrul Național Anticorupție, în calitate de autoritate responsabilă de examinarea dezvăluirilor externe	

				privind încălcări ale legii, asigură instruirea persoanelor desemnate să soluționeze avertizări de integritate.	
Articolul 13 Informații referitoare la primirea raportărilor și la acțiunile subsecvente acestora Statele membre se asigură că autoritățile competente publică pe site-urile lor web, într-o secțiune separată, ușor de identificat și de accesat, cel puțin următoarele informații:		Compatibil		Art. 17 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , obligă Centrul Național Anticorupție să publice pe pagina web oficială a instituției, într-o secțiune separată, ușor de identificat și de accesat, cel puțin următoarele informații:	Ministerul Justiției
(a) condițiile pentru a beneficia de protecție în temeiul prezentei directive;		Compatibil		Art. 17 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , obligă Centrul Național Anticorupție să publice pe pagina web oficială a instituției, într-o secțiune separată, ușor de identificat și de accesat, cel puțin	

				următoarele informații: c) condițiile pentru a beneficia de protecție în temeiul prezentei legi;	
(b)informațiile de contact pentru canalele externe de raportare, astfel cum sunt prevăzute la articolul 12, în special adresele electronice și poștale, precum și numerele de telefon pentru respectivele canale, indicând dacă sunt înregistrate convorbirile telefonice;		Compatibil		Art. 17 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , obligă Centrul Național Anticorupție să publice pe pagina web oficială a instituției, într-o secțiune separată, ușor de identificat și de accesat, cel puțin următoarele informații: d) informațiile de contact pentru efectuarea dezvăluirilor privind încălcări ale legii, în special adresa poștală și cea electronică, numerele de telefon, mențiunea privind conversațiile telefonice;	

(c) procedurile aplicabile raportării încălcărilor, inclusiv modul în care autoritatea competentă poate solicita persoanei care efectuează raportarea să clarifice informațiile raportate sau să furnizeze informații suplimentare, termenul pentru furnizarea de feedback, precum și tipul și conținutul unui asemenea feedback;		Compatibil		Art. 17 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, obligă Centrul Național Anticorupție să publice pe pagina web oficială a instituției, într-o secțiune separată, ușor de identificat și de accesat, cel puțin următoarele informații: e) procedura aplicabilă dezvoltării de încălcări a legii, inclusiv termenul și modul de informare cu privire la rezultatul examinării dezvoltării în cauză;	
(d) regimul de confidențialitate aplicabil raportărilor și, în special, informațiile legate de prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu articolul 17 din prezenta directivă, cu articolele 5 și 13 din Regulamentul (UE) 2016/679, cu articolul 13 din Directiva (UE) 2016/680 și cu articolul 15 din		Compatibil		Art. 17 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, obligă Centrul Național Anticorupție să publice pe pagina web oficială a instituției, într-o secțiune separată, ușor de identificat și de accesat, cel puțin	

Regulamentul (UE) 2018/1725, după caz;				următoarele informații: f) obligația de păstrare a confidențialității și de prelucrare a datelor cu caracter personal conform legii;	
(e) natura acțiunilor subsecvente raportărilor;		Compatibil		Art. 17 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , obligă Centrul Național Anticorupție să publice pe pagina web oficială a instituției, într-o secțiune separată, ușor de identificat și de accesat, cel puțin următoarele informații: g) natura acțiunilor subsecvente și măsurile de protecție împotriva răzbunării;	
(f) măsurile reparatorii și procedurile de protecție împotriva represaliilor și disponibilitatea consilierii confidențiale pentru persoanele care intenționează să efectueze o raportare;		Compatibil		Art. 17 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , obligă Centrul Național Anticorupție să publice pe pagina web oficială a instituției, într-o secțiune	

				separată, ușor de identificat și de accesat, cel puțin următoarele informații: g) natura acțiunilor subsecvente și măsurile de protecție împotriva răzbunării;	
(g)o declarație în care se explică în mod clar condițiile în care persoanele care raportează autorității competente sunt protejate de răspunderea pentru încălcarea confidențialității, în temeiul articolului 21 alineatul (2); și		Compatibil	Deși art. 13 lit. g) din Directiva (UE) 2019/1937 prevede că autoritatea competentă trebuie să publice o declarație clară privind condițiile în care avertizorii de integritate sunt protejați împotriva răspunderii pentru încălcarea confidențialității, în temeiul art. 21 alin. (2) din directivă, legislația națională are posibilitatea de a stabili dispoziții mai favorabile în favoarea avertizorului. În acest sens, cadrul normativ național nu	Art. 17 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , obligă Centrul Național Anticorupție să publice pe pagina web oficială a instituției, într-o secțiune separată, ușor de identificat și de accesat, cel puțin următoarele informații: h) un model de declarație în care sunt prevăzute condițiile în care avertizorul de integritate este protejat de răspundere pentru încălcarea confidențialității.	

			doar că asigură protecția avertizorilor conform standardelor europene, dar și consolidează aceste garanții prin măsuri suplimentare. Astfel, pe lângă furnizarea de informații clare și accesibile privind procedura de raportare, autoritatea competentă va publica pe pagina sa oficială un model de declarație în care sunt detaliate expres condițiile în care avertizorul de integritate beneficiază de protecție împotriva răspunderii juridice pentru divulgarea informațiilor confidențiale. Această abordare are scopul de a consolida încrederea publică în mecanismele de raportare și de a		
--	--	--	--	--	--

			încuraja dezvoltarea responsabilă a încălcărilor, în condiții de siguranță juridică și transparență deplină.		
(h)informațiile de contact ale centrului de informare sau ale autorității administrative unice independente, astfel cum sunt prevăzute la articolul 20 alineatul (3), după caz.		Compatibil		Art. 17 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , obligă Centrul Național Anticorupție să publice pe pagina web oficială a instituției, într-o secțiune separată, ușor de identificat și de accesat, cel puțin următoarele informații: d) informațiile de contact pentru efectuarea dezvoltărilor privind încălcări ale legii, în special adresa poștală și cea electronică, numerele de telefon, mențiunea privind conversațiile telefonice;	

Articolul 14 Revizuirea procedurilor de către autoritățile competente Statele membre se asigură că autoritățile competente își revizuiesc procedurile de primire a raportărilor și de întreprindere a acțiunilor subsecvente acestora, la intervale regulate și cel puțin o dată la trei ani. La revizuirea acestor proceduri, autoritățile competente țin cont de experiența lor și de cea a altor autorități competente și își adaptează procedurile în consecință.	se completează cu articolul 17¹ cu următorul cuprins: „17¹ Revizuirea procedurilor Autoritatea competentă, precum și entitățile publice și private revizuiesc cel puțin o dată la 3 ani, procedura de primire a raportărilor și de întreprindere a acțiunilor subsecvente acestora, ținând cont de bunele practici în domeniu și de alte informații utile obținute în contextul aplicării prezentei proceduri, adaptând-o conform necesităților.”.	Compatibil	Proiectul își propune să introducă prevederi mai favorabile și mai adaptate contextului național, stipulând că autoritatea competentă, precum și entitățile publice și private vor revizui cel puțin o dată la 2 ani procedura de primire a raportărilor și de întreprindere a acțiunilor subsecvente acestora. Acest termen mai restrâns de revizuire, comparativ cu termenul de 3 ani prevăzut în Directiva (UE) 2019/1937, este justificată prin necesitatea de a asigura o actualizare constantă și rapidă a procedurilor, în baza bunelor practici în domeniu și a informațiilor utile obținute în procesul aplicării. Având în vedere dinamica rapidă a provocărilor legate	Ministerul Justiției
--	---	--------------------------	--	-----------------------------

			de protecția avertizorilor de integritate, inclusiv riscurile de represalii și evoluțiile tehnologice în domeniul canalelor de raportare, o revizuire mai frecventă permite adaptarea eficientă a mecanismelor interne la noile situații și asigură o mai bună protecție a persoanelor care raportează		
Articolul 15 Divulgări publice (1) O persoană care efectuează o divulgare publică beneficiază de protecție în temeiul prezentei directive în cazul în care este îndeplinită oricare dintre condițiile următoare:		Compatibil		Potrivit art. 19 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , avertizorul de integritate care a efectuat o dezvăluire publică de încălcare a legii beneficiază de protecție, în temeiul prezentei legi, în cazul în care este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții:	Ministerul Justiției
(a) persoana a raportat mai întâi intern și extern sau direct extern în conformitate cu capitolele II și III,		Compatibil		Potrivit art. 19 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de</i>	

însă, ca răspuns la raportare, nu au fost luate măsuri corespunzătoare în intervalul de timp menționat la articolul 9 alineatul (1) litera (f) sau la articolul 11 alineatul (2) litera (d); sau				<i>integritate</i>, avertizorul de integritate care a efectuat o dezvăluire publică de încălcare a legii beneficiază de protecție, în temeiul prezentei legi, în cazul în care este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții: a) avertizorul de integritate a efectuat o dezvăluire de încălcare a legii prin intermediul unui canal intern de raportare sau, în mod direct, printr-un canal extern de raportare, însă nu au fost întreprinse acțiuni subsecvente în intervalul de timp prevăzut de prezenta lege;	
(b) persoana are motive întemeiate să considere că: (i) încălcarea poate constitui un pericol iminent sau evident pentru interesul public, cum ar fi existența unei situații de urgență sau riscul unui prejudiciu ireversibil; sau		Compatibil		Potrivit art. 19 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, avertizorul de integritate care a efectuat o dezvăluire publică de încălcare a legii beneficiază de	

				protecție, în temeiul prezentei legi, în cazul în care este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții: b) avertizorul de integritate are motive întemeiate să considere că: 1. încălcarea respectivă poate constitui un pericol iminent sau evident pentru interesul public de declanșare a unei situații de urgență sau de cauzare a unui prejudiciu ireversibil;	
(ii) în cazul raportării externe, există un risc de represalii sau există o probabilitate redusă ca încălcarea să fie remediată în mod eficace, având în vedere circumstanțele specifice ale cazului, precum cele în care probele pot fi disimulate ori distruse sau o autoritate poate fi în înțelegere cu autorul încălcării sau implicată în încălcare.		Compatibil	În timp ce Directiva (UE) 2019/1937, la art. 19 lit. b), prevede în mod expres că avertizorul de integritate beneficiază de protecție în cazul raportării externe atunci când există riscul unei represalii sau probabilitatea	Potrivit art. 19 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, avertizorul de integritate care a efectuat o dezvăluire publică de încălcare a legii beneficiază de protecție, în temeiul prezentei legi, în cazul în care este îndeplinită	

			redușă ca încălcarea să fie remediată în mod eficient – de exemplu, în situațiile în care probele ar putea fi distruse sau autoritatea ar putea fi în complicitate cu persoana vizată –, legislația națională oferă un cadru mai extins de protecție. Astfel, potrivit art. 19 lit. b) <i>din Legea nr. 122/2022 privind avertizorii de integritate</i>, protecția se acordă avertizorului nu doar în condițiile restrictive prevăzute de directivă, ci și în alte circumstanțe în care există „motive rezonabile” care justifică raportarea externă. Aceste motive pot include, spre exemplu: -lipsa unui răspuns în termen rezonabil din partea autorității care	oricare dintre următoarele condiții: b) avertizorul de integritate are motive întemeiate să considere că: 2. în cazul dezvăluirii externe de încălcare a legii, există un risc de răzbunare sau există o probabilitate redusă ca încălcarea să fie remediată în mod eficace, având în vedere circumstanțele specifice ale cazului, precum cele în care probele pot fi ascunse ori distruse, sau există alte motive rezonabile.	
--	--	--	---	---	--

			a primit raportarea internă; -lipsa de încredere în imparțialitatea autorității, chiar și fără probe directe de complicitate; - ignorarea anterioară a avertizărilor similare; -pericol iminent pentru interesul public, cum ar fi riscul major pentru sănătatea publică sau mediu; -presiuni indirecte asupra avertizorului, chiar dacă represaliile nu s-au produs încă etc. Prin urmare, cadrul legal național extinde semnificativ protecția oferită avertizorilor de integritate, încurajând raportarea responsabilă și		
--	--	--	--	--	--

			asigurând un mecanism eficient de apărare a interesului public, inclusiv în situații care nu sunt prevăzute în mod exhaustiv de Directivă. Această abordare reflectă angajamentul autorităților naționale față de transparență, integritate instituțională și protecția reală a persoanelor care semnalează încălcări ale legii.		
(2) Prezentul articol nu se aplică în cazurile în care o persoană divulgă în mod direct informații presei în conformitate cu dispozițiile naționale specifice care stabilesc un sistem de protecție referitor la libertatea de exprimare și de informare.	Articolul 19 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Prezentul articol nu se aplică în cazurile în care o persoană dezvăluie în mod direct informații reprezentanților mass-mediei, în conformitate cu	Compatibil	În conformitate cu art.13 din <i>Legea nr.64/2010 cu privire la libertatea de exprimare</i> , protecția surselor de informare este asigurată.		

	dispozițiile legale privind libertatea de exprimare.”.				
Articolul 16 Obligația de a păstra confidențialitatea (1) Statele membre se asigură că identitatea persoanei care efectuează raportarea nu este divulgată nimănui, fără consimțământul explicit al acesteia, în afară de membrii autorizați ai personalului care au competența de a primi raportări sau de a întreprinde acțiuni subsecvente acestora. Acest lucru se aplică, de asemenea, oricărei alte informații care permite ca identitatea persoanei care efectuează raportarea să fie dedusă direct sau indirect.	Articolul 9 alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Entitățile publice și private se asigură că informațiile din Registru, identitatea angajaților care dezvăluie încălcări ale legii, inclusiv informațiile care ar permite identificarea directă ori indirectă a acestora, nu sunt divulgate persoanelor terțe, în special persoanelor vizate în dezvăluiri, cu excepția situației în care există consimțământul expres al angajatului sau a cazului în care un proces penal sau contravențional a fost pornit în baza dezvăluirii de încălcare a legii de interes public, precum și în cazurile în care divulgarea este necesară și proporțională pentru desfășurarea unei proceduri judiciare ori pentru asigurarea dreptului la	Compatibil		Art. 9 alin. (1) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prevede că: „, Entitățile publice și private se asigură că informațiile din Registru, identitatea angajaților care dezvăluie încălcări ale legii, inclusiv informațiile care ar permite identificarea directă ori indirectă a acestora, nu sunt divulgate persoanelor terțe, în special persoanelor vizate în dezvăluiri, cu excepția situației în care există consimțământul expres al angajatului sau a cazului în care o urmărire penală a fost pornită în baza dezvăluirii de încălcare a legii de interes public.”. Tot în acest sens, potrivit art. 12 alin. (2)	Ministerul Justiției

	apărare a persoanei vizate, în condițiile legii.”.			din aceeași lege, (2) persoana sau subdiviziunea desemnată acționează cu imparțialitate și independent în exercitarea atribuțiilor sale, întreprinde acțiuni subsecvente cu diligență și în condiții de siguranță, astfel încât să asigure confidențialitatea identității angajatului care a efectuat dezvăluirea de încălcare a legii și împiedică accesul la aceasta a persoanelor terțe, care nu sunt implicate în procesul de examinare a dezvăluirii de încălcare a legii.	
(2) Prin derogare de la alineatul (1), identitatea persoanei care efectuează raportarea și orice altă informație menționată la alineatul (1) pot fi divulgate numai în cazul în care acest lucru este o obligație necesară și proporțională impusă de dreptul Uniunii sau de dreptul intern în contextul		Compatibil		Art. 9 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede obligația de a păstra confidențialitatea.	

investigațiilor desfășurate de autoritățile naționale sau al procedurilor judiciare, inclusiv în vederea protejării dreptului la apărare al persoanei vizate.				Astfel, art. 9 prevede că: „(1) Entitățile publice și private se asigură că informațiile din Registrul, identitatea angajaților care dezvăluie încălcări ale legii, inclusiv informațiile care ar permite identificarea directă ori indirectă a acestora, nu sunt divulgate persoanelor terțe, în special persoanelor vizate în dezvăluiri, cu excepția situației în care există consimțământul expres al angajatului sau a cazului în care o urmărire penală a fost pornită în baza dezvăluirii de încălcare a legii de interes public. (2) În cazul în care o dezvăluire de încălcare a legii conține informații ce constituie secret comercial, acestea nu	
---	--	--	--	--	--

				pot fi utilizate sau divulgate în alte scopuri decât cele necesare pentru soluționarea dezvoltării.”.	
(3) Divulgările efectuate în temeiul derogării prevăzute la alineatul (2) fac obiectul unor garanții adecvate în temeiul normelor Uniunii și naționale aplicabile. În special, persoanele care efectuează raportarea sunt informate înainte ca identitatea lor să fie divulgată, cu excepția cazului în care o astfel de informare ar periclita investigațiile sau procedurile judiciare conexe. Atunci când informează persoanele care efectuează raportări, autoritatea competentă le trimite o explicație scrisă privind motivele divulgării datelor confidențiale în cauză.	Articolul 9 se completează cu alineatul (1 ¹) cu următorul cuprins: „(1 ¹) În cazul excepției prevăzute la alin. (1) angajatul este informat, în scris, cu privire la divulgarea identității sale și a motivelor divulgării datelor confidențiale, cu excepția situației în care această informare ar afecta investigațiile sau procedurile judiciare conexe.”.	Compatibil		Art. 9 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede obligația de a păstra confidențialitatea. Astfel, art. 9 prevede că: „(1) Entitățile publice și private se asigură că informațiile din Registrul, identitatea angajaților care dezvoltă încălcări ale legii, inclusiv informațiile care ar permite identificarea directă ori indirectă a acestora, nu sunt divulgate persoanelor terțe, în special persoanelor vizate în dezvoltări, cu excepția situației în care există	

				consimțământul expres al angajatului sau a cazului în care o urmărire penală a fost pornită în baza dezvăluirii de încălcare a legii de interes public. (2) În cazul în care o dezvăluire de încălcare a legii conține informații ce constituie secret comercial, acestea nu pot fi utilizate sau divulgate în alte scopuri decât cele necesare pentru soluționarea dezvăluirii.”.	
(4) Statele membre se asigură că autoritățile competente care primesc informații referitoare la încălcări care includ secrete comerciale nu utilizează respectivele secrete comerciale și nu le divulgă în scopuri care depășesc ceea ce este necesar pentru acțiunile subsecvente corespunzătoare.		Compatibil		Art. 9 alin. (2) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prevede că, în cazul în care o dezvăluire de încălcare a legii conține informații ce constituie secret comercial, acestea nu	

				pot fi utilizate sau divulgate în alte scopuri decât cele necesare pentru soluționarea dezvăluirii.	
Articolul 17 Prelucrarea datelor cu caracter personal Toate prelucrările de date cu caracter personal efectuate în temeiul prezentei directive, inclusiv schimbul sau transmiterea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente, se desfășoară în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 și cu Directiva (UE) 2016/680. Orice schimb sau transmitere de informații de către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii se efectuează în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1725. Datele cu caracter personal care nu sunt, în mod evident, relevante pentru tratarea unei anumite raportări nu sunt colectate sau, dacă sunt colectate în mod accidental, sunt șterse fără întârzieri nejustificate.		Compatibil		Art. 10 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de intergritate</i>, prevede că, orice operațiune ori serie de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal prin mijloace automatizate sau neautomatizate se desfășoară în conformitate cu <i>Legea privind protecția datelor cu caracter personal</i>. Prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu <i>Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal</i>, (în vigoare 2026) care transpune	Ministerul Justiției

				Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, precum și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 119/1 din 4 mai 2016, CELEX: 32016R0679.	
Articolul 18 Evidența raportărilor (1) Statele membre se asigură că entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente păstrează evidența tuturor raportărilor primite, cu respectarea		Compatibil		Potrivit art. 7 alin. (1) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de intergritate</i>, Dezvăluirile privind încălcări ale legii se înscriu în Registru, care cuprinde: numărul și data	Ministerul Justiției

cerințelor privind confidențialitatea prevăzute la articolul 16. Raportările nu se păstrează pentru o perioadă mai lungă decât este necesar și proporțional pentru respectarea cerințelor impuse prin prezenta directivă sau altor cerințe impuse prin dreptul Uniunii sau dreptul intern				primirii dezvăluirii; numele, prenumele și datele de contact ale angajatului care a efectuat dezvăluirea; denumirea entității; obiectul raportării și modalitatea de soluționare; măsurile de răzbunare împotriva angajatului și măsurile de protecție a acestuia; recunoașterea angajatului în calitate de avertizor de integritate; informația privind transmiterea dezvăluirii de încălcare a legii spre examinare altor autorități, potrivit competențelor; precum și datele de contact ale persoanei care a înregistrat dezvăluirea. Entitățile publice, cele private și autoritatea competentă, prin persoana sau subdiviziunea desemnată, au	
--	--	--	--	--	--

				obligăția de a păstra evidența tuturor raportărilor primite, respectând cerințele de confidențialitate a angajaților. Alin. (2) al aceluiași articol, prevede că informația din Registru se păstrează timp de 5 ani, pe suport de hârtie sau în format electronic. După expirarea perioadei de păstrare, aceasta se distruge, indiferent de suportul pe care a fost păstrată.	
(2) În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversațiile sunt înregistrate, entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente au dreptul, sub rezerva consimțământului persoanei care efectuează raportarea, de a documenta raportarea orală în unul dintre următoarele moduri:		Compatibil		Art. 7 alin. (3) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prevede că, în cazul în care pentru dezvăluirea de încălcare a legii se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală, în care conversațiile sunt înregistrate, persoana sau subdiviziunea	

				desemnată are dreptul, sub rezerva consimțământului angajatului care efectuează dezvoltarea, de a documenta dezvoltarea verbală în unul din următoarele moduri:	
(a) prin efectuarea unei înregistrări a conversației într-o formă durabilă și accesibilă; sau	La articolul 7 alineatul (3), litera a) după cuvintele „suport informațional” se completează cu cuvintele „durabil și accesibil”.	Compatibil		Art. 7 alin. (3) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prevede că, în cazul în care pentru dezvoltarea de încălcare a legii se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală, în care conversațiile sunt înregistrate, persoana sau subdiviziunea desemnată are dreptul, sub rezerva consimțământului angajatului care efectuează dezvoltarea, de a documenta dezvoltarea verbală în	

				unul din următoarele moduri: a) prin înregistrarea conversației pe un suport informațional;	
(b) printr-o transcriere completă și exactă a conversației, pregătită de membri ai personalului care sunt responsabili cu tratarea raportării.		Compatibil		Art. 7 alin. (3) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de intergritate</i>, prevede că, în cazul în care pentru dezvăluirea de încălcare a legii se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală, în care conversațiile sunt înregistrate, persoana sau subdiviziunea desemnată are dreptul, sub rezerva consimțământului angajatului care efectuează dezvăluirea, de a documenta dezvăluirea verbală în unul din următoarele moduri: b) prin transcrierea completă și exactă a	

				conversației într-un proces-verbal.	
Entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente oferă persoanei care efectuează raportarea posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la transcrierea convorbirii prin semnarea acesteia.		Compatibil		Potrivit art. 7 alin. (4) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , persoana sau subdiviziunea desemnată oferă angajatului care efectuează dezvăluirea de încălcare a legii posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la transcrierea convorbirii prin semnarea acesteia.	
(3) În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversațiile nu sunt înregistrate, entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente au dreptul de a documenta raportarea orală sub forma unui proces-verbal exact al convorbirii, scris de membri ai personalului care sunt responsabili cu tratarea raportărilor. Entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente oferă persoanei care		Compatibil		Art. 8 alin. (1) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că în cazul în care pentru dezvăluirea de încălcare a legii se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversațiile nu sunt înregistrate, persoana	

efectuează raportarea posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.				desemnată are obligația de a întocmi un proces-verbal de consemnare a conversației. Persoana desemnată îi oferă angajatului posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației prin semnarea acestuia.	
(4) În cazul în care o persoană solicită o întâlnire cu membri ai personalului entităților juridice din sectorul privat și din sectorul public sau al autorităților competente în scopul raportării în temeiul articolului 9 alineatul (2) și articolului 12 alineatul (2), entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente se asigură, sub rezerva consimțământului persoanei care efectuează raportarea, că se păstrează o evidență completă și exactă a întâlnirii într-o formă durabilă și accesibilă. Entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente au dreptul de a documenta întâlnirea într-unul dintre următoarele moduri:		Compatibil		Art. 8 alin. (2) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că în cazul în care angajatul care efectuează dezvăluirea de încălcare a legii solicită ca dezvăluirea să aibă loc în prezența persoanei desemnate, aceasta are obligația de a întocmi un proces-verbal de consemnare a conversației, sub rezerva consimțământului angajatului. Persoana	

(a) prin efectuarea unei înregistrări a conversației într-o formă durabilă și accesibilă; sau (b) printr-un proces-verbal exact al întâlnirii, întocmit de membri ai personalului care sunt responsabili cu tratarea raportării. Entitățile juridice din sectorul privat și din sectorul public și autoritățile competente oferă persoanei care efectuează raportarea posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al întâlnirii, prin semnarea acestuia.				de desemnată îi oferă angajatului posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației prin semnarea acestuia.	
CAPITOLUL VI MĂSURI DE PROTECȚIE <i>Articolul 19</i> Interdicția represaliilor Statele membre iau măsurile necesare pentru a interzice orice formă de represalii împotriva persoanelor menționate la articolul 4, inclusiv amenințări și tentative de represalii, inclusiv, în special, represalii sub formă de:	La articolul 21: alineatul unic devine alineatul (1) iar prima propoziție va avea următorul cuprins: „Este interzisă orice formă de răzbunare sau amenințare cu răzbunare, sau tentativă de răzbunare împotriva subiecților prevăzuți la art.4 alin. (1), lit. a)-e), în special:”;	Compatibil			Ministerul Justiției

(a) suspendare, șomaj tehnic, concediere sau măsuri echivalente;		Compatibil		Art. 21 lit. a) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că este interzis orice formă de suspendare a raporturilor de muncă, de concediere sau măsuri echivalente.	
(b) retrogradare sau blocare a promovării;		Compatibil		Art. 21 lit. b) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că este interzis retrogradarea sau împiedicarea promovării în funcție.	
(c) transfer de atribuții, schimbări ale locației locului de muncă, reducere a salariilor, schimbări ale programului de lucru;		Compatibil		Art. 21 lit. c) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că este interzis orice modificare a raporturilor de serviciu, cum ar fi transferul la o altă muncă în cadrul aceleiași unități, în dezavantajul avertizorului de integritate, reducerea salariului, schimbări	

				ale programului de muncă.	
(d) blocare a formării;		Compatibil		Art. 21 lit. d) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că este interzis împiedicarea dezvoltării profesionale.	
(e) darea unei evaluări negative a performanței sau a unei recomandări negative pentru activitatea profesională desfășurată;		Compatibil		Art. 21 lit. e) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că este interzis evaluarea negativă a performanței sau recomandări negative privind activitatea profesională desfășurată.	
(f) aplicare sau administrare a oricărei măsuri disciplinare sau mustrări ori a		Compatibil		Art. 21 lit. f) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de</i>	

vreunei alte sancțiuni, inclusiv a unei sancțiuni financiare;				<i>integritate</i> , prevede că este interzis aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare, inclusiv financiare.	
(i) refuz de a transforma un contract de muncă pe o perioadă determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care lucrătorul a avut așteptări legitime că i s-ar oferi un post permanent;		Compatibil		Art. 21 lit. i) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că este interzis refuzul de a transforma un contract de muncă pe o durată determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care angajatul a avut așteptări legitime că i s-ar oferi o funcție permanentă.	
(j) refuz de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau reziliere anticipată a unui astfel de contract;		Compatibil		Art. 21 lit. j) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că este interzis refuzul de a prelungi un contract de muncă pe o durată determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract.	

(k) prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii oportunităților de afaceri și a pierderii de venituri;		Compatibil		Art. 21 lit. k) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prevede că este interzis cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de socializare, sau cauzarea de pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii unor oportunități de afaceri și a pierderii de venituri.	
(l) includere pe o listă neagră pe baza unui acord sectorial sau la nivel de industrie formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu își va găsi, în viitor, un loc de muncă în respectivul sector sau în respectiva industrie;		Compatibil		Art. 21 lit. l) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prevede că este interzis includerea pe o listă neagră în baza unui acord sectorial sau de alt tip, formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu își va găsi, în viitor, un loc de muncă în sectorul respectiv.	

(m) reziliere anticipată sau anulare a unui contract pentru bunuri sau servicii;		Compatibil		Art. 21 lit. m) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că este interzis rezilierea anticipată sau anularea unui contract pentru bunuri sau servicii.	
(n) anulare a unei licențe sau a unui permis;		Compatibil		Art. 21 lit. n) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că este interzis anularea unei licențe sau a unui permis.	
(o) trimiteri psihiatrice sau medicale.		Compatibil		Art. 21 lit. o) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că este interzis solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale.	
Articolul 20 Măsuri de sprijin (1) Statele membre se asigură că persoanele menționate la articolul 4 au	Se completează cu articolul 21¹ cu următorul cuprins: „Articolul 21¹. Măsuri de sprijin Autoritatea competentă sau, după caz, autoritatea de protecție, asigură subiecților prevăzuți la art.	Compatibil			Ministerul Justiției

acces, după caz, la măsuri de sprijin, în special la următoarele:	4 alin. (1) lit. a)-e), următoarele măsuri de sprijin: a) consiliere și informații cuprinzătoare, independente și gratuite privind procedurile de raportare, drepturile și măsurile de protecție, inclusiv măsurile reparatorii disponibile, precum și drepturile persoanei vizate în raportare; b) asistență efectivă în fața altor autorități relevante, în scopul protejării împotriva răzbunărilor, inclusiv, în cazurile prevăzute de legislația națională, prin acordarea statutului de avertizor de integritate; c) asistență juridică garantată de stat în cadrul procedurilor penale și civile, în condițiile Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.”				
(a) informații și consiliere cuprinzătoare și independente, care sunt ușor accesibile publicului și gratuite,	Se completează cu articolul 21¹ cu următorul cuprins: „Articolul 21¹. Măsuri de sprijin	Compatibil			

referitoare la procedurile și la măsurile reparatorii disponibile, referitoare la protecția împotriva represaliilor și la drepturile persoanei vizate;	Autoritatea competentă sau, după caz, autoritatea de protecție, asigură subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e): a) consiliere și informații cuprinzătoare, independente și gratuite privind procedurile de raportare, drepturile și măsurile de protecție, inclusiv măsurile reparatorii disponibile, precum și drepturile persoanei vizate în raportare; b) asistență efectivă în fața altor autorități relevante, în scopul protejării împotriva răzbunărilor, inclusiv, în cazurile prevăzute de legislația națională, prin acordarea statutului de avertizor de integritate; c) asistență juridică garantată de stat în cadrul procedurilor penale și civile, în condițiile Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat..”				
(b) asistență efectivă din partea autorităților competente în fața oricărei autorități relevante implicate în	Se completează cu articolul 21¹ cu următorul cuprins: „Articolul 21¹. Măsuri de sprijin	Compatibil			

protecția lor împotriva represaliilor, inclusiv, în cazurile prevăzute de dreptul intern, prin certificarea faptului că aceste persoane beneficiază de protecție în temeiul prezentei directive; și	Autoritatea competentă sau, după caz, autoritatea de protecție, asigură subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e): a) consiliere și informații cuprinzătoare, independente și gratuite privind procedurile de raportare, drepturile și măsurile de protecție, inclusiv măsurile reparatorii disponibile, precum și drepturile persoanei vizate în raportare; b) asistență efectivă în fața altor autorități relevante, în scopul protejării împotriva răzbunărilor, inclusiv, în cazurile prevăzute de legislația națională, prin acordarea statutului de avertizor de integritate; c) asistență juridică garantată de stat în cadrul procedurilor penale și civile, în condițiile Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat..”				
--	---	--	--	--	--

(c) asistență juridică în cadrul procedurilor penale și al procedurilor civile transfrontaliere în conformitate cu Directiva (UE) 2016/1919 și cu Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului (48), precum și, în conformitate cu dreptul intern, asistență juridică în cadrul altor proceduri și consultanță juridică sau alt tip de asistență juridică.	Se completează cu articolul 21¹ cu următorul cuprins: „Articolul 21¹. Măsuri de sprijin Autoritatea competentă sau, după caz, autoritatea de protecție, asigură subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e): a) consiliere și informații cuprinzătoare, independente și gratuite privind procedurile de raportare, drepturile și măsurile de protecție, inclusiv măsurile reparatorii disponibile, precum și drepturile persoanei vizate în raportare; b) asistență efectivă în fața altor autorități relevante, în scopul protejării împotriva răzbunărilor, inclusiv, în cazurile prevăzute de legislația națională, prin acordarea statutului de avertizor de integritate; c) asistență juridică garantată de stat în cadrul procedurilor penale și civile, în condițiile Legii nr. 198/2007 cu privire la	Compatibil			
--	---	--------------------------	--	--	--

	asistența juridică garantată de stat.”				
(2) Statele membre pot prevedea asistență financiară și măsuri de sprijin, inclusiv sprijin de natură psihologică, pentru persoanele care efectuează raportări în cadrul procedurilor judiciare.	La articolul 21: alineatul unic devine alineatul (1) iar prima propoziție va avea următorul cuprins: „Este interzisă orice formă de răzbunare sau amenințare cu răzbunare, sau tentativă de răzbunare împotriva subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e), în special:” se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) În cazul în care persoanele prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) suferă răzbunare ca urmare a avertizării de integritate (raportării) sau a dezvăluirii publice de încălcare a legii efectuate în condițiile prezentei legi, acestea au	Compatibil	Având în vedere că ispoziția art. 20 alin. (2) din Directivă prevede flexibilitatea acordată statelor membre în asigurarea unui nivel adevat de protecție și sprijin pentru avertizori, în funcție de contextul național și de nevoile reale ale persoanelor expuse la represalii, proiectul prevede dreptul de reparare a prejudiciilor suferite de avertizori sau alți subiecți ca urmare a măsurilor de răzbunare. Această abordare reflectă o necesitate reală în contextul național, în	Suplimentar, menționăm că potrivit <i>Legii 105/2008 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la proces</i>, alin. (1) stabilește că, Prezenta lege prevede asigurarea securității participanților la procesul penal a căror viață, integritate corporală, libertate ori proprietate este amenințată ca urmare a faptului că dețin date pe care au acceptat să le furnizeze organelor judiciare și care constituie probe concludente cu privire la săvârșirea unor infrațiuni grave,	

	dreptul la repararea integrală a prejudiciului cauzat, în conformitate cu legislația.”.		care persoanele care semnalează încălcări ale legii se pot confrunta cu grave consecințe economice, sociale sau profesionale.	deosebit de grave sau excepțional de grave.	
(3) Măsurile de sprijin menționate la prezentul articol pot fi furnizate, după caz, de un centru de informare sau de o autoritate administrativă independentă unică și identificată în mod clar.	Se completează cu articolul 21¹ cu următorul cuprins: „Articolul 21¹. Măsurile de sprijin Autoritatea competentă sau, după caz, autoritatea de protecție, asigură subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e): a) consiliere și informații cuprinzătoare, independente și gratuite privind procedurile de raportare, drepturile și măsurile de protecție, inclusiv măsurile reparatorii disponibile, precum și drepturile persoanei vizate în raportare; b) asistență efectivă în fața altor autorități relevante, în scopul protejării împotriva răzbunărilor, inclusiv, în cazurile prevăzute de legislația națională, prin	Compatibil		În sensul art. 3 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, autoritatea competentă este autoritatea publică responsabilă de examinarea dezvoltărilor externe și publice privind încălcări ale legii (Centrul Național Anticorupție art. 14 din aceeași lege). În conformitate cu <i>Legea nr.52/2014 cu privire la avocatul poporului (Ombudsmanul)</i>, instituția autonomă și independentă față de orice autoritate publică, este Avocatul Poporului care va asigura protecția,	

	acordarea statutului de avertizor de integritate; c) asistență juridică garantată de stat în cadrul procedurilor penale și civile, în condițiile Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.”			respectarea drepturilor și libertăților avertizorilor de integritate.	
Articolul 21 Măsuri pentru protecția împotriva represaliilor (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că persoanele menționate la articolul 4 sunt protejate împotriva represaliilor. Astfel de măsuri includ, în special, măsurile prevăzute la alineatele (2)-(8) din prezentul articol.	La articolul 19: alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Condițiile prevăzute la alineatul (1) și măsurile de protecție a avertizorilor de integritate se aplică după caz, și în privința subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. c)-e).”.	Compatibil		Potrivit art. 20 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, pentru a beneficia de măsurile de protecție prevăzute de prezenta lege, trebuie să fie întrunite, cumulativ, următoarele condiții: a) avertizarea de integritate este efectuată prin intermediul canalelor interne, externe sau publice de raportare a încălcării legii; b) avertizarea de integritate este efectuată existând motive întemeiate de a crede că informațiile referitoare la	Ministerul Justiției

				încălcarea legii erau adevărate la momentul dezvăluirii; c) angajatul care efectuează o dezvăluire de încălcare a legii este recunoscut în calitate de avertizor de integritate în modul stabilit de prezenta lege; d) avertizorul de integritate este supus răzbunării; e) există o legătură de cauzalitate între dezvăluirea de încălcare a legii și pretinsa răzbunare.	
(2) Fără a aduce atingere articolului 3 alineatele (2) și (3), atunci când persoanele raportează informații referitoare la încălcări sau fac o divulgare publică în conformitate cu prezenta directivă, acestea nu au încălcat nicio restricție privind divulgarea de informații și că nu se		Compatibil		Potrivit art. 26 alin. (1) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, avertizorul de integritate nu poartă răspundere pentru o dezvăluire de încălcare a legii, cu	

poate angaja răspunderea acestora cu privire la o astfel de raportare sau divulgare publică, cu condiția să fi avut motive întemeiate să creadă că raportarea sau divulgarea publică unor astfel de informații a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări în temeiul prezentei directive.				condiția ca acesta să fi avut motive întemeiate să creadă că raportarea sau divulgarea respectivă a fost necesară.	
(3) Persoanele care efectuează raportări nu poartă răspunderea pentru dobândirea informațiilor care sunt raportate sau divulgate public sau pentru accesul la acestea, cu condiția ca o astfel de dobândire sau un astfel de acces să nu constituie o infracțiune autonomă. În cazul în care dobândirea sau accesul constituie o infracțiune autonomă, răspunderea penală este continuă să fie reglementată de dreptul intern aplicabil.		Compatibil		Potrivit art. 26 alin. (2) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, avertizorul de integritate nu poartă răspundere pentru modul de dobândire a informațiilor redactate în dezvăluirea de încălcare a legii sau pentru accesul la acestea, cu excepția cazurilor în care o astfel de dobândire sau un astfel de acces la informații constituie o infracțiune. <i>Codul penal al RM nr.985/2002 Publicat în MO la 14.04.2009, Nr.72-74 art.195</i> Articolul 178	

				Violarea dreptului la secretul corespondenței (1) Violarea dreptului la secretul scrisorilor, telegramelor, coletelor și altor trimiteri poștale, al convorbirilor telefonice și înștiințărilor telegrafice, cu încălcarea legislației, se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 550 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 180 de ore. (2) Aceeași acțiune săvîrșită: a) cu folosirea situației de serviciu; b) prin utilizarea mijloacelor tehnice speciale destinate pentru obținerea ascunsă a informației; c) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale; d) din motive de prejudecată, se pedepsește cu amendă	
--	--	--	--	--	--

				de la 550 la 750 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, sau cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a desfășura o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani	
(4) Orice altă eventuală răspundere a persoanelor care efectuează raportări, care decurge din acte sau omisiuni care nu au legătură cu raportarea sau divulgarea publică sau care nu sunt necesare pentru dezvăluirea unei încălcări în temeiul prezentei directive, este în continuare reglementată de dreptul Uniunii sau de dreptul intern aplicabil.		Normă UE neaplicabilă			
(5) În cadrul unei proceduri în fața unei instanțe sau a unei alte autorități referitoare la un prejudiciu suferit de persoana care efectuează raportarea și sub rezerva stabilirii de către persoana respectivă a faptului că a efectuat o		Compatibil		Potrivit art. 27 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> : „(1) Avertizorul de integritate poate contesta în instanța de	

raportare sau a făcut o dezvăluire publică și că a suferit un prejudiciu, se presupune că prejudiciul a fost adus ca represalii pentru raportare sau pentru divulgarea publică. În astfel de cazuri, persoana care a luat măsura prejudiciabilă trebuie să dovedească faptul că respectiva măsură s-a bazat pe motive justificate în mod corespunzător.				judecată măsurile de răzbunare luate împotriva sa pentru o dezvăluire de încălcare a legii. (2) Angajatorului îi revine sarcina să demonstreze că măsurile întreprinse față de angajat nu au legătură cu o dezvăluire de încălcare a legii sau cu implicarea acestuia, în orice calitate, într-o avertizare de integritate. În caz contrar, faptele angajatorului se consideră răzbunare. (3) În cazul în care instanța de judecată constată că sancțiunile aplicate împotriva avertizorului de integritate au legătură cu o dezvăluire de încălcare a legii și reprezintă o formă de răzbunare împotriva acestuia, entitatea publică sau privată	
--	--	--	--	--	--

				vizată este obligată să publice pe pagina sa web un extras din hotărârea judecătorească în cauză. Extrasul din hotărârea judecătorească se publică și pe pagina web a Avocatului Poporului, cu condiția că acesta a luat măsuri pentru protecția avertizorului de integritate.”. Totodată, menționăm că, potrivit Capitolului II al Titlului XI din Codul muncii nr. 154/2003, sunt reglementate atât mecanismele de reparare a prejudiciului cauzat de angajator, cât și procedura de soluționare a litigiilor individuale de muncă în fața instanțelor de judecată.	
--	--	--	--	---	--

(6) Persoanele menționate la articolul 4 au acces la măsuri de remediere împotriva represaliilor, după caz, inclusiv la măsuri provizorii în așteptarea soluționării procedurii judiciare, în conformitate cu dreptul intern.		Compatibil		Potrivit art. 27 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>: „(1) Avertizorul de integritate poate contesta în instanța de judecată măsurile de răzbunare luate împotriva sa pentru o dezvăluire de încălcare a legii. (2) Angajatorului îi revine sarcina să demonstreze că măsurile întreprinse față de angajat nu au legătură cu o dezvăluire de încălcare a legii sau cu implicarea acestuia, în orice calitate, într-o avertizare de integritate. În caz contrar, faptele angajatorului se consideră răzbunare. (3) În cazul în care instanța de judecată constată că sancțiunile aplicate împotriva	
--	--	--------------------------	--	---	--

				avertizorului de integritate au legătură cu o dezvăluire de încălcare a legii și reprezintă o formă de răzbunare împotriva acestuia, entitatea publică sau privată vizată este obligată să publice pe pagina sa web un extras din hotărârea judecătorească în cauză. Extrasul din hotărârea judecătorească se publică și pe pagina web a Avocatului Poporului, cu condiția că acesta a luat măsuri pentru protecția avertizorului de integritate.”. Reglementările privind aplicarea sancțiunilor disciplinare, eliberarea din funcție și contestarea acestora sunt prevăzute în <i>Codul Muncii nr.154/2003, Publicat</i>	
--	--	--	--	--	--

				în <i>MO nr.159-162, art.648.</i> Cadrul normativ național prevede posibilitatea aplicării măsurilor provizorii în cadrul procedurilor judiciare, în vederea protejării drepturilor și intereselor părților, până la soluționarea definitivă a cauzei. Astfel, Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, la articolele 174–182, reglementează instituția asigurării acțiunii, care poate fi solicitată de către participanții la proces în orice fază a judecării cauzei. Măsurile de asigurare pot include, printre altele, interzicerea unor acțiuni, suspendarea executării unor obligații sau aplicarea unor restricții temporare, menite să prevină o	
--	--	--	--	--	--

				eventuală vătămare ireparabilă a drepturilor invocate de reclamant. În mod similar, Codul administrativ, la art. 214, prevede posibilitatea suspendării executării actului administrativ individual contestat pe durata examinării cauzei, atunci când există riscul producerii unui prejudiciu semnificativ, greu de înlăturat. Totodată, art. 215 din Codul administrativ instituie posibilitatea aplicării unei ordonanțe provizorii, la cererea motivată a reclamantului, în scopul asigurării unei protecții temporare a drepturilor sau intereselor legitime până la pronunțarea unei hotărâri definitive.	
--	--	--	--	---	--

				Aceste mecanisme procesuale reprezintă garanții esențiale ale accesului efectiv la justiție, asigurând un echilibru între părți și prevenind ca drepturile reclamantului să devină iluzorii ca urmare a trecerii timpului sau a executării unor acte administrative sau civile contestate.	
(7) În cadrul procedurilor judiciare, inclusiv în ceea ce privește defăimarea, încălcarea drepturilor de autor, încălcarea secretului profesional, încălcarea normelor de protecție a datelor, divulgarea secretelor comerciale sau cererile de compensare în temeiul dreptului privat sau public ori dreptului colectiv al muncii, nu se poate angaja răspunderea persoanelor menționate la articolul 4 ca urmare a raportărilor sau a divulgărilor publice în	Articolul 26 se completează cu alineatul (2¹) și (2²) cu următorul cuprins: „(2¹) În cadrul procedurilor judiciare, inclusiv în ceea ce privește defăimarea, drepturile de autor, încălcarea secretului profesional, ale normelor privind protecția datelor cu caracter personal, ale secretului comercial sau în cadrul acțiunilor în despăgubire, nu poate fi	Compatibil			

conformitate cu prezenta directivă. Persoanele respective au dreptul să se bazeze pe respectiva raportare sau divulgare publică pentru a urmări închiderea cauzei, cu condiția să fi avut motive întemeiate să considere că raportarea sau divulgarea publică a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări, în temeiul prezentei directive. În cazul în care o persoană raportează sau divulgă public informații referitoare la încălcări care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive și informațiile respective includ secrete comerciale, iar persoana respectivă îndeplinește condițiile prevăzute în prezenta directivă, o astfel de raportare sau divulgare publică este considerată legală în condițiile articolului 3 alineatul (2) din Directiva (UE) 2016/943.	atrăsă răspunderea subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e), pentru divulgarea informațiilor, în măsura în care avertizarea de integritate (raportarea) a fost efectuată în conformitate cu prevederile prezentei legi. (2²) Persoanele menționate la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) au dreptul să invoce avertizarea integrității (raportarea) sau dezvăluirea publică de încălcare a legii ca temei pentru încetarea procedurilor judiciare, cu condiția să fi avut motive rezonabile să creadă că informațiile divulgate privesc o încălcare efectivă a legislației și că dezvăluirea de încălcare a legii era necesară pentru interesul public, în conformitate cu prevederile legii.”.				
--	---	--	--	--	--

(8) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că sunt prevăzute măsuri reparatorii și compensații integrale pentru acele prejudicii suferite de persoanele menționate la articolul 4 în conformitate cu dreptul intern.	Articolul 21 se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) În cazul în care persoanele prevăzute la articolul 4 alin. (1) lit. a)-e) suferă răzbunare ca urmare a avertizării de integritate (raportării) sau a dezvăluirii publice de încălcare a legii efectuate în condițiile prezentei legi, acestea au dreptul la repararea integrală a prejudiciului cauzat, în conformitate cu legislația.”.	Compatibil		Repararea prejudiciul cauzat poate fi recuperat în condițiile <i>Codului civil al RM, nr.1107/2002, art.132</i>. Astfel, art. 19 alin. (1) din Codul civil, stabilește că, „În condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel”. De altfel, și capitolul II al Titlului XI din Codul muncii, conține reglementări privind repararea prejudiciului de către angajator.	
Articolul 22 Măsuri pentru protecția persoanelor vizate (1) Statele membre se asigură, în conformitate cu Carta, că persoanele vizate beneficiază pe deplin de dreptul		Compatibil		Prevederile din Directivă se regăsesc în cadrul național și anume în alte acte normative. Potrivit dreptului intern: <i>Constituția RM nr. 1/1994</i> prevede la	

la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil, precum și de prezumția de nevinovăție și de dreptul la apărare, inclusiv de dreptul de a fi ascultate și de dreptul de acces la propriul dosar.				Art.21 Presumția nevinovăției, art. 20 Accesul liber la justiție, art.26 Dreptul la apărare,; <i>Cod de procedură penală nr.122/2003</i> Art. 8 Presumția nevinovăției. Art. 17. Asigurarea dreptului la apărare Art. 58-60 drepturile și obligațiile victimei, părții vătămate; Art. 111 Declarațiile și audierea victimei și părții vătămate; <i>Codul de procedură civilă nr.225/2003:</i> Art. 8 Dreptul la asistență juridică Art. 56 Drepturile și obligațiile participanților la proces, care prevede inclusiv dreptul de a fec cunoștință cu materialele dosarului Art. 131 Explicațiile părților în proces	
(2) Autoritățile competente se asigură, în conformitate cu dreptul intern, că identitatea persoanelor vizate este	Articolul 28 va avea următorul cuprins:	Compatibil		Art. 28 din <i>Legea nr. 165/2023 privind</i>	

protejată atât timp cât investigațiile declanșate de raportare sau de divulgarea publică sunt în desfășurare.	„Articolul 28. Măsuri de protecție aplicabile altor subiecți decât avertizorii de integritate (1) Măsurile de protecție prevăzute de prezenta lege pentru avertizorii de integritate se aplică, în condițiile legii, și subiecților menționați la art. 4 alin. (1) lit. c)–e).”. (2) Normele privind protecția identității, stabilite de prezenta lege pentru avertizorii de integritate, se aplică în mod similar și subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a), c)–e), precum și persoanelor vizate în dezvăluiri. (3) Identitatea subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a), c)–e), precum și persoanelor vizate în dezvăluiri, este protejată pe tot parcursul desfășurării			<i>avertizorii de integritate</i> prevede : „(1) Normele privind protecția identității, aplicabile avertizorilor de integritate, prevăzute de prezenta lege, se aplică și facilitatorilor, și persoanelor vizate în dezvăluiri, precum și persoanelor terțe la care se fac referiri în avertizările de integritate. (2) Identitatea facilitatorilor, a persoanelor vizate în dezvăluire, precum și a persoanelor terțe care au legături cu avertizorul de integritate este protejată pe tot parcursul desfășurării acțiunilor subsecvente.”.	
--	---	--	--	---	--

	acțiunilor subsecvente dezvoltării.”				
(3) Normele prevăzute la articolele 12, 17 și 18 referitoare la protecția identității persoanelor care efectuează raportări se aplică și pentru protejarea identității persoanelor vizate.	Articolul 28 va avea următorul cuprins: „Articolul 28. Măsurile de protecție aplicabile altor subiecți decât avertizorii de integritate (1) Măsurile de protecție prevăzute de prezenta lege pentru avertizorii de integritate se aplică, în condițiile legii, și subiecților menționați la art. 4 alin. (1) lit. c)–e).”. (2) Normele privind protecția identității, stabilite de prezenta lege pentru avertizorii de integritate, se aplică în mod similar și subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a), c)–e), precum și persoanelor vizate în dezvoltării. (3) Identitatea subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a), c)–e), precum și	Compatibil		Potrivit art. 28 alin. (1) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, (1) normele privind protecția identității, aplicabile avertizorilor de integritate, prevăzute de prezenta lege, se aplică și facilitatorilor, și persoanelor vizate în dezvoltării, precum și persoanelor terțe la care se fac referiri în avertizările de integritate.	

	persoanelor vizate în dezvăluiri, este protejată pe tot parcursul desfășurării acțiunilor subsecvente dezvăluirii.”				
Articolul 23 Sanctiuni (1) Statele membre prevăd sancțiuni eficace, proporționale și disuasive aplicabile persoanelor fizice sau juridice care:		Compatibil		Potrivit <i>Legii nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, în special dispozițiile art. 29 din Capitolului V, prevede răspunderea pentru încălcarea prevederilor legii.	Ministerul Justiției
(a) împiedică sau încearcă să împiedice raportarea;	Articolului 29 va avea următorul cuprins: Articolul 29. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor legale (1) Împiedicarea sau încercarea de a împiedica, prin orice mijloace, efectuarea unei dezvăluiri de încălcări a legii atrage răspunderea disciplinară sau contravențională. (2) Întreprinderea unor măsuri de răzbunare împotriva subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. b)-e) atrage răspunderea	Compatibil		Art. 29 alin. (1) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prevede că împiedicarea, prin orice mijloace, a dezvăluirilor privind încălcări ale legii de către persoana desemnată să recepționeze, să înregistreze și să examineze avertizările de integritate atrage răspunderea	

	disciplinară, contravențională sau penală. (3) Neluarea măsurilor de asigurare a dezvăluirilor privind încălcările legii în cadrul entităților publice sau private, nerespectarea confidențialității subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) atrag răspunderea disciplinară sau contravențională. (4) Nerespectarea obligației de instituire a canalelor interne de raportare a încălcărilor legii și neasigurarea măsurilor de protecție prevăzute de prezenta lege atrage răspunderea contravențională. (5) Raportarea în cunoștință de cauză a unor informații false referitoare la încălcări ale legii atrage răspunderea contravențională sau penală.			disciplinară sau contravențională.	
(b) iau măsuri represive împotriva persoanelor menționate la articolul 4;	Articolului 29 va avea următorul cuprins: Articolul 29. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor legale	Compatibil		Art. 29 alin. (2) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> , prevede că întreprinderea unor măsuri de răzbunare	

	(1) Împiedicarea sau încercarea de a împiedica, prin orice mijloace, efectuarea unei dezvăluiri de încălcări a legii atrage răspunderea disciplinară sau contravențională. (2) Întreprinderea unor măsuri de răzbunare împotriva subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. b)-e) atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală. (3) Neluarea măsurilor de asigurare a dezvăluirilor privind încălcările legii în cadrul entităților publice sau private, nerespectarea confidențialității subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) atrag răspunderea disciplinară sau contravențională. (4) Nerespectarea obligației de instituire a canalelor interne de raportare a încălcărilor legii și neasigurarea măsurilor de protecție prevăzute de prezenta lege atrage răspunderea contravențională. (5) Raportarea în cunoștință de cauză a unor informații			împotriva avertizorilor de integritate, inclusiv împotriva membrilor de familie sau a persoanelor apropiate avertizorului de integritate atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală.	
--	--	--	--	---	--

	false referitoare la încălcări ale legii atrage răspunderea contravențională sau penală.				
(c) introduc acțiuni vexatorii împotriva persoanelor menționate la articolul 4;	Articolului 29 va avea următorul cuprins: Articolul 29. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor legale (1) Împiedicarea sau încercarea de a împiedica, prin orice mijloace, efectuarea unei dezvoltări de încălcări a legii atrage răspunderea disciplinară sau contravențională. (2) Întreprinderea unor măsuri de răzbunare împotriva subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. b)-e) atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală. (3) Neluarea măsurilor de asigurare a dezvoltărilor privind încălcările legii în cadrul entităților publice sau private, nerespectarea confidențialității subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) atrag răspunderea disciplinară sau contravențională.	Compatibil	În sensul art. 23 alin. (1) lit. (c) din Directivă, termenul „acțiuni vexatorii” se referă la acele plângeri, procese, proceduri disciplinare sau alte sesizări, care sunt inițiate cu rea-credință, pentru a intimida, hărțui sau sancționa avertizorul de integritate, ca rezultat la dezvoltarea unor încălcări ale legii. Astfel de acțiuni nu vizează mijloace de presiune sau represalii mascate împotriva persoanei care a făcut raportarea. Totuși, cadrul normativ național operează deja cu noțiunea de „răzbunare”, în sens extins. Astfel, art. 21	Art. 29 alin. (2) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prevede că întreprinderea unor măsuri de răzbunare împotriva avertizorilor de integritate, inclusiv împotriva membrilor de familie sau a persoanelor apropiate avertizorului de integritate atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală. Potrivit <i>Codului Civil nr.1107/2002, republicat în MO al RM nr.66-75 din 01.03.2019 art.132</i> Art. 19 alin. (1) din Codul civil, stabilește că, „În condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut	

	(4) Nerespectarea obligației de instituire a canalelor interne de raportare a încălcărilor legii și neasigurarea măsurilor de protecție prevăzute de prezenta lege atrage răspunderea contravențională. (5) Raportarea în cunoștință de cauză a unor informații false referitoare la încălcări ale legii atrage răspunderea contravențională sau penală.		lit. p) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i> include, printre formele de răzbunare, și „<i>alte acțiuni directe sau indirecte întreprinse cu intenția de a provoca un prejudiciu</i>”. Sub această formulare generică, sunt deja acoperite formele de răzbunare precum: -acțiuni disciplinare abuzive, -plângeri nefondate, -acțiuni judiciare sau administrative vexatorii (ex. acțiuni în defăimare, evacuări abuzive, denunțuri calomnioase), -precum și orice alte măsuri represive legate de actul de avertizare. Este esențial de menționat că, potrivit legii, pentru ca o măsură să fie	<i>de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel”.</i> Articolul 2006. Răspunderea pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o persoană cu funcție de răspundere (1) Prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcție de răspundere va răspunde solidar în cazul intenției sau culpei grave. (2) Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin	
--	--	--	--	--	--

			calificată drept răzbunare, trebuie să existe o legătură de cauzalitate între dezvăluirea încălcării și măsura represivă ulterioară. Prin urmare, acțiunile vexatorii sunt deja subsumate regimului sancționator al măsurilor de răzbunare prevăzute de legislația națională, iar introducerea unei categorii separate ar crea riscul dublării și incertitudini juridice în aplicare.	acțiunile indicate la alin.(1). (3) Obligația de reparare a prejudiciului nu se naște în măsura în care cel prejudiciat a omis, cu intenție ori din culpă gravă, să înlăture prejudiciul prin mijloace legale. (4) În cazul în care o autoritate publică are o obligație impusă de un act adoptat în scopul protecției contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau nepreîntîmpinat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului cînd autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligență rezonabilă în executarea obligației. (5) Autoritatea publică nu răspunde pentru prejudiciul cauzat prin adoptarea unui act normativ sau	
--	--	--	--	--	--

				omisiunea de a-l adopta. Articolul 2007. Răspunderea statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată (1) Prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri: a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea; b) aplicare ilegală, în calitate de sancțiune contravențională, a	
--	--	--	--	---	--

				arestului, a muncii neremunerate în folosul comunității; c) acțiuni sau inacțiuni care au dus, după caz, la: – constatarea de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin hotărâre, a încălcării drepturilor sau libertăților fundamentale ale unei persoane și dispunerea achitării unor sume în beneficiul acesteia; – pronunțarea unei hotărâri de către o instanță judecătorească națională, ca urmare a condamnării statului de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin care s-a dispus achitarea unor sume din contul statului. (2) Statul se exonerează de răspundere în cazul când persoana vătămată a contribuit intenționat și benevol la producerea	
--	--	--	--	--	--

				prejudiciului prin autodenunț.	
(d)încalcă obligația de a menține confidențialitatea privind identitatea persoanelor care efectuează raportări astfel cum este menționată la articolul 16.	Articolului 29 va avea următorul cuprins: Articolul 29. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor legale (1) Împiedicarea sau încercarea de a împiedica, prin orice mijloace, efectuarea unei dezvăluiri de încălcări a legii atrage răspunderea disciplinară sau contravențională. (2) Întreprinderea unor măsuri de răzbunare împotriva subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. b)-e) atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală. (3) Neluarea măsurilor de asigurare a dezvăluirilor privind încălcările legii în cadrul entităților publice sau private, nerespectarea confidențialității subiecților prevăzuți la	Compatibil		Art. 29 alin. (3) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prevede că neluarea măsurilor de asigurare a dezvăluirilor privind încălcări ale legii în cadrul entităților publice sau private, nerespectarea confidențialității persoanelor care dezvăluie încălcări ale legii și a persoanelor vizate în dezvăluiri, neasigurarea măsurilor de protecție a persoanelor recunoscute în calitate de avertizori de integritate atrag răspunderea disciplinară sau contravențională.	

	art. 4 alin. (1) lit. a)-e) atrag răspunderea disciplinară sau contravențională. (4) Nerespectarea obligației de instituire a canalelor interne de raportare a încălcărilor legii și neasigurarea măsurilor de protecție prevăzute de prezenta lege atrage răspunderea contravențională. (5) Raportarea în cunoștință de cauză a unor informații false referitoare la încălcări ale legii atrage răspunderea contravențională sau penală.				
(2) Statele membre prevăd sancțiuni eficace, proporționale și disuasive aplicabile în privința persoanelor care efectuează raportări în cazurile în care s-a stabilit că aceste persoane au efectuat, în cunoștință de cauză, raportări false sau au divulgat public informații false. Statele membre prevăd, de asemenea, măsuri pentru compensarea prejudiciilor care rezultă din astfel de	Articolului 29 va avea următorul cuprins: Articolul 29. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor legale (1) Împiedicarea sau încercarea de a împiedica, prin orice mijloace, efectuarea unei dezvăluiri de încălcări a legii atrage răspunderea disciplinară sau contravențională.	Compatibil		Potrivit art. 29 alin. (6) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, raportarea în cunoștință de cauză a unor informații false referitoare la încălcări ale legii atrage răspunderea contravențională sau penală.	

raportări sau divulgări publice în conformitate cu dreptul intern.	(2) Întreprinderea unor măsuri de răzbunare împotriva subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. b)-e) atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală. (3) Neluarea măsurilor de asigurare a dezvoltării privind încălcările legii în cadrul entităților publice sau private, nerespectarea confidențialității subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) atrag răspunderea disciplinară sau contravențională. (4) Nerespectarea obligației de instituire a canalelor interne de raportare a încălcărilor legii și neasigurarea măsurilor de protecție prevăzute de prezenta lege atrage răspunderea contravențională. (5) Raportarea în cunoștință de cauză a unor informații false referitoare la încălcări ale legii atrage răspunderea				
---	---	--	--	--	--

	contravențională sau penală.				
Articolul 24 Interzicerea renunțării la drepturi și la măsuri reparatorii Statele membre se asigură că drepturile și măsurile reparatorii prevăzute de prezenta directivă nu pot face obiectul unei renunțări sau limitări prin contract, politică, formă sau condiții de încadrare în muncă, inclusiv un acord de arbitraj prealabil unui litigiu.		Compatibil		Potrivit art. 30 din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>: „(1) Drepturile și măsurile reparatorii prevăzute de prezenta lege nu pot face obiectul unei renunțări sau limitări. (2) Orice acțiuni prin care se urmărește renunțarea la drepturi sau limitarea drepturilor și a măsurilor reparatorii prevăzute de prezenta lege sunt lovite de nulitate absolută.”.	Ministerul Justiției
CAPITOLUL VII DISPOZIȚII FINALE Articolul 25			Prezentul proiect de lege cât și cadrul normativ național conțin unele prevederi care sunt favorabile pentru drepturile		Ministerul Justiției

Un tratament mai favorabil și clauza de menținere a nivelului de protecție (1) Statele membre pot introduce sau menține dispoziții mai favorabile pentru drepturile persoanelor care efectuează raportări decât cele prevăzute în prezenta directivă, fără a aduce atingere articolului 22 și articolului 23 alineatul (2).			avertizorilor de integritate cât și pentru ceilalți subiecți prevăzuți de lege. Mai mult ca atât, normele transpuse din Directivă contribuie la îmbunătățirea nivelului de protecție acordat avertizorilor de integritate.		
(2) Aplicarea prezentei directive nu poate în niciun caz să constituie un motiv de diminuare a nivelului protecției deja acordat de statele membre în domeniile reglementate prin prezenta directivă.		Normă UE neaplicabilă			Ministerul Justiției
Articolul 26 Transpunere și perioadă de tranziție (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 17 decembrie 2021.		Normă UE neaplicabilă			Ministerul Justiției

(2) Prin derogare de la alineatul (1), în ceea ce privește entitățile juridice din sectorul privat care au între 50 și 249 de lucrători, statele membre asigură până la 17 decembrie 2023 intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma obligației de a institui canale interne în temeiul articolului 8 alineatul (3).		Compatibil		Art. 31 alin. (2) din <i>Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate</i>, prevede la lit. b) obligația entităților publice, indiferent de numărul de angajați, și entitățile private care au cel puțin 50 de angajați să instituie canale interne de raportare și vor stabili prin acte interne proceduri de dezvăluire a încălcărilor legii și proceduri de efectuare a acțiunilor subsecvente.	
(3) Atunci când statele membre adoptă dispozițiile menționate la alineatele (1) și (2), respectivele dispoziții conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere, la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri. Statele membre		Normă UE neaplicabilă			

comunică de îndată Comisiei textul acestor acte.					
Articolul 27 Raportare, evaluare și revizuire (1) Statele membre furnizează Comisiei toate informațiile relevante privind punerea în aplicare a prezentei directive. Pe baza informațiilor furnizate, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului, până la 17 decembrie 2023, un raport cu privire la punerea în aplicare a prezentei directive.		Normă UE neaplicabilă			
(2) Fără a aduce atingere obligațiilor de raportare prevăzute de alte acte juridice ale Uniunii, statele membre transmit anual Comisiei următoarele statistici cu privire la raportările menționate în capitolul III, preferabil sub formă agregată, în cazul în care acestea sunt disponibile la nivel central în statul membru în cauză:		Normă UE neaplicabilă			

a) numărul de raportări primite de către autoritățile competente; b) numărul de investigații și proceduri inițiate ca urmare a acestor raportări și rezultatul acestora; și; c) în cazul în care sunt confirmate, prejudiciul financiar estimat și sumele recuperate în urma investigațiilor și a procedurilor referitoare la încălcările raportate. (3) Ținând seama de raportul pe care l-a transmis în temeiul alineatului (1) și de statisticile statelor membre prezentate în temeiul alineatului (2), Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului, până la 17 decembrie 2025, un raport de evaluare a impactului dreptului intern care transpune prezenta directivă. Raportul evaluează funcționarea prezentei directive și are în vedere necesitatea unor măsuri suplimentare, inclusiv, după caz, a unor modificări în vederea					
---	--	--	--	--	--

extinderii domeniului de aplicare al prezentei directive la alte acte ale Uniunii sau la alte domenii, în special la îmbunătățirea mediului de lucru pentru a proteja sănătatea și siguranța lucrătorilor, precum și condițiile de muncă. În plus față de evaluarea menționată în primul paragraf, raportarea evaluează modul în care statele membre au utilizat mecanismele de cooperare existente în cadrul obligațiilor lor de a întreprinde acțiuni subsecvente raportărilor privind încălcările care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive și, în general, modul în care acestea cooperează în cazurile încălcărilor care implică o dimensiune transfrontalieră.					
(4) Comisia pune la dispoziția publicului rapoartele menționate la alineatele (1) și (3) și le face ușor accesibile		Normă UE neaplicabilă			

Articolul 28 Intrare în vigoare Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>.		Compatibil		Art. IV. – Dispoziții finale și tranzitorii (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (2) În termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, entitățile publice și private vor aduce în concordanță actele sale interne cu prevederile prezentei legi.	Ministerul Justiției
--	--	---	--	---	--

TABEL COMPARATIV proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative <i>(consolidarea mecanismului de protecție în domeniul avertizărilor de integritate)</i>		
Prevederea actuală	Modificarea propusă	Prevederea după modificarea
Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100)		
Articolul 314¹. Neasigurarea măsurilor de protecție a avertizorului de integritate (1) Neluarea de către angajator a măsurilor de asigurare a dezvoltării practicilor ilegale în cadrul entității, prevăzute de Legea nr. 122/2018 privind avertizorii de integritate, nerespectarea confidențialității angajaților care dezvoltă practici ilegale (divulgarea identității avertizorului de integritate) și neasigurarea măsurilor de protecție a angajaților recunoscuți în calitate de avertizori de integritate se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere. (2) Răzbunarea împotriva avertizorului de integritate se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.	Articolul 314¹ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins: „Articolul 314¹. Încălcarea legislației privind avertizorii de integritate (1) Împiedicarea sau încercarea de a împiedica, prin orice mijloace, efectuarea unei dezvoltări de încălcare a legii se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (2) Neînstituirea canalelor interne de raportare a încălcării legii, neluarea de către angajator a măsurilor de asigurare a dezvoltării de încălcare a legii în cadrul entității sau nerespectarea confidențialității angajaților care dezvoltă încălcări ale legii, facilitatorilor, persoanelor terțe, entităților private deținute de persoanele care efectuează dezvoltări de încălcări ale legii, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional	„Articolul 314¹. Încălcarea legislației privind avertizorii de integritate (1) Împiedicarea sau încercarea de a împiedica, prin orice mijloace, efectuarea unei dezvoltări de încălcare a legii se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (2) Neînstituirea canalelor interne de raportare a încălcării legii, neluarea de către angajator a măsurilor de asigurare a dezvoltării de încălcare a legii în cadrul entității sau nerespectarea confidențialității angajaților care dezvoltă încălcări ale legii, facilitatorilor, persoanelor terțe, entităților private deținute de persoanele care efectuează dezvoltări de încălcări ale legii, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional se sancționează cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

	se sancționează cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (3) Neasigurarea măsurilor de protecție, prevăzute de Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate, angajaților recunoscuți în calitate de avertizori de integritate, facilitatorilor, persoanelor terțe, precum și entităților private deținute de persoanele care efectuează raportări, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional se sancționează cu amendă de la 80 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (4) Răzbunarea împotriva avertizorului de integritate, facilitatorului, persoanelor terțe, precum și împotriva entităților private deținute de persoanele care efectuează raportări, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”.	(3) Neasigurarea măsurilor de protecție, prevăzute de Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate, angajaților recunoscuți în calitate de avertizori de integritate, facilitatorilor, persoanelor terțe, precum și entităților private deținute de persoanele care efectuează raportări, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional se sancționează cu amendă de la 80 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (4) Răzbunarea împotriva avertizorului de integritate, facilitatorului, persoanelor terțe, precum și împotriva entităților private deținute de persoanele care efectuează raportări, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”.
Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 110-114, art. 278)		
Articolul 16. Atribuțiile generale ale Avocatului Poporului Avocatul Poporului exercită următoarele atribuții generale: [...] h²) examinează cererile de protecție a avertizorilor de integritate și contribuie la apărarea acestora;	Articolul 16 litera h²) din Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 110-114, art. 278) cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins: „h²) examinează cererile de protecție a subiecților prevăzuți la art. 4 alin. b)-e) din Legea nr.	Articolul 16. Atribuțiile generale ale Avocatului Poporului Avocatul Poporului exercită următoarele atribuții generale: [...] h²) examinează cererile de protecție a subiecților prevăzuți la art. 4 alin. b)-e) din Legea

[...]	165/2023 privind avertizorii de integritate și contribuie la apărarea acestora;”.	nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate și contribuie la apărarea acestora; [...]
Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 267-270, art. 451)		
Articolul 1. Domeniul de reglementare (1) Prezenta lege reglementează procedura de primire, de examinare și soluționare a dezvăluirilor privind încălcări ale legii din cadrul entităților publice și private, drepturile și obligațiile persoanelor care efectuează dezvăluiri privind încălcări ale legii, măsurile de protecție a acestora, obligațiile angajatorilor, atribuțiile autorității competente de examinarea dezvăluirilor privind încălcări ale legii și ale autorităților de protecție a avertizorilor de integritate. (2) Normele prezentei legi nu se aplică dispozițiilor privind: a) achizițiile publice în domeniile apărării și securității naționale, în cazul în care acestea intră sub incidența reglementărilor privind secretul de stat, precum și alte informații ce constituie secret de stat; b) secretul profesional al avocatului; c) confidențialitatea informațiilor medicale; d) caracterul secret al deliberărilor judiciare; e) desfășurarea procesului penal.	Articolul 1 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Prevederile prezentei legi nu aduc atingere normelor privind exercitarea de către angajați a dreptului de a se consulta cu reprezentanții acestora sau cu sindicatele și privind protecția împotriva oricărei măsuri prejudiciabile care poate rezulta din astfel de consultări, precum și normelor privind autonomia partenerilor sociali și dreptul acestora de a încheia contracte sau acorduri colective, în conformitate cu legislația.”.	Articolul 1. Domeniul de reglementare (1) Prezenta lege reglementează procedura de primire, de examinare și soluționare a dezvăluirilor privind încălcări ale legii din cadrul entităților publice și private, drepturile și obligațiile persoanelor care efectuează dezvăluiri privind încălcări ale legii, măsurile de protecție a acestora, obligațiile angajatorilor, atribuțiile autorității competente de examinarea dezvăluirilor privind încălcări ale legii și ale autorităților de protecție a avertizorilor de integritate. (2) Normele prezentei legi nu se aplică dispozițiilor privind: a) achizițiile publice în domeniile apărării și securității naționale, în cazul în care acestea intră sub incidența reglementărilor privind secretul de stat, precum și alte informații ce constituie secret de stat; b) secretul profesional al avocatului; c) confidențialitatea informațiilor medicale; d) caracterul secret al deliberărilor judiciare; e) desfășurarea procesului penal. (3) Prevederile prezentei legi nu aduc atingere normelor privind exercitarea de către angajați a dreptului de a se consulta cu reprezentanții acestora sau cu sindicatele și privind protecția împotriva oricărei măsuri prejudiciabile care poate rezulta din astfel de consultări, precum și normelor privind autonomia partenerilor sociali și dreptul acestora de a încheia contracte sau acorduri colective, în conformitate cu legislația.
Articolul 3. Noțiuni	Articolul 3:	Articolul 3. Noțiuni

[...] <i>angajat</i> – persoana fizică care, în ultimele 12 luni: a) are sau a avut calitatea de salariat în raport cu un angajator, în sensul legislației muncii; b) are sau a avut calitatea de voluntar sau stagiar în raport cu un angajator; c) are sau a avut raporturi juridice contractuale, civile cu un angajator; [...]	la noțiunea „angajat” textul „,în ultimele 12 luni” se exclude; la litera b) după cuvîntul „stagiar”, se completează cu cuvintele „remunerat sau neremunerat”; la litera c) după cuvîntul „contractuale,” se completează cu cuvintele „subcontractuale, de furnizare sau”; după noțiunea de „facilitator” se completează cu noțiunea de „persoane terțe - persoane fizice care au o legătură profesională sau personală cu avertizorul de integritate, cum ar fi colegi de serviciu sau rude și care, din cauza acestei legături, sunt expuse riscului de a suferi răzbunări în context profesional ca urmare a dezvăluirii de încălcări a legii efectuată de către avertizorul de integritate;” la noțiunea „persoana vizată în dezvăluire”, după cuvintele „încălcarea legii” se completează cu cuvintele „sau cu care aceasta este asociată;”; la noțiunea „răzbunare” cuvintele „angajatorului sau” se exclude.	[...] <i>angajat</i> – persoana fizică care: a) are sau a avut calitatea de salariat în raport cu un angajator, în sensul legislației muncii; b) are sau a avut calitatea de voluntar sau stagiar remunerat sau neremunerat în raport cu un angajator; c) are sau a avut raporturi juridice contractuale, subcontractuale, de furnizare sau civile cu un angajator; [...] persoane terțe - persoane fizice care au o legătură profesională sau personală cu avertizorul de integritate, cum ar fi colegi de serviciu sau rude și care, din cauza acestei legături, sunt expuse riscului de a suferi răzbunări în context profesional ca urmare a dezvăluirii de încălcări a legii efectuată de către avertizorul de integritate; [...] persoana vizată în dezvăluire – persoana fizică sau juridică menționată în dezvăluirea de încălcare a legii drept persoană căreia i se atribuie încălcarea legii sau cu care aceasta este asociată; [...] răzbunare – orice acțiune sau omisiune directă ori indirectă, apărută într-un context profesional, care este determinată de o dezvăluire internă, externă sau publică, ce provoacă sau poate provoca prejudicii nejustificate avertizorului de integritate.
Articolul 4. Subiecții legii (1) Subiecții care cad sub incidența prezentei legi sunt: a) angajații din sectorul public și privat; b) avertizorii de integritate; c) angajatorii;	Articolul 4 alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Subiecții care cad sub incidența prezentei legi sunt: a) angajații din sectorul public și privat;	Articolul 4 alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Subiecții care cad sub incidența prezentei legi sunt: a) angajații din sectorul public și privat;

d) autoritatea competentă; e) facilitatorii; f) autoritățile de protecție a avertizorilor de integritate (în continuare – <i>autorități de protecție</i>). (2) Angajații au dreptul să depună dezvăluiri privind încălcări ale legii, să fie recunoscuți în calitate de avertizori de integritate și să beneficieze de protecție în condițiile prevăzute de prezenta lege. (3) Prin derogare de la alin. (2), angajații care au calitatea de agenți publici, în cazul unor influențe necorespunzătoare exercitate asupra lor, precum și în cazul altor încercări de a-i implica în manifestări de corupție în sensul Legii integrității nr.82/2017 și al Legii nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, sunt obligați să le denunțe.	b) avertizorii de integritate; c) facilitatorii; d) persoanelor terțe; e) entitățile private deținute de persoanele care efectuează dezvăluiri de încălcări ale legii, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional; f) angajatorii; g) autoritatea competentă; h) autoritatea de protecție a avertizorilor de integritate (în continuare – <i>autoritatea de protecție</i>).	b) avertizorii de integritate; c) facilitatorii; d) persoanelor terțe; e) entitățile private deținute de persoanele care efectuează dezvăluiri de încălcări ale legii, celor la care aceștia prestează servicii sau cu care au alte tipuri de legături într-un context profesional f) angajatorii; g) autoritatea competentă; h) autoritatea de protecție a avertizorilor de integritate (în continuare – <i>autoritatea de protecție</i>). (2) Angajații au dreptul să depună dezvăluiri privind încălcări ale legii, să fie recunoscuți în calitate de avertizori de integritate și să beneficieze de protecție în condițiile prevăzute de prezenta lege. (3) Prin derogare de la alin. (2), angajații care au calitatea de agenți publici, în cazul unor influențe necorespunzătoare exercitate asupra lor, precum și în cazul altor încercări de a-i implica în manifestări de corupție în sensul Legii integrității nr.82/2017 și al Legii nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, sunt obligați să le denunțe.
Articolul 5. Modalitățile de dezvăluire a încălcării legii [...] (2) Dezvăluirea unei încălcări a legii se face în scris, pe suport de hârtie sau în format electronic, fiind semnată de angajat, sau prin comunicarea acesteia la liniile telefonice anticorupție ale angajatorilor, ale autorității competente ori prin alte sisteme de mesagerie vocală, sau printr-o întâlnire față în față, la cererea angajatului.	Articolul 5: la alin. (2) după cuvintele „la cererea angajatului” se completează cu textul „,în termen rezonabil”; se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins: „(6¹) Entitățile publice, indiferent de numărul de angajați, inclusiv societățile comerciale cu capital public sau cu capital majoritar public, precum și entitățile private care au cel puțin 50 de angajați vor institui obligatoriu canale interne de raportare și vor	Articolul 5. Modalitățile de dezvăluire a încălcării legii [...] (2) Dezvăluirea unei încălcări a legii se face în scris, pe suport de hârtie sau în format electronic, fiind semnată de angajat, sau prin comunicarea acesteia la liniile telefonice anticorupție ale angajatorilor, ale autorității competente ori prin alte sisteme de mesagerie vocală, sau printr-o întâlnire față în față, la cererea angajatului în termen rezonabil.

[...] (7) În lipsa unui canal intern de raportare, în cazul persoanelor juridice de drept privat cu mai puțin de 50 de angajați, angajatul care efectuează o dezvăluire de încălcare a legii utilizează canalul extern. [...]	stabili prin acte interne proceduri de dezvăluire a încălcărilor legii și proceduri de efectuare a acțiunilor subsecvente. alineatul (7) va avea următorul cuprins: „(7) În cazul entităților private cu mai puțin de 50 de angajați, indiferent de domeniul de activitate, angajatul utilizează canalul extern de dezvăluire a încălcării legii.”. se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins: „(7¹) Entitățile private care au între 50 și 249 de angajați se pot grupa, pot utiliza sau partaja resurse în ceea ce privește primirea avertizărilor de integritate (raportărilor) privind dezvăluirile de încălcare a legii și întreprinderea acțiunilor subsecvente.”.	[...] (6¹) Entitățile publice, indiferent de numărul de angajați, inclusiv societățile comerciale cu capital public sau cu capital majoritar public, precum și entitățile private care au cel puțin 50 de angajați vor institui obligatoriu canale interne de raportare și vor stabili prin acte interne proceduri de dezvăluire a încălcărilor legii și proceduri de efectuare a acțiunilor subsecvente. (7) În cazul entităților private cu mai puțin de 50 de angajați, indiferent de domeniul de activitate, angajatul utilizează canalul extern de dezvăluire a încălcării legii. (7¹) Entitățile private care au între 50 și 249 de angajați se pot grupa, pot utiliza sau partaja resurse în ceea ce privește primirea avertizărilor de integritate (raportărilor) privind dezvăluirile de încălcare a legii și întreprinderea acțiunilor subsecvente. [...]
Articolul 7. Evidența dezvăluirilor privind încălcări ale legii [...] (3) În cazul în care pentru dezvăluirea de încălcare a legii se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală, în care conversațiile sunt înregistrate, persoana sau subdiviziunea desemnată are dreptul, sub rezerva consimțământului angajatului care efectuează dezvăluirea, de a documenta dezvăluirea verbală în unul din următoarele moduri: a) prin înregistrarea conversației pe un suport informațional; sau b) prin transcrierea completă și exactă a conversației într-un proces-verbal. [...]	La articolul 7 alineatul (3), litera a) după cuvintele „suport informațional” se completează cu cuvintele „durabil și accesibil”.	Articolul 7. Evidența dezvăluirilor privind încălcări ale legii [...] (3) În cazul în care pentru dezvăluirea de încălcare a legii se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală, în care conversațiile sunt înregistrate, persoana sau subdiviziunea desemnată are dreptul, sub rezerva consimțământului angajatului care efectuează dezvăluirea, de a documenta dezvăluirea verbală în unul din următoarele moduri: a) prin înregistrarea conversației pe un suport informațional durabil și accesibil; sau b) prin transcrierea completă și exactă a conversației într-un proces-verbal. [...]

Articolul 9. Obligația de a păstra confidențialitatea (1) Entitățile publice și private se asigură că informațiile din Registru, identitatea angajaților care dezvăluie încălcări ale legii, inclusiv informațiile care ar permite identificarea directă ori indirectă a acestora, nu sunt divulgate persoanelor terțe, în special persoanelor vizate în dezvăluiri, cu excepția situației în care există consimțământul expres al angajatului sau a cazului în care o urmărire penală a fost pornită în baza dezvăluirii de încălcare a legii de interes public. (2) În cazul în care o dezvăluire de încălcare a legii conține informații ce constituie secret comercial, acestea nu pot fi utilizate sau divulgate în alte scopuri decât cele necesare pentru soluționarea dezvăluirii.	Articolul 9: alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Entitățile publice și private se asigură că informațiile din Registru, identitatea angajaților care dezvăluie încălcări ale legii, inclusiv informațiile care ar permite identificarea directă ori indirectă a acestora, nu sunt divulgate persoanelor terțe, în special persoanelor vizate în dezvăluiri, cu excepția situației în care există consimțământul expres al angajatului sau a cazului în care un proces penal sau contravențional a fost pornit în baza dezvăluirii de încălcare a legii de interes public, precum și în cazurile în care divulgarea este necesară și proporțională pentru desfășurarea unei proceduri judiciare ori pentru asigurarea dreptului la apărare a persoanei vizate, în condițiile legii.”; se completează cu alineatul (1¹) și (3) cu următorul cuprins: „(1¹) În cazul prevăzut la alin. (1), angajatul este informat în scris cu privire la divulgarea identității sale și a motivelor divulgării datelor confidențiale, cu excepția situației în care această informare ar afecta investigațiile sau procedurile judiciare conexe.”; (3) Obligația de a păstra confidențialitatea nu există în cazul în care angajatul a dezvăluit identitatea sa în contextul efectuării unei dezvăluiri publice de încălcare a legii.”.	Articolul 9. Obligația de a păstra confidențialitatea (1) Entitățile publice și private se asigură că informațiile din Registru, identitatea angajaților care dezvăluie încălcări ale legii, inclusiv informațiile care ar permite identificarea directă ori indirectă a acestora, nu sunt divulgate persoanelor terțe, în special persoanelor vizate în dezvăluiri, cu excepția situației în care există consimțământul expres al angajatului sau a cazului în care un proces penal sau contravențional a fost pornit în baza dezvăluirii de încălcare a legii de interes public, precum și în cazurile în care divulgarea este necesară și proporțională pentru desfășurarea unei proceduri judiciare ori pentru asigurarea dreptului la apărare a persoanei vizate, în condițiile legii. (1¹) În cazul prevăzut la alin. (1), angajatul este informat în scris cu privire la divulgarea identității sale și a motivelor divulgării datelor confidențiale, cu excepția situației în care această informare ar afecta investigațiile sau procedurile judiciare conexe. (2) În cazul în care o dezvăluire de încălcare a legii conține informații ce constituie secret comercial, acestea nu pot fi utilizate sau divulgate în alte scopuri decât cele necesare pentru soluționarea dezvăluirii. (3) Obligația de a păstra confidențialitatea nu există în cazul în care angajatul a dezvăluit identitatea sa în contextul efectuării unei dezvăluiri publice de încălcare a legii.
Articolul 12. Procedura internă de dezvăluire a încălcărilor legii [...] (4) La depunerea dezvăluirii de încălcare a legii, persoana sau subdiviziunea desemnată confirmă	Articolul 12: la alineatul (4) prima propoziție se completează cu textul „,cu excepția cazului în care persoana care efectuează raportarea a solicitat în mod expres alt termen de informare sau în care autoritatea	Articolul 12. Procedura internă de dezvăluire a încălcărilor legii [...] (4) La depunerea dezvăluirii de încălcare a legii, persoana sau subdiviziunea desemnată confirmă

recepționarea acesteia și, în termen de 3 zile lucrătoare de la primire, comunică în scris angajatului despre recepționarea dezvoltării. În cazurile în care, dezvoltarea de încălcare a legii excedează limitele de competență ale angajatorului, aceasta este transmisă spre examinare altor entități publice, potrivit competențelor, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării dezvoltării în Registru, cu respectarea confidențialității. [...] (6) Rezultatele examinării dezvoltării de încălcare a legii sunt aduse la cunoștința angajatului care a depus-o în termen de 3 luni de la data confirmării de primire a dezvoltării respective sau, în cazuri justificate corespunzător, în termen de 6 luni.	competență consideră, în mod rezonabil, că confirmarea primirii dezvoltării de încălcare a legii ar afecta protecția identității persoanei care efectuează dezvoltarea;”; se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins: „(4¹) În cazul recepționării unei dezvoltări de încălcare a legii prin alt canal de raportare decât cel intern sau de către alt angajat decât persoana ori subdiviziunea desemnată, angajatorul se asigură că persoana care a recepționat dezvoltarea respectivă să nu divulge informațiile de identificare a persoanei care a efectuat dezvoltarea de încălcare a legii sau a persoanei vizate în dezvoltare. Aceștia au obligația să o transmită, fără întârziere și fără a interveni în conținutul acesteia către persoana ori subdiviziunea desemnată.”. la alineatul (6) textul „în termen de 3 luni de la data confirmării de primire a dezvoltării respective sau, în cazuri justificate corespunzător, în termen de 6 luni.” se substituie cu textul „în termen ce nu depășește 3 luni de la data confirmării de primire a dezvoltării respective.”.	recepționarea acesteia și, în termen de 3 zile lucrătoare de la primire, comunică în scris angajatului despre recepționarea dezvoltării, cu excepția cazului în care persoana care efectuează raportarea a solicitat în mod expres alt termen de informare sau în care autoritatea competentă consideră, în mod rezonabil, că confirmarea primirii dezvoltării de încălcare a legii ar afecta protecția identității persoanei care efectuează dezvoltarea. În cazurile în care, dezvoltarea de încălcare a legii excedează limitele de competență ale angajatorului, aceasta este transmisă spre examinare altor entități publice, potrivit competențelor, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării dezvoltării în Registru, cu respectarea confidențialității. (4¹) În cazul recepționării unei dezvoltări de încălcare a legii prin alt canal de raportare decât cel intern sau de către alt angajat decât persoana ori subdiviziunea desemnată, angajatorul se asigură că persoana care a recepționat dezvoltarea respectivă să nu divulge informațiile de identificare a persoanei care a efectuat dezvoltarea de încălcare a legii sau a persoanei vizate în dezvoltare. Aceștia au obligația să o transmită, fără întârziere și fără a interveni în conținutul acesteia către persoana ori subdiviziunea desemnată. (6) Rezultatele examinării dezvoltării de încălcare a legii sunt aduse la cunoștința angajatului care a depus-o în termen ce nu depășește 3 luni de la data confirmării de primire a dezvoltării respective.
Articolul 14. Autoritatea responsabilă de examinarea dezvoltărilor privind încălcări ale legii prin intermediul canalelor externe și publice de raportare [...]	Articolul 14 alineatul (2): se completează cu litera d1) cu următorul cuprins:	Articolul 14. Autoritatea responsabilă de examinarea dezvoltărilor privind încălcări ale legii prin intermediul canalelor externe și publice de raportare [...]

(2) Centrul Național Anticorupție, în calitate de autoritate responsabilă de examinarea dezvoltărilor externe privind încălcări ale legii: [...] d) asigură promovarea și funcționarea liniei naționale anticorupție; e) înregistrează dezvoltările privind încălcări ale legii, primite verbal sau în scris, pe suport de hârtie sau în format electronic, prin linia națională anticorupție sau prin întâlnire față în față la cererea angajatului; [...]	„d¹) oferă oricărei persoane interesate informații despre procedurile de dezvoltare privind încălcări ale legii;”; la litera e) după cuvintele „cererea angajatului” se substituie cu cuvintele „într-un termen rezonabil”; se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins: „(2¹) În cazul recepționării unei dezvoltări de încălcare a legii prin alt canal de raportare decât cel extern sau de către alt angajat decât persoana ori subdiviziunea desemnată, Centrul Național Anticorupție se asigură că persoana care a recepționat dezvoltarea respectivă să nu divulge informațiile de identificare a persoanei care a efectuat dezvoltarea de încălcare a legii sau a persoanei vizate în dezvoltare. Aceștia au obligația să o transmită, fără întârziere și fără a interveni în conținutul acesteia către persoana ori subdiviziunea desemnată.”.	(2) Centrul Național Anticorupție, în calitate de autoritate responsabilă de examinarea dezvoltărilor externe privind încălcări ale legii: [...] d) asigură promovarea și funcționarea liniei naționale anticorupție; d¹) oferă oricărei persoane interesate informații despre procedurile de dezvoltare privind încălcării ale legii; e) înregistrează dezvoltările privind încălcări ale legii, primite verbal sau în scris, pe suport de hârtie sau în format electronic, prin linia națională anticorupție sau prin întâlnire față în față la cererea angajatului într-un termen rezonabil; [...] (2¹) În cazul recepționării unei dezvoltări de încălcare a legii prin alt canal de raportare decât cel extern sau de către alt angajat decât persoana ori subdiviziunea desemnată, Centrul Național Anticorupție se asigură că persoana care a recepționat dezvoltarea respectivă să nu divulge informațiile de identificare a persoanei care a efectuat dezvoltarea de încălcare a legii sau a persoanei vizate în dezvoltare. Aceștia au obligația să o transmită, fără întârziere și fără a interveni în conținutul acesteia către persoana ori subdiviziunea desemnată.
	se completează cu articolul 17¹ cu următorul cuprins: „Articolul 17¹. Revizuirea procedurilor Autoritatea competentă, precum și entitățile publice și private revizuiesc cel puțin o dată la 3 ani, procedura de primire a raportărilor și de întreprindere a acțiunilor subsecvente acestora, ținând cont de bunele practici în domeniu și de alte informații utile	Articolul 17¹. Revizuirea procedurilor Autoritatea competentă, precum și entitățile publice și private revizuiesc cel puțin o dată la 3 ani, procedura de primire a raportărilor și de întreprindere a acțiunilor subsecvente acestora, ținând cont de bunele practici în domeniu și de alte informații utile obținute în contextul aplicării

	obținute în contextul aplicării prezentei proceduri, adaptând-o conform necesităților.”.	prezentei proceduri, adaptând-o conform necesităților.”.
Articolul 19. Condiții privind protecția avertizorilor de integritate care efectuează dezvăluiri publice de încălcare a legii Avertizorul de integritate care a efectuat o dezvăluire publică de încălcare a legii beneficiază de protecție, în temeiul prezentei legi, în cazul în care este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții: a) avertizorul de integritate a efectuat o dezvăluire de încălcare a legii prin intermediul unui canal intern de raportare sau, în mod direct, printr-un canal extern de raportare, însă nu au fost întreprinse acțiuni subsecvente în intervalul de timp prevăzut de prezenta lege; b) avertizorul de integritate are motive întemeiate să considere că: 1. încălcarea respectivă poate constitui un pericol iminent sau evident pentru interesul public de declanșare a unei situații de urgență sau de cauzare a unui prejudiciu ireversibil; sau 2. în cazul dezvăluirii externe de încălcare a legii, există un risc de răzbunare sau există o probabilitate redusă ca încălcarea să fie remediată în mod eficace, având în vedere circumstanțele specifice ale cazului, precum cele în care probele pot fi ascunse ori distruse, sau există alte motive rezonabile.	La articolul 19: alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) și (3) cu următorul cuprins: „(2) Condițiile prevăzute la alineatul (1) și măsurile de protecție a avertizorilor de integritate se aplică, după caz, și în privința subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. c)-e). (3) Prezentul articol nu se aplică în cazurile în care o persoană dezvăluie în mod direct informații reprezentanților mass-mediei, în conformitate cu dispozițiile legale privind libertatea de exprimare.”.	Articolul 19. Condiții privind protecția avertizorilor de integritate care efectuează dezvăluiri publice de încălcare a legii (1) Avertizorul de integritate care a efectuat o dezvăluire publică de încălcare a legii beneficiază de protecție, în temeiul prezentei legi, în cazul în care este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții: a) avertizorul de integritate a efectuat o dezvăluire de încălcare a legii prin intermediul unui canal intern de raportare sau, în mod direct, printr-un canal extern de raportare, însă nu au fost întreprinse acțiuni subsecvente în intervalul de timp prevăzut de prezenta lege; b) avertizorul de integritate are motive întemeiate să considere că: 1. încălcarea respectivă poate constitui un pericol iminent sau evident pentru interesul public de declanșare a unei situații de urgență sau de cauzare a unui prejudiciu ireversibil; sau 2. în cazul dezvăluirii externe de încălcare a legii, există un risc de răzbunare sau există o probabilitate redusă ca încălcarea să fie remediată în mod eficace, având în vedere circumstanțele specifice ale cazului, precum cele în care probele pot fi ascunse ori distruse, sau există alte motive rezonabile. (2) Condițiile prevăzute la alineatul (1) și măsurile de protecție a avertizorilor de integritate se aplică, după caz, și în privința subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. c)-e). (3) Prezentul articol nu se aplică în cazurile în care o persoană dezvăluie în mod direct informații

		reprezentanților mass-mediei, în conformitate cu dispozițiile legale privind libertatea de exprimare.
Articolul 20. Condiții pentru protecția avertizorilor de integritate Pentru a beneficia de măsurile de protecție prevăzute de prezenta lege, trebuie să fie întrunite, cumulativ, următoarele condiții: a) avertizarea de integritate este efectuată prin intermediul canalelor interne, externe sau publice de raportare a încălcării legii; b) avertizarea de integritate este efectuată existând motive întemeiate de a crede că informațiile referitoare la încălcarea legii erau adevărate la momentul dezvăluirii; c) angajatul care efectuează o dezvăluire de încălcare a legii este recunoscut în calitate de avertizor de integritate în modul stabilit de prezenta lege; d) avertizorul de integritate este supus răzbunării; e) există o legătură de cauzalitate între dezvăluirea de încălcare a legii și pretinsa răzbunare.	La articolul 20 litera b) se completează cu cuvintele „și că respectivele informații intrau în domeniul de aplicare al prezentei legi”.	Articolul 20. Condiții pentru protecția avertizorilor de integritate Pentru a beneficia de măsurile de protecție prevăzute de prezenta lege, trebuie să fie întrunite, cumulativ, următoarele condiții: a) avertizarea de integritate este efectuată prin intermediul canalelor interne, externe sau publice de raportare a încălcării legii; b) avertizarea de integritate este efectuată existând motive întemeiate de a crede că informațiile referitoare la încălcarea legii erau adevărate la momentul dezvăluirii și că respectivele informații intrau în domeniul de aplicare al prezentei legi; [...]
Articolul 21. Interdicția răzbunărilor Este interzisă orice formă de răzbunare împotriva avertizorilor de integritate, în special: a) orice formă de suspendare a raporturilor de muncă, de concediere sau măsuri echivalente; b) retrogradarea sau împiedicarea promovării în funcție; c) orice modificare a raporturilor de serviciu, cum ar fi transferul la o altă muncă în cadrul aceleiași unități, în dezavantajul avertizorului de integritate, reducerea salariului, schimbări ale programului de muncă; d) împiedicarea dezvoltării profesionale;	La articolul 21: alineatul unic devine alineatul (1) iar prima propoziție va avea următorul cuprins: „Este interzisă orice formă de răzbunare sau amenințare cu răzbunare, sau tentativă de răzbunare împotriva subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e), în special:”; se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) În cazul în care persoanele prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) suferă răzbunare ca urmare a avertizării de integritate (raportării) sau a dezvăluirii publice de încălcare a legii efectuate în condițiile prezentei legi, acestea au dreptul la repararea	Articolul 21. Interdicția răzbunărilor (1) Este interzisă orice formă de răzbunare sau amenințare cu răzbunare, sau tentativă de răzbunare împotriva subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e), în special: a) orice formă de suspendare a raporturilor de muncă, de concediere sau măsuri echivalente; b) retrogradarea sau împiedicarea promovării în funcție; c) orice modificare a raporturilor de serviciu, cum ar fi transferul la o altă muncă în cadrul aceleiași unități, în dezavantajul avertizorului de integritate, reducerea salariului, schimbări ale programului de muncă; d) împiedicarea dezvoltării profesionale;

e) evaluarea negativă a performanței sau recomandări negative privind activitatea profesională desfășurată; f) aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare, inclusiv financiare; g) constrângerea, intimidarea, hărțuirea; h) discriminarea, tratamentul inechitabil sau crearea oricărui dezavantaj; i) refuzul de a transforma un contract de muncă pe o durată determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care angajatul a avut așteptări legitime că i s-ar oferi o funcție permanentă; j) refuzul de a prelungi un contract de muncă pe o durată determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract; k) cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de socializare, sau cauzarea de pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii unor oportunități de afaceri și a pierderii de venituri; l) includerea pe o listă neagră în baza unui acord sectorial sau de alt tip, formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu își va găsi, în viitor, un loc de muncă în sectorul respectiv; m) rezilierea anticipată sau anularea unui contract pentru bunuri sau servicii; n) anularea unei licențe sau a unui permis; o) solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale; p) alte forme directe sau indirecte de răzbunare, inclusiv asupra membrilor familiei sau a persoanelor apropiate avertizorului de integritate.	integrală a prejudiciului cauzat, în conformitate cu legislația.”.	e) evaluarea negativă a performanței sau recomandări negative privind activitatea profesională desfășurată; f) aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare, inclusiv financiare; g) constrângerea, intimidarea, hărțuirea; h) discriminarea, tratamentul inechitabil sau crearea oricărui dezavantaj; i) refuzul de a transforma un contract de muncă pe o durată determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care angajatul a avut așteptări legitime că i s-ar oferi o funcție permanentă; j) refuzul de a prelungi un contract de muncă pe o durată determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract; k) cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de socializare, sau cauzarea de pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii unor oportunități de afaceri și a pierderii de venituri; l) includerea pe o listă neagră în baza unui acord sectorial sau de alt tip, formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu își va găsi, în viitor, un loc de muncă în sectorul respectiv; m) rezilierea anticipată sau anularea unui contract pentru bunuri sau servicii; n) anularea unei licențe sau a unui permis; o) solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale; p) alte forme directe sau indirecte de răzbunare, inclusiv asupra membrilor familiei sau a persoanelor apropiate avertizorului de integritate. (2) În cazul în care persoanele prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) suferă răzbunare ca urmare a avertizării de integritate (raportării) sau a dezvăluirii publice de încălcare a legii efectuate în
---	---	---

		condițiile prezentei legi, acestea au dreptul la repararea integrală a prejudiciului cauzat, în conformitate cu legislația.
-----	Se completează cu articolul 21¹ cu următorul cuprins: „Articolul 21¹. Măsuri de sprijin Autoritatea competentă sau, după caz, autoritatea de protecție, asigură subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e), următoarele măsuri de sprijin: a) consiliere și informații cuprinzătoare, independente și gratuite privind procedurile de raportare, drepturile și măsurile de protecție împotriva răzbunărilor, inclusiv măsurile reparatorii disponibile, precum și drepturile persoanei vizate în raportare; b) asistență efectivă în fața altor autorități relevante, în scopul protejării împotriva răzbunărilor, inclusiv, în cazurile prevăzute de legislația națională, prin acordarea statutului de avertizor de integritate; c) asistență juridică garantată de stat în cadrul procedurilor penale și civile în condițiile Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.”.	Articolul 21¹. Măsuri de sprijin Autoritatea competentă sau, după caz, autoritatea de protecție, asigură subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e), următoarele măsuri de sprijin: a) consiliere și informații cuprinzătoare, independente și gratuite privind procedurile de raportare, drepturile și măsurile de protecție împotriva răzbunărilor, inclusiv măsurile reparatorii disponibile, precum și drepturile persoanei vizate în raportare; b) asistență efectivă în fața altor autorități relevante, în scopul protejării împotriva răzbunărilor, inclusiv, în cazurile prevăzute de legislația națională, prin acordarea statutului de avertizor de integritate; c) asistență juridică garantată de stat în cadrul procedurilor penale și civile în condițiile Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.
Articolul 26. Exonerarea de răspundere (1) Avertizorul de integritate nu poartă răspundere pentru o dezvăluire de încălcare a legii, cu condiția ca acesta să fi avut motive întemeiate să creadă că raportarea sau divulgarea respectivă a fost necesară. (2) Avertizorul de integritate nu poartă răspundere pentru modul de dobândire a informațiilor redată în dezvăluirea de încălcare a legii sau pentru accesul la acestea, cu excepția cazurilor în care o astfel de dobândire sau un astfel de acces la informații constituie o infracțiune. (3) Avertizorul de integritate poartă răspundere disciplinară, civilă, contravențională sau penală	Articolul 26 se completează cu alineatul (2¹) și (2²) cu următorul cuprins: „(2¹) În cadrul procedurilor judiciare, inclusiv în ceea ce privește defăimarea, drepturile de autor, încălcarea secretului profesional, ale normelor privind protecția datelor cu caracter personal, ale secretului comercial sau în cadrul acțiunilor în despăgubire, nu poate fi atrasă răspunderea subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e), pentru divulgarea informațiilor, în măsura în care avertizarea de integritate (raportarea) a fost efectuată în conformitate cu prevederile prezentei legi.	Articolul 26. Exonerarea de răspundere (1) Avertizorul de integritate nu poartă răspundere pentru o dezvăluire de încălcare a legii, cu condiția ca acesta să fi avut motive întemeiate să creadă că raportarea sau divulgarea respectivă a fost necesară. (2) Avertizorul de integritate nu poartă răspundere pentru modul de dobândire a informațiilor redată în dezvăluirea de încălcare a legii sau pentru accesul la acestea, cu excepția cazurilor în care o astfel de dobândire sau un astfel de acces la informații constituie o infracțiune. (2¹) În cadrul procedurilor judiciare, inclusiv în ceea ce privește defăimarea, drepturile de autor,

pentru orice acțiuni care nu au legătură cu o dezvăluire de încălcare a legii (internă, externă sau publică) sau care nu sunt necesare pentru efectuarea unei dezvăluiri, în conformitate cu prevederile legislației.	(2²) Persoanele menționate la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) au dreptul să invoce avertizarea integrității (raportarea) sau dezvăluirea publică de încălcare a legii ca temei pentru încetarea procedurilor judiciare, cu condiția să fi avut motive rezonabile să creadă că informațiile divulgate privesc o încălcare efectivă a legislației și că dezvăluirea de încălcare a legii era necesară pentru interesul public, în conformitate cu prevederile legii.”	încălcarea secretului profesional, ale normelor privind protecția datelor cu caracter personal, ale secretului comercial sau în cadrul acțiunilor în despăgubire, nu poate fi atrasă răspunderea subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e), pentru divulgarea informațiilor, în măsura în care avertizarea de integritate (raportarea) a fost efectuată în conformitate cu prevederile prezentei legi. (2²) Persoanele menționate la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) au dreptul să invoce avertizarea integrității (raportarea) sau dezvăluirea publică de încălcare a legii ca temei pentru încetarea procedurilor judiciare, cu condiția să fi avut motive rezonabile să creadă că informațiile divulgate privesc o încălcare efectivă a legislației și că dezvăluirea de încălcare a legii era necesară pentru interesul public, în conformitate cu prevederile legii. (3) Avertizorul de integritate poartă răspundere disciplinară, civilă, contravențională sau penală pentru orice acțiuni care nu au legătură cu o dezvăluire de încălcare a legii (internă, externă sau publică) sau care nu sunt necesare pentru efectuarea unei dezvăluiri, în conformitate cu prevederile legislației.
Articolul 28. Măsuri de protecție a facilitatorilor, a persoanelor vizate în dezvăluiri și a persoanelor terțe (1) Normele privind protecția identității, aplicabile avertizorilor de integritate, prevăzute de prezenta lege, se aplică și facilitatorilor, și persoanelor vizate în dezvăluiri, precum și persoanelor terțe la care se fac referiri în avertizările de integritate.	Articolul 28 va avea următorul cuprins: „Articolul 28. Măsuri de protecție aplicabile altor subiecți decât avertizorii de integritate (1) Măsurile de protecție prevăzute de prezenta lege pentru avertizorii de integritate se aplică, în condițiile legii, și subiecților menționați la art. 4 alin. (1) lit. c)–e).”. (2) Normele privind protecția identității, stabilite de prezenta lege pentru avertizorii de integritate, se aplică în mod similar și subiecților prevăzuți la art. 4	Articolul 28. Măsuri de protecție aplicabile altor subiecți decât avertizorii de integritate (1) Măsurile de protecție prevăzute de prezenta lege pentru avertizorii de integritate se aplică, în condițiile legii, și subiecților menționați la art. 4 alin. (1) lit. c)–e).”. (2) Normele privind protecția identității, stabilite de prezenta lege pentru avertizorii de integritate, se aplică în mod similar și subiecților

(2) Identitatea facilitatorilor, a persoanelor vizate în dezvăluire, precum și a persoanelor terțe care au legături cu avertizorul de integritate este protejată pe tot parcursul desfășurării acțiunilor subsecvente.	alin. (1) lit. a), c)–e), precum și persoanelor vizate în dezvăluire. (3) Identitatea subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a), c)–e), precum și persoanelor vizate în dezvăluire, este protejată pe tot parcursul desfășurării acțiunilor subsecvente dezvăluirii.”	prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a), c)–e), precum și persoanelor vizate în dezvăluire. (3) Identitatea subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a), c)–e), precum și persoanelor vizate în dezvăluire, este protejată pe tot parcursul desfășurării acțiunilor subsecvente dezvăluirii.”
Articolul 29. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor legale (1) Împiedicarea, prin orice mijloace, a dezvăluirilor privind încălcări ale legii de către persoana desemnată să recepționeze, să înregistreze și să examineze avertizările de integritate atrage răspunderea disciplinară sau contravențională. (2) Întreprinderea unor măsuri de răzbunare împotriva avertizorilor de integritate, inclusiv împotriva membrilor de familie sau a persoanelor apropiate avertizorului de integritate atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală. [...]	Articolul 29 va avea următorul cuprins: „Articolul 29. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor legale (1) Împiedicarea sau încercarea de a împiedica, prin orice mijloace, efectuarea unei dezvăluiri de încălcări a legii atrage răspunderea disciplinară sau contravențională. (2) Întreprinderea unor măsuri de răzbunare împotriva subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. b)-e) atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală. (3) Neluarea măsurilor de asigurare a dezvăluirilor privind încălcările legii în cadrul entităților publice sau private, nerespectarea confidențialității subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) atrag răspunderea disciplinară sau contravențională. (4) Nerespectarea obligației de instituire a canalelor interne de raportare a încălcărilor legii și neasigurarea măsurilor de protecție prevăzute de prezenta lege atrage răspunderea contravențională. (5) Raportarea în cunoștință de cauză a unor informații false referitoare la încălcări ale legii atrage răspunderea contravențională sau penală.”	Articolul 29. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor legale (1) Împiedicarea sau încercarea de a împiedica, prin orice mijloace, efectuarea unei dezvăluiri de încălcări a legii atrage răspunderea disciplinară sau contravențională. (2) Întreprinderea unor măsuri de răzbunare împotriva subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. b)-e) atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală. (3) Neluarea măsurilor de asigurare a dezvăluirilor privind încălcările legii în cadrul entităților publice sau private, nerespectarea confidențialității subiecților prevăzuți la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) atrag răspunderea disciplinară sau contravențională. (4) Nerespectarea obligației de instituire a canalelor interne de raportare a încălcărilor legii și neasigurarea măsurilor de protecție prevăzute de prezenta lege atrage răspunderea contravențională. (5) Raportarea în cunoștință de cauză a unor informații false referitoare la încălcări ale legii atrage răspunderea contravențională sau penală.

CERERE nr. 03/8861 din „5” septembrie 2025

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului de
lege pentru modificarea unor acte normative
(*consolidarea mecanismului de protecție în
domeniul avertizărilor de integritate*)

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	- Lege; - Lege pentru modificarea unor acte normative (<i>consolidarea mecanismului de protecție în domeniul avertizărilor de integritate</i>)
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Justiției
3.	Justificarea depunerii cererii (<i>indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului</i>)	Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative(<i>consolidarea mecanismului de protecție în domeniul avertizărilor de integritate</i>) are drept scop de a asigura transpunerea integrală a <i>Directivei (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii.</i>
3 ¹ .	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, și alte documente de planificare sectoriale</i>)	Proiectul actului normativ a fost elaborat în vederea realizării: - acțiunea nr. 210 din <i>Planul Național de Reglementare pentru anul 2025</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 841/2024</i>: „Transpunerea totală a Directivei (UE) 2019/1937 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii”; - Foaia de parcurs „Statul de Drept”, cap. 23 aprobată prin <i>Hotărârea Guvernului nr.275/2025</i>.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	1. Cancelaria de Stat; 2. Centrul de Armonizare a Legislației; 3. Ministerul Muncii și Protecției Sociale; 4. Ministerul Afacerilor Externe; 5. Ministerul Afacerilor Interne; 6. Ministerul Apărării; 7. Ministerul Finanțelor; 8. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;

		9. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; 10. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; 11. Ministerul Educației și Cercetării; 12. Ministerul Culturii; 13. Ministerul Sănătății; 14. Ministerul Mediului; 15. Ministerul Energiei; 15. Consiliul Superior al Magistraturii; 16. Consiliul Superior al Procurorilor; 17. Procuratura Generală; 18. Centrul Național Anticorupție; 19. Avocatul Poporului (Ombudsmanul); 20. Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Daniela Știrbu, Consultant principal, Secția drept public, Direcția elaborare acte normative Tel. 0 (22) 20-14-22, email: daniela.stirbu@justice.gov.md
7.	Anexe (<i>proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă</i>)	- Proiectul legii – 7 file; - Nota de fundamentare – 13 file; - Tabelul de concordanță – 172 file; - Tabelul comparativ – 15 file.
8.	Data și ora depunerii cererii	5 septembrie 2025
9.	Semnătura Stanislav COPETCHI Secretar de Stat	